

Dnr:

Datum: 2011-08-01

Arbetsmarknadspolitiska program

ÅRSRAPPORT 2010

Denna version lämnas som en återrapport 2011-08-01 enligt Regleringsbrevet för 2011. Inom kort kommer den att tryckas i Arbetsförmedlingens rapportserie "Ure" och får då en annan layout. Innehållet kommer att vara detsamma.

Sammanfattning

Under 2010 förstärktes arbetsmarknaden successivt. Efterfrågan på arbetskraft steg och fler personer fick jobb. Matchningen var grunden för arbetsförmedlingens verksamhet. Det har motiverat en viss tyngdpunktsförskjutning mellan de arbetsmarknadspolitiska programmen. Insatserna för nya arbetslösa – framför allt i form av praktikinsatser – har reducerats, medan insatserna för de som varit utan arbete länge och står långt från arbetsmarknaden ökat. De innebär att andelen från de särskilt prioriterade grupperna - sökande med funktionsnedsättning och/eller ohälsa samt nyanlända utrikes födda – i programmen har ökat.

Antalet deltagare i program med aktivitetsstöd var större under 2010 än under 2009. Den största ökningen noteras inom jobb- och utvecklingsgarantin och inom jobbgarantin för ungdomar. Antalet personer som hade ett arbete med stöd antingen i form av lönestöd för sökande med funktionsnedsättning eller med anställningsstöd (särskilt anställningsstöd inom jobb- och utvecklingsgarantin och instegsjobb) var i stort sett oförändrat.

För ungdomar var effekten av uppgången på arbetsmarknaden inte entydig. Den ökade efterfrågan på arbetskraft innebar generellt sett klart ökade möjligheter för ungdomarna att få arbete. Ungdomar brukar gynnas vid konjunkturuppgångar förutsatt att de har lämplig utbildning. För många ungdomar har det emellertid inte blivit lättare att få arbete, beroende på brister i utbildning och erfarenhet. Därför har jobbgarantin för ungdomar haft fortsatt stor betydelse.

Under 2010 uppvisar ett flertal av programmen bättre resultat än året innan. Det gäller både jobb- och utvecklingsgarantin och jobbgarantin för ungdomar, där omsättningen till arbete och utbildning har ökat. Det gäller vidare arbetsmarknadsutbildningen och anställningsstöden, där andelen i arbete efter avslutad insats har stigit.

Resultatförbättringen ska ses mot bakgrund av konjunkturuppgången under året som har ökat efterfrågan på arbetskraft. För arbetspraktik och andra praktikprogram är resultatförbättringen inte lika tydlig, även om viss uppgång kan noteras för programmet praktisk kompetensutveckling.

Liksom tidigare gäller att nivån på resultaten varierar mellan programmen. Det beror på att sannolikheten att få ett arbete efter avslutat program inte bara är beroende av konjunkturläget utan det är även viktigt att sätta programmets resultat i relation till målgruppen eftersom förutsättningarna för deltagarna varierar. Vissa program är av förberedande karaktär, vilket betyder att de framför allt vänder sig till arbetssökande som behöver förbereda sig för att delta i ett program som står närmare arbetsmarknaden. Dessa program uppvisar normalt en lägre andel i arbete.

För de särskilda insatserna i form av lönestöd för anställning av personer med funktionsnedsättning låg resultatet avseende övergångar till arbete utan stöd på i stort sett samma nivå som 2009.

Totala kostnaderna för samtliga program 2010 uppgick till drygt 31 miljarder kronor, som fördelade sig med 22,3 miljarder på program med aktivitetsstöd, 10, 1 miljarder på de särskilda insatserna i form av lönestöd för anställning av personer med funktionsnedsättning och 900 miljoner på anställningsstöden. Totala kostnaderna har ökat med 8,2 miljarder jämfört med 2009. Ökningen beror på ett ökat antal deltagare i programmen med aktivitetsstöd. Den genomsnittliga kostnaden per deltagare minskade eller var oförändrad för flertalet av de större programmen. Ett undantag är dock att den genomsnittliga kurskostnaden för köpta utbildningar i arbetsmarknadsutbildningen har stigit något.

Innehåll

Inledning	5
Rapportdisposition	7
Program med aktivitetsstöd – en översikt	9
Arbetsmarknadsutbildning	11
Arbetspraktik och andra praktikprogram	19
Arbetspraktik	20
Lyft	24
Prova-på-plats	24
Praktisk kompetensutveckling	27
Förberedande insatser	31
Aktiviteter inom vägledning och platsförmedling	32
Arbetslivsinriktad rehabilitering	37
Arbetslivsintroduktion	43
Förberedande eller orienterande utbildning	48
Fördjupad kartläggning och vägledning	54
Jobb- och utvecklingsgarantin	58
Jobbgaranti för ungdomar	65
Start av näringsverksamhet	71
Arbete med stöd - en översikt	77
Särskilt anställningsstöd inom jobb- och utvecklingsgarantin	78
Instegsjobb	83
Lönebidrag	87
Skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare (OSA)	94
Trygghetsanställning	99
Utvecklingsanställning	104
Nystartsjobb	109
Särskilt introduktions- och uppföljningsstöd (SIUS)	114
Stöd till hjälpmedel på arbetsplatsen	117
Stöd till personligt biträde	119
Särskilt stöd vid start av näringsverksamhet	121
Kompletterande aktörer	123
Bilagor	124

Inledning

Årsrapporten för arbetsmarknadspolitiska program har framtagits och publicerats av Arbetsförmedlingen sedan mitten av 90-talet. Syftet med rapporten är att ge en övergripande bild av de arbetsmarknadspolitiska programmen. Rapporten beskriver programmens syfte, innehåll, deltagare, resultat och kostnader. Varje kapitel i denna rapport går att läsa fristående. Detta upplägg innebär att vissa upprepningar av förklaringar måste göras, bland annat av regler och villkor som är gemensamma. Avsikten är att rapporten ska kunna fungera som ett referens- och uppslagsverk i olika sammanhang.

Programmen ska leda till att de arbetssökande får en starkare ställning på arbetsmarknaden och bättre förutsättningar att få ett arbete. Genom programdeltagandet behåller den arbetssökande anknytningen till arbetsmarknaden, vilket minskar risken för långvarig arbetslöshet och utslagning. De arbetsmarknadspolitiska programmen ska även bidra till att de arbetssökande har de kunskaper som efterfrågas och därmed motverka arbetskraftsbrist, så kallade flaskhalsar, som ökar risken för inflation och hämmar tillväxten i ekonomin. Insatserna har en fördelningspolitisk dimension, vilket innebär att sökande som står långt från arbetsmarknaden ska prioriteras. Vidare förväntas att programmen ska ha en tillväxtpolitisk dimension, som innebär att de bidrar till att fler arbetstillfällen skapas totalt sett på arbetsmarknaden. De arbetsmarknadspolitiska programmen indelas i två huvudgrupper, dels program med aktivitetsstöd, dels program med lönestöd, även benämnda arbeten med stöd.

Programmen med aktivitetsstöd utgörs i allt väsentligt av olika slag av aktiverings-, utbildnings- och praktikinsatser, t.ex., arbetsmarknadsutbildning och arbetspraktik samt jobb- och utvecklingsgarantin och jobbgarantin för ungdomar. Behovet av dessa insatser och deras utformning påverkas i relativt hög grad av konjunkturläget och situationen på arbetsmarknaden. Ersättningen till deltagarna finansieras med anslaget Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd. För en del av dessa program tillkommer andra kostnader, exempelvis för köp av utbildningar, för konsulttjänster samt mer- och kringkostnader av olika slag, vilka finansieras med anslaget Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser.

Redovisningen av nya deltagare 2010 samt resultat och kostnader i denna rapport avser endast programmen. Nya deltagare som deltar i olika aktiviteter under den tid de finns i samlingsprogrammen inom garantierna har inte varit möjliga att redovisa på samma sätt.

Arbeten med stöd består av dels särskilda insatser i form av lönestöd för anställning av personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, dels övriga arbeten med stöd de s.k. anställningsstöden. De särskilda insatserna för personer med funktionsnedsättning, t.ex. anställningar med lönebidrag, anpassas främst till individens behov och styrs mindre av förändringar i konjunkturen. För att säkerställa att personer med funktionsnedsättning får del av de arbetsmarknadspolitiska resurserna finansieras dessa insatser av det särskilda ramanslaget Lönebidrag och

Samhall mm. Anställningsstöden finns numera i två former, dels instegsjobb, som vänder sig till nyanlända invandrare, dels särskilt anställningsstöd inom jobb- och utvecklingsgarantin. Utformningen av anställningsstöden anpassas också efter individens behov, men deras omfattning styrs i viss utsträckning av förändringar i konjunkturen. Anställningsstöden finansieras med anslaget Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser.

Förutom de två huvudgrupperna program med aktivitetsstöd och arbeten med stöd innehåller rapporten även en redovisning av nystartsjobb¹ och olika stöd till sysselsättning av personer med funktionsnedsättning i andra former än subventionerade anställningar (t.ex. stöd till hjälpmedel på arbetsplatsen) samt även en kortfattad redogörelse för insatser som görs genom kompletterande aktörer.

¹ Nystartsjobb räknas inte till anställningsstöden p.g.a. att det inte är Arbetsförmedlingen som anvisar och fattar beslut om insatsen. Finansieringen av subventionen ligger utanför Arbetsförmedlingens budget.

Rapportdisposition

Rapporten är uppbyggd av 22 olika kapitel, som vart och ett behandlar en arbetsmarknadspolitisk insats. Rapportens disposition följer uppdelningen mellan program med aktivitetsstöd och arbeten med stöd.

Program som ingår i gruppen program med aktivitetsstöd är:

- Arbetsmarknadsutbildning
- Arbetspraktik och andra praktikprogram (Lyft, Prova-på-platser och Praktisk kompetensutveckling)
- Föreberedande insatser
 - ❖ Aktiviteter inom vägledning och platsförmedling
 - ❖ Arbetsmarknadsinriktad rehabilitering
 - ❖ Arbetslivsintroduktion
 - ❖ Förberedande eller orienterande utbildning
 - ❖ Fördjupad kartläggning och vägledning
- Jobb- och utvecklingsgarantin
- Jobbgaranti för ungdomar
- Start av näringsverksamhet

Program som ingår i gruppen arbete med stöd är:

- Särskilt anställningsstöd inom jobb- och utvecklingsgarantin
- Särskilt anställningsstöd i form av instegsjobb
- Lönebidrag
- Skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare (OSA)
- Trygghetsanställning
- Utvecklingsanställning

Utöver ovanstående redovisas särskilda insatser som:

- Nystartsjobb
- Särskilt introduktions- och uppföljningsstöd (SIUS)
- Stöd till hjälpmedel på arbetsplatsen
- Stöd till personligt biträde

- Särskilt stöd vid start av näringsverksamhet
- Kompletterande aktörer

Redovisning av data

Redogörelsen för flertalet av programmen inleds med en översikt av syfte och omfattning i stort. Där anges antalet personer som deltagit i programmet någon gång under 2010 samt som jämförelse under 2008 och 2009. I de fall programmet bedrivs både som ett program med egen sökandekategori och som aktivitet inom garantierna, jobb- och utvecklingsgarantin samt jobbgarantin för ungdomar, redovisas det totala antalet deltagare. Det gäller bl.a. arbetsmarknadsutbildning varvid det i tabellrubriken anges att antalet deltagare avser både inom och utanför garantierna.

Redovisningen i övrigt för respektive program omfattar nya deltagare, genomsnittligt antalet deltagare, resultat i form av ny status efter avslutat program samt kostnader. För nya deltagare och resultat gäller genomgående att redovisningen avser antalet tillfällen² och enbart programmet som sökandekategori. Det genomsnittliga antalet deltagare och kostnaderna gäller också i flertalet enbart programmet som sökandekategori. Undantag är arbetsmarknadsutbildning och förberedande utbildning där deltagare både inom och utanför garantierna ingår och särredovisas.³

Till rapporten hör två bilagor:

1. Förteckning över Arbetsförmedlingens sökandekategorier och avaktualiseringsorsaker
2. Tabell med fördelning (procent) av antalet sökande utan arbete - öppet arbetslösa och deltagare i arbetsmarknadspolitiska program med aktivitetsstöd - på kön, ålder, andel utrikes födda och andel med funktionsnedsättning samt efter utbildningsnivå. Syftet med tabellen är att den ska kunna användas för jämförelser av deltagarna i respektive program.

² En person kan ha mer än ett tillfälle i samma program under året

³ Kostnaderna för köp av utbildning inom garantierna redovisas i en fotnot i kapitlen om arbetsmarknadsutbildning och förberedande utbildning. En särredovisning mellan dessa utbildningsformer kan dock inte göras för 2010.

Program med aktivitetsstöd – en översikt

Under 2010 deltog i genomsnitt per månad 179 400 personer i program med aktivitetsstöd, vilket innebär en ökning med 59 100 personer jämfört med 2009. Antalet personer som någon gång under året deltagit i ett program är betydligt större, som framgår av tabellen nedan. Det stora antalet deltagare i garantierna, jobb- och utvecklingsgarantin och jobbgarantin för ungdomar, är uttryck för Arbetsförmedlingens insatser för att stödja dem som står längst från arbetsmarknaden. Antalet deltagare i flera av de övriga programmen, t.ex. praktik och arbetsmarknadsutbildning, inkluderar även personer som deltar i en motsvarande aktivitet inom garantierna. Antalet deltagare i de olika programmen bör därför inte summeras med varandra.⁴

Antal personer som deltagit i program med aktivitetsstöd (program eller aktivitet inom garantierna) någon gång under året.

	2008	2009	2010
Jobb- och utvecklingsgarantin	75 916	91 544	118 924
Jobbgaranti för ungdomar	32 533	85 283	115 474
Praktik	27 226	70 506	113 391
Arbetslivsinriktad rehabilitering	27 661	29 711	36 297
Arbetslivsintroduktion	-	-	38 318
Arbetsmarknadsutbildning	20 906	24 353	36 971
Förberedande utbildning	17 992	18 511	32 306
Start av näringsverksamhet	7 036	8 194	14 427
Fördjupad kartläggning och vägledning	568	1 039	13 916
Lyft	-	14	18 777
Aktiviteter inom vägledning och platsförmedling	2 431	3 212	6 630

Antal kvinnor och män i program med aktivitetsstöd

Könsfördelningen varierar mellan de olika programmen. Gemensamt för män och kvinnor är dock att garantierna, dvs. jobb- och utvecklingsgarantin samt jobbgarantin för ungdomar är de största programmen. Därefter följer för männen arbetsprak-

⁴ Överhuvudtaget bör summering av antalet personer i olika program undvikas eftersom det förekommer att samma person deltar i mer än ett program under året..

tik, arbetslivsinriktad rehabilitering, arbetsmarknadsutbildning och start av näringsverksamhet i nämnd ordning och för kvinnorna arbetslivsinriktad rehabilitering, arbetspraktik, arbetslivsintroduktion samt förberedande eller orienterande utbildning. Detta illustrerar att kvinnor i större utsträckning finns i förberedande insatser, medan män i högre grad finns i insatser som står nära arbetsmarknaden.

**Program med störst antal manliga respektive kvinnliga deltagare.
Antal deltagare i genomsnitt 2010.**

Program med flest män	Antal män	Program med flest kvinnor	Antal kvinnor
Jobb- och utvecklingsgarantin	41 608	Jobb- och utvecklingsgarantin	36 279
Jobbgaranti för ungdomar	27 492	Jobbgaranti för ungdomar	19 147
Arbetspraktik	7 018	Arbetslivsinriktad rehabilitering	6 871
Arbetslivsinriktad rehabilitering	4 124	Arbetspraktik	6 342
Arbetsmarknadsutbildning	3 623	Arbetslivsintroduktion	5 527
Start av näringsverksamhet	2 560	Förberedande utbildning	2 559

Programmen med den mest ojämna könsfördelningen, dvs. program där det ena könet utgjorde mer än 60 procent av deltagarna, är arbetsmarknadsutbildningen där männen var i majoritet och fördjupad kartläggning och vägledning, arbetslivsintroduktion, arbetslivsinriktad rehabilitering samt aktiviteter inom vägledning och platsförmedling, där kvinnorna var i majoritet.

**Program där kvinnor respektive män utgjorde mer än 60 procent av samtliga deltagare.
Antal deltagare i genomsnitt 2010.**

Kvinnor	Antal	Andel kvinnor	Män	Antal	Andel män
Arbetslivsintroduktion	5 527	69,3	Arbetsmarknadsutbildning	3 623	65,5
Fördjupad kartläggning och vägledning	1 372	69,0			
Aktiviteter inom vägledning och platsförmedling	920	62,7			
Arbetslivsinriktad rehabilitering	6 871	62,5			

Arbetsmarknadsutbildning

Arbetsmarknadsutbildning är en yrkesinriktad utbildning. Programmet syftar till att stärka den enskildes möjligheter att få eller behålla ett arbete samt att underlätta för arbetsgivarna att få arbetskraft med efterfrågad kompetens.

Arbetsmarknadsutbildning ska motverka att brist på arbetskraft uppstår på arbetsmarknaden. Idén är att arbetslösa erbjuds utbildning i yrken där det råder brist på arbetskraft i syfte att gynna tillväxten. Arbetsmarknadsutbildningen verkar stabiliseringspolitiskt, eftersom den motverkar inflationsdrivande löneökningar som beror på arbetskraftsbrist. Arbetsmarknadsutbildning fungerar även fördelningspolitiskt genom att den riktas mot personer med förhållandevis svag ställning på arbetsmarknaden.

Tidsperioden för arbetsmarknadsutbildning är normalt längst sex månader. Dock skall anvisningen till arbetsmarknadsutbildning kunna gälla till dess att målet med utbildningen uppnås.

Arbetsmarknadsutbildningar bedrivs, förutom inom programmet arbetsmarknadsutbildning, även som aktivitet inom jobb- och utvecklingsgarantin och jobbgarantin för ungdomar. Närmare 37 000 personer har deltagit i utbildning i någon av dessa former under 2010, vilket innebär en ökning med 52 procent jämfört med året innan.

Antal personer som deltagit i arbetsmarknadsutbildning någon gång under året (både inom och utanför garantierna).

	2008	2009	2010
Totalt	20 996	24 353	36 971
Ungdomar < 25 år	4 270	4 705	12 590
55- år	991	1 588	2 305
Utrikes födda	6 923	7 632	10 904
Funktionsnedsättning	3 868	3 990	4 934

Regelverk

- Lag (2000:625) om arbetsmarknadspolitiska program
- Förordning (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program

- Förordning (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten
- Förordning (1996:1100) om aktivitetsstöd
- Förordning (2007:1364) om Arbetsförmedlingens samarbete med kommuner om arbetsmarknadspolitiska program
- Arbetsförmedlingens föreskrifter (AFFS 2010:9) för tillämpning av förordningen (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program
- Allmänna råd (AMSFS 2001:2) om tillämpning av förordningen (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program
- Administrativa föreskrifter (AMSFS 2001:3) om handläggningen av ärenden om arbetsmarknadspolitiska program
- Föreskrifter (AMSFS 2001:19) om aktivitetsstöd och utvecklingsersättning
- Administrativa föreskrifter (AMSFS 2002:4) för handläggning av ärenden om aktivitetsstöd och utvecklingsersättning
- Allmänna råd (AMSFS 2003:1) för tillämpning av förordningen (1996:110) om aktivitetsstöd

Regler och ekonomiska villkor gällande 2010

Den som är eller riskerar att bli arbetslös och är arbetssökande på Arbetsförmedlingen kan anvisas till arbetsmarknadsutbildning från den dag han eller hon fyller 25 år. Unga funktionshindrade och de som uppfyller villkoren för att delta i arbetslivsintroduktionen kan få ta del av insatsen innan de fyllt 25 år.

Under tiden i arbetsmarknadsutbildning får deltagaren aktivitetsstöd. Den som är berättigad till ersättning från arbetslöshetskassa får aktivitetsstöd motsvarande arbetslöshetsersättningen, dock lägst 320 kronor per dag vid heltid. Den som inte uppfyller villkoren för ersättning från arbetslöshetskassa får aktivitetsstöd med 223 kronor per dag. Tidsperioden för arbetsmarknadsutbildning är normalt längst sex månader. Dock skall anvisningen till arbetsmarknadsutbildning kunna gälla till dess att målet med utbildningen uppnås.

Förändringar inför 2011

Personer som omfattas av lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare kan få ta del av programmet innan de fyllt 25 år.

Nya deltagare 2010

Totalt påbörjade 14 900 personer arbetsmarknadsutbildning under 2010. Antalet nya deltagare ökade med 2 200 personer jämfört med 2009. Det var en majoritet av män bland de nya deltagarna, 66 procent män och 34 procent kvinnor. Året innan

var fördelningen ännu mer ojämn – 76 procent män och 24 procent kvinnor. Återhämtningen i andelen kvinnor beror på att antalet deltagare ökat i utbildningar med inriktning mot traditionellt kvinnodominerade yrken. Åldersfördelningen bland de nya deltagarna uppvisar en högre andel i åldersgrupperna 25-34 år och 35-44 år jämfört med dessa åldersgruppers andel av samtliga sökande utan arbete.⁵ Både andelen äldre (> 55 år) och andelen ungdomar (< 25 år) var relativt låg.

Kravet på prioritering uppfylls väl för utrikes födda, som utgjorde en större andel bland de nya deltagarna i arbetsmarknadsutbildning än av sökande utan arbete. Däremot var andelen sökande med funktionsnedsättning bland utbildningsdeltagarna med knapphet i nivå med andelen bland sökande utan arbete. Fördelningen efter utbildningsbakgrund avviker inte nämnvärt från motsvarande fördelning bland sökande utan arbete.

Personer som påbörjat arbetsmarknadsutbildning för män, kvinnor och totalt. Fördelat efter ålder, utrikes födda, funktionshinder samt utbildningsnivå. Antal och procent.

	Män		Kvinnor		Totalt	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Ålder						
-24 år	836	8,5	288	5,7	1 124	7,6
25-34 år	3 716	37,8	1 614	32,0	5 330	35,8
35-44 år	2 758	28,1	1 651	32,7	4 409	29,6
45-54 år	1 889	19,2	1 147	22,7	3 036	20,4
55-60 år	554	5,6	309	6,1	863	5,8
61- år	73	0,7	36	0,7	109	0,7
Summa	9 826	100,0	5 045	100,0	14 871	100,0
Födelseland						
Utrikes födda	3 572	36,4	1 853	36,7	5 425	36,5
Svenskar	6 254	63,6	3 192	63,3	9 446	63,5
Summa	9 826	100,0	5 045	100,0	14 871	100,0
Funktionshindrade						
Ja	1 345	13,7	858	17,0	2 203	14,8
Nej	8 481	86,3	4 187	83,0	12 668	85,2
Summa	9 826	100,0	5 045	100,0	14 871	100,0
Utbildningsnivå						
Förgymnasial utbildning	2 691	27,4	1 295	25,7	3 986	26,8
Gymnasium	5 154	52,5	2 433	48,2	7 587	51,0
Eftergymnasial utb < 2 år	599	6,1	352	7,0	951	6,4
Högskola > 2 år	1 382	14,1	965	19,1	2 347	15,8
Summa	9 826	100,0	5 045	100,0	14 871	100,0

Nya deltagare fördelat på utbildningsinriktning

Arbetsmarknadsutbildningen anpassas till efterfrågan på arbetsmarknaden. Under 2010, liksom under de närmast föregående åren, har utbildningar inom transport,

⁵ Med sökande utan arbete menas kvarstående öppet arbetslösa och deltagare i samtliga program med aktivitetsstöd

tillverkning/hantverk och maskinoperatörsarbete haft störst antal deltagare. Inriktningar som uppvisar en ökad omfattning är framför allt kundservice och kontor/lager. Inom datateknik har antalet deltagare nästan halverats.

Arbetsmarknadsutbildning ska också bidra till att bryta könsuppdelningen på arbetsmarknaden, bredda mäns och kvinnors utbildnings- och yrkesval samt medverka till ökad mångfald i arbetslivet. Under 2010 fortsatte könsfördelningen inom de olika yrkesinriktningarna att till stor del avspegla mäns och kvinnors traditionella yrkes- och utbildningsval. Män dominerar inom utbildningsinriktningar som bygg/anläggning, tillverkning/hantverk och transport och inom maskinoperatörsarbete. Kvinnornas deltagande är störst inom vård/omsorg, kundservice och kontor/lager. En förändring som kan noteras är dock att andelen kvinnor uppgick till 43 procent i teknik/naturvetenskap mot 26 procent 2009.

Antal nya deltagare i arbetsmarknadsutbildning fördelat efter utbildningsinriktning för män, kvinnor och totalt

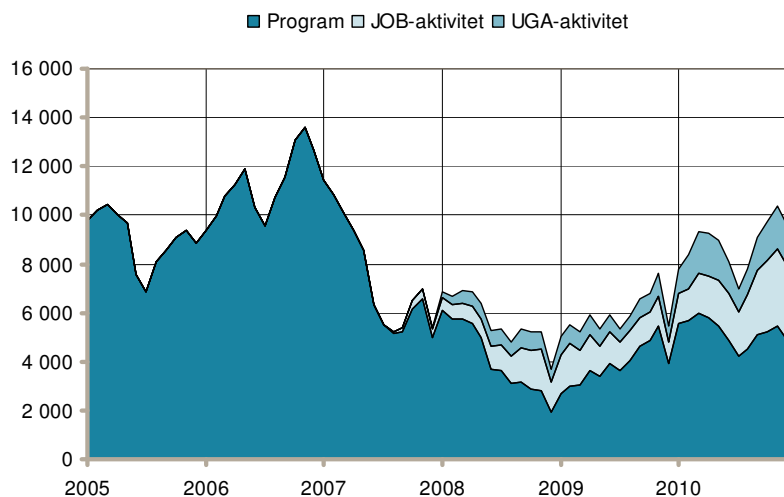
Utbildningsinriktning	2009			2010		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Datateknik (system/drift)	61	39	100	39	12	51
Teknik/naturvetenskap	212	75	287	368	274	642
Kultur/media	24	10	34	68	95	163
Ekonomi/samhällsvetenskap	93	203	296	126	179	305
Pedagogik	1	2	3	1	6	7
Vård/omsorg	205	669	874	209	618	827
Kontor/lager	180	168	348	306	821	1 127
Kundservice	68	125	193	407	1 105	1 512
Restaurang	290	454	744	334	470	804
Bygg/anläggning	1 023	52	1 075	934	40	974
Tillverkning/hantverk	3 041	267	3 308	2 485	165	2 650
Maskinoperatörsarbete	1 513	408	1 921	1 283	348	1 631
Transport	2 840	404	3 244	2 910	410	3 320
Övriga utbildningar	135	121	256	356	502	858
Totalt	9 686	2 997	12 683	9 826	5 045	14 871

Utvecklingen i ett längre perspektiv

Antalet deltagare i arbetsmarknadsutbildning uppgick i genomsnitt till 8 800 per månad under 2010, varav 2 100 personer omfattades av jobb- och utvecklingsgarantin och 1 400 av jobbgarantin för ungdomar.

Under 2010 ökade antal deltagare i arbetsmarknadsutbildning med 2 900 personer i genomsnitt per månad jämfört med 2009. Av ökningen gällde drygt hälften, 1 500 personer, utbildningar som aktivitet inom garantierna, varav 800 jobb- och utvecklingsgarantin och 700 jobbgarantin för ungdomar.

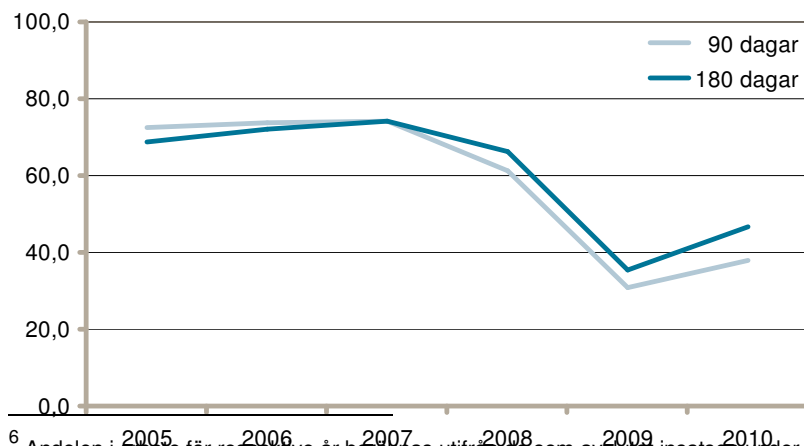
Antal kvarstående deltagare i arbetsmarknadsutbildning vid månads slut. Programmet arbetsmarknadsutbildning (skat 81) samt aktivitet inom JOB respektive UGA

Resultat

Under 2008 och 2009 sjönk andelen som var i arbete efter avslutad arbetsmarknadsutbildning, vilket kan förklaras av den svagare konjunkturen. Under 2010 noteras en viss återhämtning i samband med att konjunkturen vänt uppåt. Antalet som hade ett arbete 90 dagar efter avslutad arbetsmarknadsutbildning uppgick till 6 250 personer eller 38 procent av samtliga ca 16 500 personer som omfattas av resultatmätningen. Det är en uppgång med sju procentenheter jämfört med föregående år. Andelen i arbete hade stigit till 47 procent 180 dagar efter avslutad utbildning, vilket är elva procentenheter fler än 2009.

Andel i arbete 90 och 180 dagar efter avslutad arbetsmarknadsutbildning⁶

⁶ Andelen i arbete för respektive år beräknas utifrån de som avslutat insatsen under perioden oktober året innan till och med september under året.

Tabellen nedan visar resultat efter avslutad arbetsmarknadsutbildning fördelat på de olika sökandekategorier och avaktualiseringsorsaker som ingår i begreppen arbete, arbetslösa, program och övriga enligt Arbetsförmedlingens definition.⁷

Resultat 90 och 180 dagar efter arbetsmarknadsutbildning för män, kvinnor och totalt⁸

Nystatus	90 dagar				180 dagar			
	Totalt	Andel	Män	Kvinnor	Totalt	Andel	Män	Kvinnor
Arbete	6 255	37,8	4 880	1 375	7 900	46,7	6 224	1 676
- därav arbete utan stöd ⁹	4 963	30,0	3 828	1 135	5 936	35,1	4 624	1 312
- därav arbete med stöd ¹⁰	235	1,4	182	53	350	2,1	281	69
- därav nystartsjobb ¹¹	1 057	6,4	870	187	1 614	9,5	1 319	295
Arbetslösa ¹²	5 401	32,7	4 210	1 191	3 894	23,0	3 040	854
I annat program	3 754	22,7	2 743	1 011	3 710	21,9	2 713	997
Övriga inskrivna ¹³	552	3,3	429	123	520	3,1	409	111
Övriga avaktualiserade ¹⁴	566	3,4	389	177	886	5,2	580	306
Totalt	16 528	100,0	12 651	3 877	16 910	100,0	12 966	3 944

Samtidigt som fler fick arbete än året innan så var det färre som var arbetslösa efter genomförd arbetsmarknadsutbildning. Under 2010 var 33 procent arbetslösa 90 dagar efter utbildningen, vilket sjönk till 23 procent efter 180 dagar. Motsvarande tal för 2009 var 37 procent efter 90 dagar respektive 30 procent efter 180 dagar. Värt att notera är att 23 procent fanns i annat program efter 90 dagar (och i stort sett samma andel efter 180 dagar).

Resultat för olika utbildningsinriktningar

Högst andel i arbete 90 dagar efter avslutad utbildning – mellan 40 och 43 procent - visade utbildningar inom bygg/anläggning, transport, maskinoperatörer, teknik och naturvetenskap samt även kultur, som dock är en förhållandevis liten inriktning. Det är också dessa inriktningar, med undantag för kultur, som ökat andelen i arbete jämfört med 2009. Även andelen i arbete efter utbildningar inom tillverkning/hantverk

⁷ Förteckning över sökandekategorier och avaktualiseringsorsaker finns i bilaga till rapporten.

⁸ Resultat avseende 90 och 180 dagar beräknas utifrån de som avslutad insatsen under perioden 200910-201009.

⁹ Avser sökandekategori 21-23. 31. 35. 41 samt avaktualiseringsorsak 1-3.

¹⁰ Avser sökandekategori 38. 39. 42-44. 47-51. 53. 77. 78 samt avaktualiseringsorsak 4.

¹¹ Avser sökandekategori 33. 36. 37.

¹² Avser sökandekategori 11 samt 96-98.

¹³ Avser sökandekategori 14. 34. 84. 89 samt 91.

¹⁴ Avser avaktualiseringsorsak 5-7 och 9.

har ökat relativt starkt, men låg ändå på en nivå något under genomsnittet. Utbildningar med påtagligt lägre andel i arbete är framför allt kundservice och restaurang.

Antal personer i arbete 90 dagar efter avslutad arbetsmarknadsutbildning fördelat efter utbildningsinriktning. Andel (%) av samtliga som avslutat utbildning. Antal i arbete uppdelat på män och kvinnor.

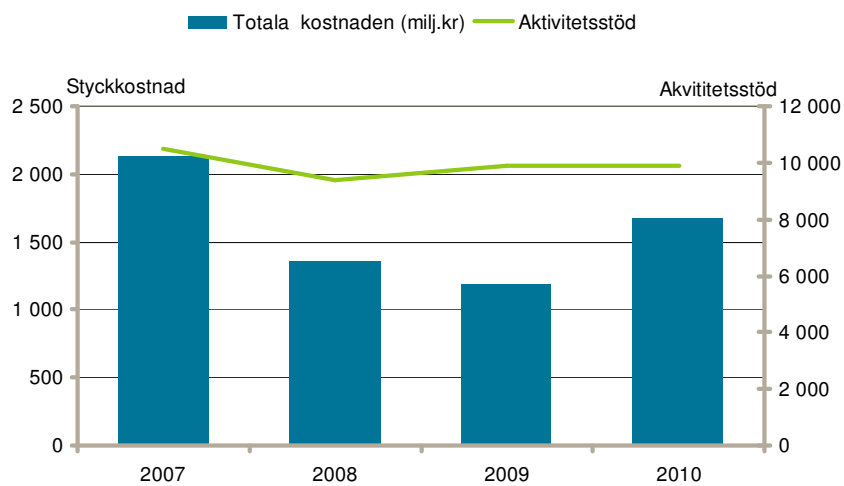
Nystatus	2009				2010			
	Totalt	Andel	Män	Kvinnor	Totalt	Andel	Män	Kvinnor
Datateknik (system/drift)	27	28,1	19	8	28	29,2	20	8
Teknik/naturvetenskap	88	36,4	63	25	245	41,8	185	62
Kultur/media	13	54,2	4	9	117	41,6	45	72
Ekonomi/samhällsvetenskap	79	35,3	27	52	81	29,8	27	54
Pedagogik	4	30,8	0	4	1	50,0	1	0
Vård/omsorg	290	45,7	65	225	256	33,6	54	202
Kontor/lager	139	31,9	53	86	143	31,3	87	56
Kundservice	32	27,1	8	24	216	28,5	79	137
Restaurang	145	28,7	53	92	208	26,4	75	133
Bygg/anläggning	296	34,0	281	15	575	42,4	553	22
Tillverkning/hantverk	603	25,0	551	52	1 206	35,3	1 119	87
Maskinoperatörsarbete	348	24,4	253	95	791	40,5	624	167
Transport	990	34,7	855	135	2 172	41,8	1 914	258
Övriga utbildningar	24	28,9	13	11	216	35,3	99	117
Samtliga utbildningar	3 078	31,0	2 245	883	6 255	37,8	4 880	1 375

Kostnader

Arbetsmarknadsutbildningens kostnader består av två delar, köp av kurser och kostnader för aktivitetsstöd till deltagare. Totalkostnaden har ökat med 480 miljoner kronor från 2009 till 1 671 miljoner år 2010. Beloppen omfattar inte arbetsmarknadsutbildning som aktivitet inom garantierna – se dock fotnot.¹⁵

Den genomsnittliga kostnaden för aktivitetsstöd per deltagare och månad uppgick till 9 900 kronor under 2010 och var därmed oförändrad jämfört med 2009. Den genomsnittliga kostnaden per deltagare avseende kurskostnader för köpta utbildningar har dock stigit något.

¹⁵ Kostnaden för köp av utbildning inom programmet arbetsmarknadsutbildning 2010 uppgick till 1 088 miljoner kronor. Kurskostnaden för utbildning inom garantierna uppgick till 586 miljoner totalt för arbetsmarknadsutbildning och föreberedande utbildning. Utifrån fördelningen av antalet deltagare torde uppskattningsvis drygt halva detta belopp hänföra sig till arbetsmarknadsutbildning.

Total kostnad och genomsnittlig kostnad per deltagare och månad (aktivitetsstöd), löpande priser

Arbetspraktik och andra praktikprogram

Arbetsförmedlingens praktikprogram har under 2010 bestått av insatserna arbetspraktik, prova-på-platser och praktisk kompetensutveckling. Förutom dessa program har praktikinsatser också genomförts som aktiviteter inom garantierna, jobb- och utvecklingsgarantin och jobbgarantin för ungdomar. Antalet personer som någon gång under året fått en praktikinsats antingen i praktikprogrammen eller inom garantierna har uppgått till 113 400. Dessutom har praktik också förekommit i form av aktiveringsplatser i programmet lyft, som berört 18 800 personer någon gång under 2010.

Antal personer som deltagit i praktik någon gång under året (både inom och utanför garantierna).

	2008	2009	2010
Totalt	27 226	70 506	113 391
Ungdomar < 25 år	4 710	13 509	33 108
55- år	3 324	8 256	11 133
Utrikes födda	9 972	24 264	39 399
Funktionsnedsättning	7 633	15 102	19 200

Regelverket för insatserna är till stor del gemensamt och beskrivs därför först i ett sammanhang. Därefter presenteras de olika insatserna var och en för sig. Kostnaderna redovisas avslutningsvis sammantaget för alla praktikprogram.

Regelverk

- Lag (2000:625) om arbetsmarknadspolitiska program
- Förordning (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program
- Förordning (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten
- Förordning (1996:1100) om aktivitetsstöd
- Arbetsförmedlingens föreskrifter (AFFS 2010:9) för tillämpning av förordningen (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program
- Allmänna råd (AMSFS 2001:2) om tillämpning av förordningen (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program
- Administrativa föreskrifter (AMSFS 2001:3) om handläggning av ärenden om arbetsmarknadspolitiska program
- Föreskrifter (AMSFS 2001:19) om aktivitetsstöd
- Administrativa föreskrifter (AMSFS 2002:4) för handläggning av ärenden om aktivitetsstöd

- Allmänna råd (AMSFS 2003:1) för tillämpning av förordningen (1996:110) om aktivitetsstöd

Regler och ekonomiska villkor gällande 2010

Den som är eller riskerar att bli arbetslös och är arbetssökande på Arbetsförmedlingen kan anvisas till arbetspraktik från den dag han eller hon fyller 25 år. Unga funktionshindrade och de som uppfyller villkoren för att delta i arbetslivsintroduktionen kan få ta del av programmet innan de fyllt 25 år. Den speciella målgruppen för prova på platser (PPP) är personer som saknar eller har begränsad erfarenhet av svensk arbetsmarknad och som nyligen skrivits in på den offentliga Arbetsförmedlingen. PPP ska kunna ske parallellt med det kommunala introduktionsprogrammet. Arbetspraktik får även anordnas i form av praktisk kompetensutveckling för arbetstagare med tidigare arbetslivserfarenhet. Genom praktisk kompetensutveckling ges sökande möjlighet att behålla sin kontakt med arbetslivet samt att upprätthålla och utveckla sin yrkeskompetens. Med lyft avses aktiveringsplatser som syftar till att deltagarna ska upprätthålla kontakten med arbetslivet. Lyft får anordnas av den som Arbetsförmedlingen träffar överenskommelse med. Tidsperioden för arbetspraktik är längst sex månader. För praktisk kompetensutveckling, prova-på-platser och lyft är tidsperioden längst tre månader.

Under tiden i praktik får deltagaren aktivitetsstöd. Den som är berättigad till ersättning från arbetslöshetskassa får aktivitetsstöd motsvarande arbetslöshetsersättning, dock lägst 320 kronor per dag. Den som inte uppfyller villkoren för ersättning från arbetslöshetskassa, får aktivitetsstöd med 223 kronor per dag.

Förändringar inför 2011

Personer som omfattas av lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare kan få ta del av programmet innan de fyllt 25 år. Möjligheten till praktik i form av lyft upphör.

Arbetspraktik

Syftet med arbetspraktik är att arbetssökande ska få praktisk erfarenhet av ett yrke eller att få yrkesorientering och kunna behålla och stärka yrkeskompetensen. Praktik kan även, under handledning, användas vid förberedelser inför start av näringsverksamhet. Praktiktiden kan pågå maximalt 6 månader. Det är lämpligt att företaget som anordnar praktiken har ett rekryteringsbehov.

Nya deltagare 2010

Totalt påbörjade 53 400 personer arbetspraktik under 2010, något fler män än kvinnor, 52 respektive 48 procent. Många av deltagarna tillhörde åldersgrupperna 25-34 år och 35-44 år, 67 procent jämfört med att 43 procent av sökande utan arbete var i dessa åldrar.¹⁶ Utrikes födda sökande var relativt väl representerade, medan andelen deltagare med funktionsnedsättning bara motsvarade andelen av kvarstående utan arbete. Både de med högst utbildning och de med lägst utbildning var något överrepresenterade i arbetspraktik.

Personer som påbörjat arbetspraktik för män, kvinnor och totalt. Fördelat efter ålder, utrikes födda, funktionshinder samt utbildningsnivå. Antal och procent.

	Män		Kvinnor		Totalt	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Ålder						
-24 år	1 210	4,4	777	3,0	1 987	3,7
25-34 år	10 747	38,7	9 318	36,4	20 065	37,6
35-44 år	7 523	27,1	7 943	31,0	15 466	29,0
45-54 år	5 528	19,9	5 248	20,5	10 776	20,2
55-60 år	2 131	7,7	1 786	7,0	3 917	7,3
61- år	653	2,3	510	2,0	1 163	2,2
Summa	27 792	100,0	25 582	100,0	53 374	100,0
Födelseland						
Utrikes födda	12 995	46,8	11 640	45,5	24 635	46,2
Svenskar	14 797	53,2	13 942	54,5	28 739	53,8
Summa	27 792	100,0	25 582	100,0	53 374	100,0
Funktionshinder						
Ja	4 579	16,5	3 925	15,3	8 504	15,9
Nej	23 213	83,5	21 657	84,7	44 870	84,1
Summa	27 792	100,0	25 582	100,0	53 374	100,0
Utbildningsnivå						
Förgymnasial utbildning	9 227	33,2	6 960	27,2	16 187	30,3
Gymnasium	11 821	42,5	10 238	40,0	22 059	41,3
Eftergymnasial utb < 2 år	1 649	5,9	1 909	7,5	3 558	6,7
Högskola > 2 år	5 095	18,3	6 475	25,3	11 570	21,7
Summa	27 792	100,0	25 582	100,0	53 374	100,0

Anordnare

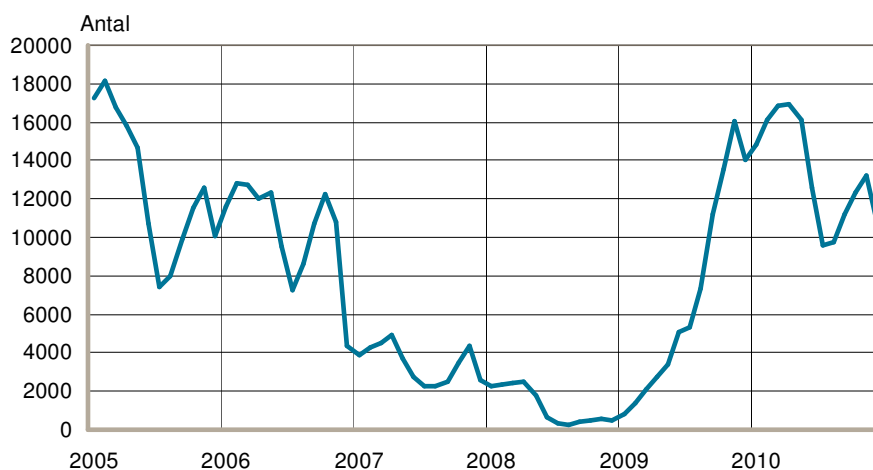
Arbetspraktik kan vara hos såväl privata som offentliga arbetsgivare liksom hos ideella organisationer. Under 2010 stod enskilda företag för 55 procent av praktikplatserna, medan kommunerna svarade för 20 procent. Kommunernas andel har ökat något under de senaste åren, medan de enskilda företagens andel minskat svagt.

¹⁶ Med sökande utan arbete menas kvarstående öppet arbetslösa och deltagare i samtliga program med aktivitetsstöd

Utvecklingen av antalet deltagare i ett längre perspektiv

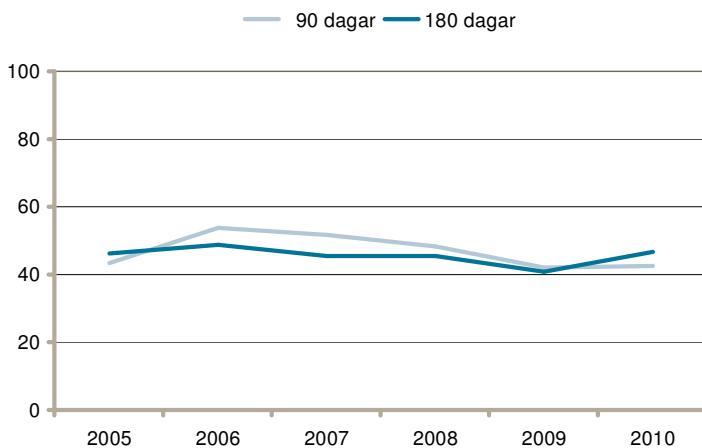
Det genomsnittliga antalet deltagare i programmet arbetspraktik uppgick till 13 400 personer under 2010, vilket motsvarade 7,3 procent av hela programvolymen (med aktivitetsstöd) och innebar en ökning med 6 400 personer jämfört med året innan. Under loppet av 2009 skedde en kraftig ökning av antalet personer i arbetspraktik, vilket speglade en medveten satsning för att möta den ökade tillströmningen av nya arbetslösa i samband med konjunkturedgången. Därmed bröts, som illustreras i figuren, flera års nedåtgående trend. Successivt under 2010 reducerades antalet deltagare ånyo i takt med det förbättrade arbetsmarknadsläget.

Antal kvarstående deltagare i arbetspraktik vid månadens slut

Resultat

Andelen i arbete 90 dagar efter arbetspraktik uppgick till 43 procent under 2010. Resultatet har varierat något från år till år och var högst under högkonjunkturåren 2006-2007. Mellan 2009 och 2010 var andelen i arbete dock i stort sett oförändrad. Under 2010 noterades en ökning till 47 procent vid mättidpunkten 180 dagar efter insatsens slut.

Andel i arbete 90 och 180 dagar efter avslutad arbetspraktik ¹⁷

Tabellen nedan visar resultat efter avslutad arbetspraktik fördelat på de olika sökandekategorier och avaktualiseringsorsaker som ingår i begreppen *arbete*, *arbetslösa*, *program* och *övriga* enligt Arbetsförmedlingens definition.¹⁸ Där framgår bl.a. att många, 35 procent, var arbetslösa efter 90 dagar, vilket dock reducerades till 27 procent efter 180 dagar.

Resultat 90 och 180 dagar efter arbetspraktik för män, kvinnor och totalt ¹⁹

Nystatus	90 dagar				180 dagar			
	Totalt	Andel	Män	Kvinnor	Totalt	Andel	Män	Kvinnor
Arbete	23 317	42,5	12 920	10 397	26 737	46,9	14 937	11 800
- därav arbete utan stöd ²⁰	13 312	24,3	6 454	6 858	14 808	26,0	7 261	7 547
- därav arbete med stöd ²¹	4 105	7,5	2 650	1 455	4 715	8,3	3 006	1 709
- därav nystartsjobb ²²	5 900	10,8	3 816	2 084	7 214	12,6	4 670	2 544
Arbetslösa ²³	19 052	34,7	9 885	9 167	15 312	26,8	7 995	7 317
I annat program	7 670	14,0	3 973	3 697	8 616	15,1	4 412	4 204
Övriga inskrivna ²⁴	1 867	3,4	842	1 025	1 976	3,5	903	1 073
Övriga avaktualiserade ²⁵	2 959	5,4	1 249	1 710	4 411	7,7	1 793	2 618
Totalt	54 865	100,0	28 869	25 996	57 052	100,0	30 040	27 012

¹⁷ Andelen i arbete för respektive år beräknas utifrån de som avslutat insatsen under perioden oktober året innan till och med september under året.

¹⁸ Förteckning över sökandekategorier och avaktualiseringsorsaker finns i bilaga till rapporten.

¹⁹ Resultat avseende 90 och 180 dagar beräknas utifrån de som avslutat insatsen under perioden 200910-201009.

²⁰ Avser sökandekategori 21-23, 31, 35, 41 samt avaktualiseringsorsak 1-3.

²¹ Avser sökandekategori 38, 39, 42-44, 47-51, 53, 77, 78 samt avaktualiseringsorsak 4.

²² Avser sökandekategori 33, 36, 37.

²³ Avser sökandekategori 11 samt 96-98.

²⁴ Avser sökandekategori 14, 34, 84, 89 samt 91.

²⁵ Avser avaktualiseringsorsak 5-7 och 9.

Lyft

Lyft är en praktikinsats på tre månader som infördes 1 januari 2010. Syftet med insatsen var att aktivera personer som saknar arbete så att de kan upprätthålla kontakten med arbetslivet. Från den 1 januari 2011 får inte nya beslut om Lyft tas. Programmet upphör under 2011. Beslut som tagits tidigare får fullföljas.

Lyft kan anordnas inom kommunal och statlig verksamhet samt av kommunalt eller statligt anlitad entreprenör. Även bolag som är ägda av staten, ett landsting eller en kommun kan anordna platser. Privatägda bolag, ideella föreningar, stiftelser, församlingar och kyrkliga samfundigheter som har verksamheter inom miljö, skogsvård, kulturarv, omsorg eller skola kan också anordna lyftplatser.

Under 2010 deltog i genomsnitt 8 130 personer i lyft, 4 690 kvinnor och 3 440 män. Under året avslutade 3 430 personer sin period i insatsen. Av dessa hade 31 procent någon form av arbete 90 dagar efter avslutad insats, 27 procent var i ett annat program och 32 procent var arbetslösa.

Prova-på-plats

Syftet med prova-på-plats är att ge arbetslösa med ingen eller begränsad erfarenhet av svenskt arbetsliv en möjlighet att tidigt få kontakt med arbetslivet i Sverige inom områden som överensstämmer med deras erfarenheter och utbildningar. Denna form av praktik ska användas tidigt efter att Arbetsförmedlingen gjort en kartläggning av den sökandes bakgrund, erfarenheter och önskemål. Prova-på-plats kan pågå högst 3 månader.

Nya deltagare 2010

Antal personer som började prova-på-plats uppgick till 4 700 personer. Det var något fler män än kvinnor, 51 procent respektive 49 procent. Åldersgruppen 25-34 år var särskilt väl representerad i denna insats. Både utrikes födda och personer med högst förgymnasial utbildning utgjorde en betydligt högre andel bland deltagarna än bland sökande utan arbete.²⁶

²⁶ Med sökande utan arbete menas kvarstående öppet arbetslösa och deltagare i samtliga program med aktivitetsstöd

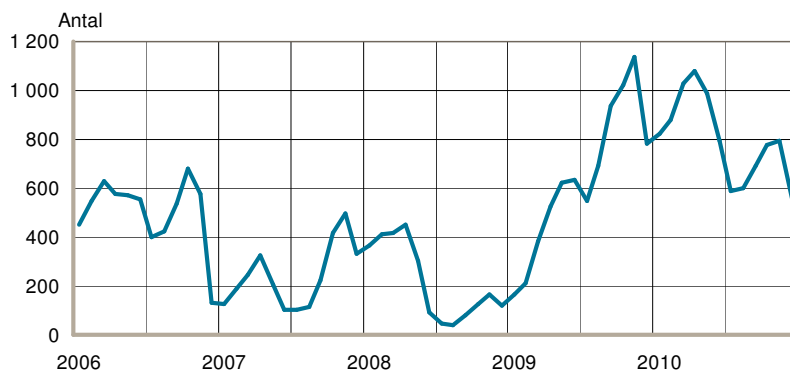
Personer som påbörjat prova-på-plats för män, kvinnor och totalt. Fördelat efter ålder, utrikes födda, funktionshinder samt utbildningsnivå. Antal och procent.

	Män		Kvinnor		Totalt	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Ålder						
-24 år	236	9,9	174	7,7	410	8,8
25-34 år	958	40,2	776	34,2	1 734	37,3
35-44 år	608	25,5	714	31,5	1 322	28,4
45-54 år	412	17,3	411	18,1	823	17,7
55-60 år	140	5,9	153	6,7	293	6,3
61- år	32	1,3	41	1,8	73	1,6
Summa	2 386	100,0	2 269	100,0	4 655	100,0
Födelseland						
Utrikes födda	1 480	62,0	1 330	58,6	2 810	60,4
Svenskar	906	38,0	939	41,4	1 845	39,6
Summa	2 386	100,0	2 269	100,0	4 655	100,0
Funktionshinder						
Ja	429	18,0	400	17,6	829	17,8
Nej	1 957	82,0	1 869	82,4	3 826	82,2
Summa	2 386	100,0	2 269	100,0	4 655	100,0
Utbildningsnivå						
Förgymnasial utbildning	934	39,1	819	36,1	1 753	37,7
Gymnasium	962	40,3	862	38,0	1 824	39,2
Eftergymnasial utb < 2 år	121	5,1	125	5,5	246	5,3
Högskola > 2 år	369	15,5	463	20,4	832	17,9
Summa	2 386	100,0	2 269	100,0	4 655	100,0

Utvecklingen av antalet deltagare i ett längre perspektiv

Antalet deltagare ökade kraftigt under 2009 jämfört med de närmast föregående åren. Under början av 2010 fortsatte antal deltagare att öka, men från april började antalet sjunka något. Sammantaget deltog 800 personer i genomsnitt per månad under 2010, vilket var 200 personer fler än genomsnittet 2009.

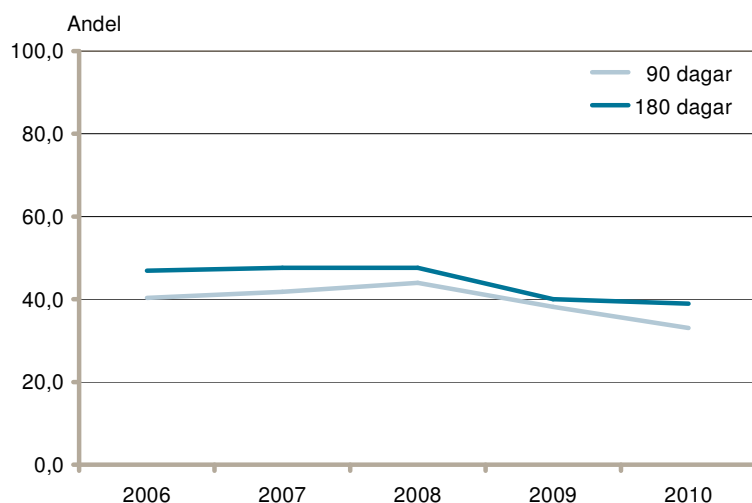
Antal kvarstående deltagare i prova-på-plats vid månadens slut

Resultat

Av nästan 5 600 personer som avslutade sin period i prova-på-platser hade 33 procent arbete 90 dagar senare, vilket innebär en viss minskning jämfört med året innan. Denna nedgång kan tyckas oväntad med tanke på att efterfrågan på arbetskraft har ökat. Möjligen är den kraftiga ökningen av antalet deltagare en förklaring. Vid mättidpunkten 180 dagar efter avslutad insats var andelen i arbete 39 procent, vilket innebär i stort sett samma nivå som 2009.

Andel i arbete 90 och 180 dagar efter avslutad prova-på-plats²⁷

Tabellen nedan visar resultat efter avslutad prova-på-plats fördelat på de olika sökandekategorier och avaktualiseringsorsaker som ingår i begreppen arbete, arbetslösa, program och övriga enligt Arbetsförmedlingens definition.²⁸ Där framgår att andelen som gått till annat program var 22 procent och att 36 procent var arbetslösa efter 90 dagar. Vid mätningen efter 180 dagar var båda dessa andelar lägre.

²⁷ Andelen i arbete för respektive år beräknas utifrån de som avslutat insatsen under perioden oktober året innan till och med september under året.

²⁸ Förteckning över sökandekategorier och avaktualiseringsorsaker finns i bilaga till rapporten.

Resultat 90 och 180 dagar efter prova-på-plats för män, kvinnor och totalt²⁹

Nystatus	90 dagar				180 dagar			
	Totalt	Andel	Män	Kvinnor	Totalt	Andel	Män	Kvinnor
Arbete	1 860	33,2	1 088	772	2 233	38,9	1 292	941
- därav arbete utan stöd ³⁰	756	13,5	373	383	922	16,1	445	477
- därav arbete med stöd ³¹	671	12,0	447	224	756	13,2	498	258
- därav nystartsjobb ³²	433	7,7	268	165	555	9,7	349	206
Arbetslösa	2 006	35,9	1 038	968	1 752	30,5	910	842
I annat program	1 206	21,6	566	640	1 048	18,3	491	557
Övriga inskrivna ³³	245	4,4	96	149	241	4,2	94	147
Övriga avaktualiserade ³⁴	278	5,0	109	169	461	8,0	178	283
Totalt	5 595	100,0	2 897	2 698	5 735	100,0	2 965	2 770

Praktisk kompetensutveckling

Syftet med praktisk kompetensutveckling är att ge arbetssökande med tidigare yrkeserfarenhet en möjlighet att behålla kontakten med arbetslivet inom områden som överensstämmer med deras erfarenhet och utbildning. Praktisk kompetensutveckling kan vara upp till tre månader. Insatsen är främst till för arbetssökande som nyligen blivit arbetslös eller riskerar att bli arbetslös. Privata och offentliga arbetsgivare liksom ideella organisationer kan erbjuda praktisk kompetensutveckling. Det är önskvärt att det finns ett rekryteringsbehov på kort eller lång sikt inom det yrkesområde som är relevant med tanke på den arbetslöses tidigare erfarenhet.

Nya deltagare under 2010

Totalt påbörjade 8 900 personer praktisk kompetensutveckling under 2010, varav antalet män var något fler än antalet kvinnor, 53 procent respektive 47 procent. Liksom för arbetspraktik tillhörde sammantaget två tredjedelar av de nya deltagarna någon av åldersgrupperna 25-34 år eller 35-44 år, vilket innebär att dessa åldrar var överrepresenterade i programmet jämfört med sin andel av sökande utan arbete.³⁵ Även andelen utrikes födda sökande var hög. Drygt var fjärde deltagare hade högskoleutbildning, vilket är en betydligt högre andel än bland sökande utan arbete.

²⁹ Resultat avseende 90 och 180 dagar beräknas utifrån de som avslutad insatsen under perioden 200910-201009.

³⁰ Avser sökandekategori 21-23, 31, 35, 41 samt avaktualiseringsorsak 1-3.

³¹ Avser sökandekategori 38, 39, 42-44, 47-51, 53, 77, 78 samt avaktualiseringsorsak 4.

³² Avser sökandekategori 33, 36, 37.

³³ Avser sökandekategori 14, 34, 84, 89 samt 91.

³⁴ Avser avaktualiseringsorsak 5-7 och 9.

³⁵ Med sökande utan arbete menas kvarstående öppet arbetslösa och deltagare i samtliga program med aktivitetsstöd

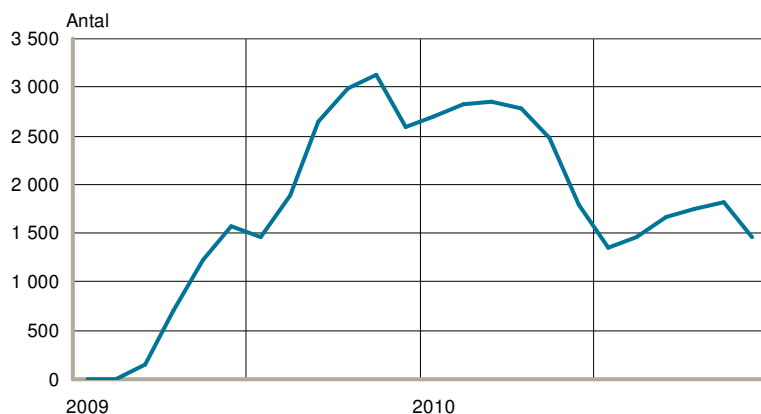
Personer som påbörjat praktisk kompetensutveckling för män, kvinnor och totalt. Fördelat efter ålder, utrikes födda, funktionshinder samt utbildningsnivå. Antal och procent.

	Män		Kvinnor		Totalt	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Ålder						
-24 år	160	3,4	102	2,4	262	2,9
25-34 år	1 771	37,5	1 555	37,2	3 326	37,4
35-44 år	1 261	26,7	1 308	31,3	2 569	28,9
45-54 år	988	20,9	868	20,7	1 856	20,8
55-60 år	389	8,2	264	6,3	653	7,3
61- år	148	3,1	88	2,1	236	2,7
Summa	4 717	100,0	4 185	100,0	8 902	100,0
Födelseled						
Utrikes födda	1 941	41,1	1 622	38,8	3 563	40,0
Svenskar	2 776	58,9	2 563	61,2	5 339	60,0
Summa	4 717	100,0	4 185	100,0	8 902	100,0
Funktionshindrade						
Ja	631	13,4	628	15,0	1 259	14,1
Nej	4 086	86,6	3 557	85,0	7 643	85,9
Summa	4 717	100,0	4 185	100,0	8 902	100,0
Utbildningsnivå						
Förgymnasial utbildning	1 359	28,8	988	23,6	2 347	26,4
Gymnasium	2 104	44,6	1 570	37,5	3 674	41,3
Eftergymnasial utb < 2 år	279	5,9	337	8,1	616	6,9
Högskola > 2 år	975	20,7	1 290	30,8	2 265	25,4
Summa	4 717	100,0	4 185	100,0	8 902	100,0

Utvecklingen av antalet deltagare under 2009 och 2010

Antalet deltagare i praktisk kompetensutveckling steg relativt snabbt i samband med att insatsen infördes under 2009, vilket var en följd av det ökade behovet av praktikplatser för nya arbetslösa i samband med konjunkturedgången. Under loppet av 2010 vände utvecklingen, varvid antalet deltagare reducerades. Det genomsnittliga antalet deltagare uppgick till 2 100 i genomsnitt per månad 2010, vilket var en ökning med 245 personer jämfört med genomsnittet för 2009.

Antal kvarstående deltagare i praktisk kompetensutveckling, månadsdata.

Resultat

Andelen i arbete 90 dagar efter avslutad praktisk kompetensutveckling uppgick till 44 procent under 2010, vilket efter 180 dagar hade stigit till 51 procent. Det innebär att andelen i arbete var sex respektive tio procentenheter högre än 2009, vilket tyder på att förstärkningen av arbetskraftsefterfrågan under 2010 fått en positiv effekt på resultaten för praktisk kompetensutveckling (jämför med t.ex. prova-på-platser).

Tabellen nedan visar resultat efter avslutad praktisk kompetensutveckling fördelat på de olika sökandekategorier och avaktualiseringsorsaker som ingår i begreppen arbete, arbetslösa, program och övriga enligt Arbetsförmedlingens definition.³⁶ Där framgår att flertalet av dem som fått arbete hade ett arbete utan stöd, men också att andelen med nystartsjobb var relativt hög. Samtidigt var andelen som var arbetslösa förhållandevis hög 90 dagar efter insatsen – 31 procent, vilket dock hade sjunkit till 24 procent efter 180 dagar.

Resultat 90 och 180 dagar efter praktisk kompetensutveckling för män, kvinnor och totalt³⁷

Nystatus	90 dagar				180 dagar			
	Totalt	Andel	Män	Kvinnor	Totalt	Andel	Män	Kvinnor
Arbete	5 062	44	2 820	2 242	6 038	51,2	3 406	2 632
- därav arbete utan stöd ³⁸	3 128	27	1 567	1 564	3 631	30,8	1 864	1 767
- därav arbete med stöd ³⁹	658	6	393	265	801	6,8	478	323
- därav nystartsjobb ⁴⁰	1 276	11	860	416	1 606	13,6	1 064	542
Arbetslösa ⁴¹	3 581	31	1 935	1 646	2 805	23,8	1 509	1 296
I annat program	2 001	17	1 057	944	1 870	15,9	953	917
Övriga inskrivna ⁴²	298	3	132	166	291	2,5	145	146
Övriga avaktualiserade ⁴³	509	4	222	287	784	6,7	342	442
Totalt	11 451	100	6 166	5 285	11 788	100,0	6 355	5 433

³⁶ Förteckning över sökandekategorier och avaktualiseringsorsaker finns i bilaga till rapporten.

³⁷ Resultat avseende 90 och 180 dagar beräknas utifrån de som avslutad insatsen under perioden 200910-201009.

³⁸ Avser sökandekategori 21-23, 31, 35, 41 samt avaktualiseringsorsak 1-3.

³⁹ Avser sökandekategori 38, 39, 42-44, 47-51, 53, 77, 78 samt avaktualiseringsorsak 4.

⁴⁰ Avser sökandekategori 33, 36, 37.

⁴¹ Avser sökandekategori 11 samt 96-98.

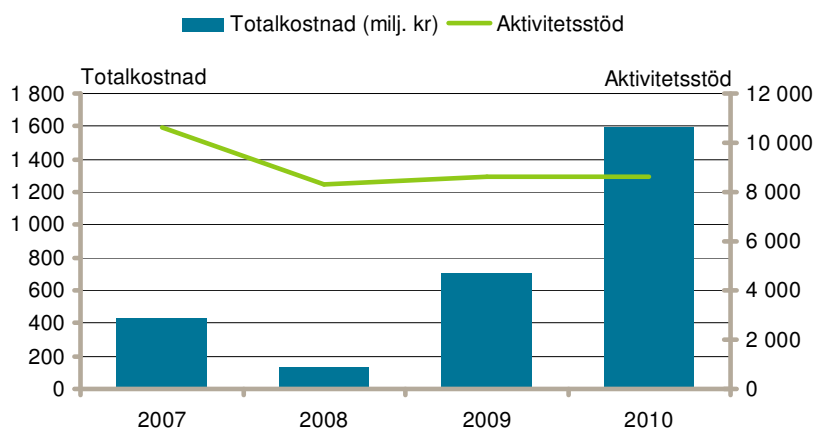
⁴² Avser sökandekategori 14, 34, 84, 89 samt 91.

⁴³ Avser avaktualiseringsorsak 5-7 och 9

Kostnader

Redovisningen av kostnaderna innefattar alla praktikprogrammen sammantaget, dvs. arbetspraktik, prova på platser, praktisk kompetensutveckling och lyft. Totalkostnaden utgörs av dels ersättningar till deltagarna i form av aktivitetsstöd, dels kringkostnader i form av statsbidrag till anordnaren i vissa fall. Den totala kostnaden för arbetspraktik uppgick till 1 595 miljoner kronor år 2010, vilket var en ökning med 889 miljoner kronor jämfört med föregående år. Ökningen förklaras av flera deltagare. Styckkostnaden avseende aktivitetsstödet uppgick till 8 600 kronor per deltagare och månad, vilket var oförändrat jämfört med 2009.

Total kostnad och genomsnittlig kostnad per deltagare och månad (aktivitetsstöd), löpande priser

Förberedande insatser

De förberedande insatserna syftar till att underlätta arbetssökandes val av arbete. Insatserna är individuellt anpassade och kan vara av vägledande, rehabiliterande eller orienterande karaktär. Insatserna riktar sig till arbetssökande som behöver förbereda sig för ett annat arbetsmarknadspolitiskt program eller ett arbete.

I de förberedande insatserna ingår:

- Aktiviteter inom ramen för arbetsförmedling eller vägledning, jobbsökarkurser eller yrkesvalskurser på heltid.
- Arbetslivsinriktad rehabilitering, insatser för personer med funktionsnedsättning eller som av andra skäl behöver extra stöd och hjälp för att få ett fotfäste på arbetsmarknaden
- Arbetslivsintroduktion för personer vilkas dagar med sjukpenning eller sjukersättning har tagit slut
- Fördjupad kartläggning och vägledning för dem som behöver få sina förutsättningar för framtida arbete/utbildning klargjorda.
- Förberedande eller orienterande utbildningar, i huvudsak utbildningar som förbereder för ett annat arbetsmarknadspolitiskt program, till exempel för arbetsmarknadsutbildning.

Aktiviteter inom vägledning och platsförmedling

Syftet med insatsen aktiviteter inom vägledning och platsförmedling (AVP) är att underlätta för den arbetssökande i sitt val av arbete eller utbildning. Utifrån en individuellt behovsanpassad planering och med handlingsplanen som styrinstrument, deltar arbetssökande i olika vägledande och platsförmedlande aktiviteter. Tidsperioden för aktiviteter inom vägledning/platsförmedling är normalt längst sex månader.

Insatsen tillkom i augusti 2000, som en del i det tidigare paraplyprogrammet aktivitetsgarantin. Även om aktivitetsgarantin avskaffats och ersatts av jobb- och utvecklingsgarantin finns AVP kvar som separat insats.

Regelverk

- Lag (2000:625) om arbetsmarknadspolitiska program
- Förordning (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program
- Förordning (2007:1364) om Arbetsförmedlingens samarbete med kommuner om arbetsmarknadspolitiska program
- Förordning (1996:1100) om aktivitetsstöd
- Arbetsförmedlingens föreskrifter (AFFS 2010:9) för tillämpning av förordningen (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program
- Allmänna råd (AMSFS 2001:2) om tillämpning av förordningen (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program
- Administrativa föreskrifter (AMSFS 2001:3) om handläggningen av ärenden om arbetsmarknadspolitiska program
- Administrativa föreskrifter (AMSFS 2002:4) för handläggning av ärenden om aktivitetsstöd
- Allmänna råd (AMSFS 2003:1) för tillämpning av förordningen (1996:110) om aktivitetsstöd

Regler och ekonomiska villkor gällande 2010

Den som är eller riskerar att bli arbetslös och är arbetssökande på Arbetsförmedlingen kan anvisas till aktiviteter inom vägledning/platsförmedling från den dag han eller hon fyller 25 år. Unga funktionshindrade och de som uppfyller villkoren för att delta i arbetslivsintroduktionen kan få ta del av insatsen innan de fyllt 25 år.

Under tiden i aktiviteter inom vägledning/platsförmedling får deltagaren aktivitetsstöd. Den som är berättigad till ersättning från arbetslöshetskassa får aktivitetsstöd motsvarande arbetslöshetsersättningen, dock lägst 320 kronor per dag vid heltid. Den som inte uppfyller villkoren för ersättning från arbetslöshetskassa, får aktivitetsstöd med 223 kronor per dag. Tidsperioden för aktiviteter inom vägledning/platsförmedling är längst sex månader.

Förändringar inför 2011

Personer som omfattas av lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare kan få ta del av insatsen innan de fyllt 25 år.

Nya deltagare 2010

Inflödet av nya deltagare i aktiviteter inom vägledning och platsförmedling har ökat under 2010. Under året påbörjade 6 500 personer en period i insatsen, vilket var en ökning med 3 200 deltagare i förhållande till året innan.

Fler kvinnor än män påbörjade aktiviteter inom vägledning och platsförmedling, 62 procent av samtliga. Den största gruppen av nya deltagare, 61 procent, fanns i åldrarna 35-54 år, vilket var en betydligt större andel än bland sökande utan arbete.⁴⁴ Över hälften av deltagarna hade en funktionsnedsättning. Andelen som hade högst förgymnasial utbildning var förhållandevis hög.

⁴⁴ Med sökande utan arbete menas kvarstående öppet arbetslösa och deltagare i samtliga program med aktivitetsstöd

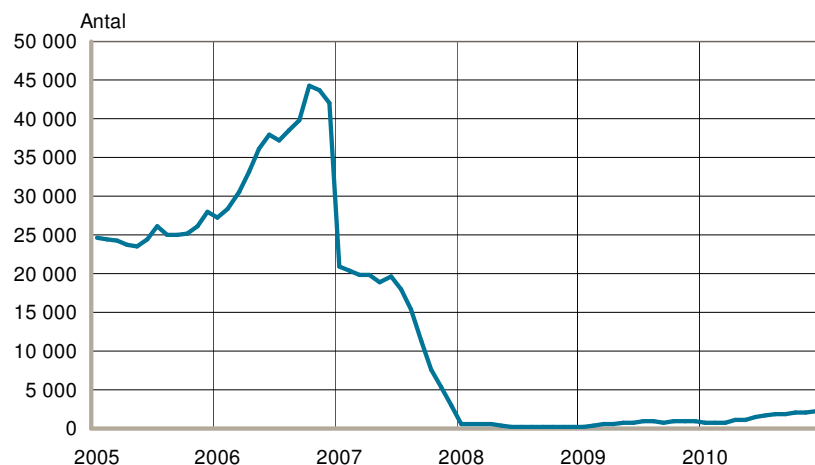
Personer som påbörjat aktiviteter inom vägledning och platsförmedling för män, kvinnor och totalt. Fördelat efter ålder, utrikes födda, funktionshinder samt utbildningsnivå. Antal och procent.

	Män		Kvinnor		Totalt	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Ålder						
-24 år	218	8,8	139	3,4	357	5,5
25-34 år	604	24,5	600	14,8	1 204	18,4
35-44 år	642	26,1	1 368	33,7	2 010	30,8
45-54 år	673	27,3	1 323	32,6	1 996	30,6
55-60 år	246	10,0	533	13,1	779	11,9
61- år	81	3,3	101	2,5	182	2,8
Summa	2 464	100,0	4 064	100,0	6 528	100,0
Födelseland						
Utrikes födda	819	33,2	926	22,8	1 745	26,7
Svenskar	1 645	66,8	3 138	77,2	4 783	73,3
Summa	2 464	100,0	4 064	100,0	6 528	100,0
Funktionshinder						
Ja	1 276	51,8	2 153	53,0	3 429	52,5
Nej	1 188	48,2	1 911	47,0	3 099	47,5
Summa	2 464	100,0	4 064	100,0	6 528	100,0
Utbildningsnivå						
Förgymnasial utbildning	880	35,7	1 112	27,4	1 992	30,5
Gymnasium	1 042	42,3	1 896	46,7	2 938	45,0
Eftergymnasial utb < 2 år	151	6,1	278	6,8	429	6,6
Högskola > 2 år	391	15,9	778	19,1	1 169	17,9
Summa	2 464	100,0	4 064	100,0	6 528	100,0

Utvecklingen av antalet deltagare i ett längre perspektiv

Antalet deltagare i AVP i genomsnitt per månad nästan fördubblades under 2010 jämfört med 2009, från 700 personer under 2009 till 1 500 under 2010. Under den period insatsen var en del av aktivitetsgarantin (till och med år 2007) var antalet deltagare av en helt annan storleksordning.

Antal kvarstående deltagare i aktiviteter inom vägledning och platsförmedling, månadsdata.

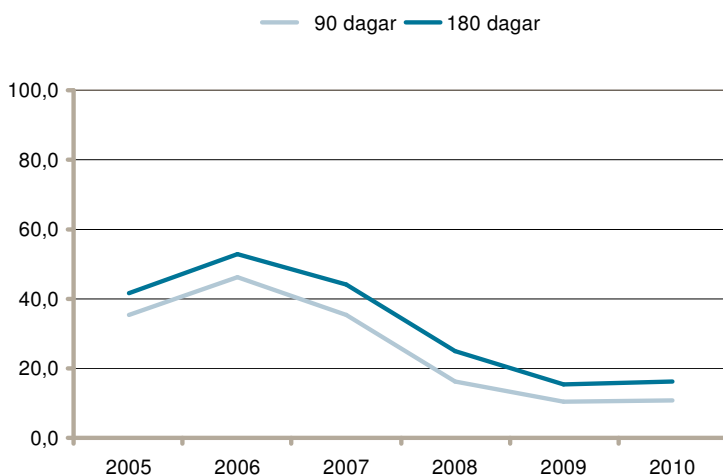

Resultat

Av deltagarna i AVP var 11 procent i arbete 90 dagar efter avslutad insats. Efter 180 dagar hade andelen stigit till 16 procent. Liksom för övriga förberedande insatser är andelen i arbete efter AVP låg i förhållande till övriga arbetsmarknadspolitiska program. Förklaringen till detta är att insatsen i huvudsak riktar sig till arbetssökande som behöver förbereda sig för ett annat arbetsmarknadspolitiskt program.

Under den tid då insatsen var en del av aktivitetsgarantin (till och med år 2007) noterades en betydligt högre andel i arbete än under de senaste åren. Det kan dock vara tveksamt hur jämförbara resultaten är, med tanke att syfte och målgrupp förändrats.

Andel i arbete 90 och 180 dagar efter avslutad vägledning och platsförmedling⁴⁵

Tabellen nedan visar resultat efter avslutad insats inom aktiviteter inom vägledning och platsförmedling fördelat på de olika sökandekategorier och avaktualiseringsorsaker som ingår i begreppen arbete, arbetslösa, program och övriga enligt Arbetsförmedlingens definition.⁴⁶ Där framgår att huvuddelen av dem som under 2010 avslutade AVP påbörjade ett annat program, 52 procent, varav 26 procent arbetslivsriktad rehabilitering, 10 procent arbetslivsintroduktion och 6 procent förberedande utbildning. Efter 180 dagar hade andelen i annat program minskat till 42 procent.

⁴⁵ Andelen i arbete för respektive år beräknas utifrån de som avslutat insatsen under perioden oktober året innan till och med september under året.

⁴⁶ Förteckning över sökandekategorier och avaktualiseringsorsaker finns i bilaga till rapporten.

Resultat 90 och 180 dagar efter aktiviteter inom vägledning och platsförmedling för män, kvinnor och totalt⁴⁷

Nystatus	90 dagar				180 dagar			
	Totalt	Andel	Män	Kvinnor	Totalt	Andel	Män	Kvinnor
Arbete	459	10,7	237	222	725	16,4	371	354
- därav arbete utan stöd ⁴⁸	158	4,3	80	105	288	6,5	133	155
- därav arbete med stöd ⁴⁹	178	4,1	95	83	283	6,4	137	146
- därav nystartsjobb ⁵⁰	96	2,2	62	34	154	3,5	101	53
Arbetslösa ⁵¹	511	11,9	233	278	525	11,8	255	270
I annat program	2 251	52,4	792	1 459	1 851	41,8	616	1 235
Övriga inskrivna ⁵²	494	11,5	204	290	464	10,5	190	274
Övriga avaktualiserade ⁵³	579	13,5	230	349	866	19,5	336	530
Totalt	4 294	100,0	1 696	2 598	4 431	100,0	1 768	2 663

Kostnader

Den totala kostnaden för AVP utgörs av aktivitetsstöd till deltagarna och beror således dels på antalet deltagare per månad, dels på deltagarnas ersättningsnivå. Kostnaden uppgick till 88 miljoner kronor 2010.

⁴⁷ Resultat avseende 90 och 180 dagar beräknas utifrån de som avslutad insatsen under perioden 200910-201009.

⁴⁸ Avser sökandekategori 21-23, 31, 35, 41 samt avaktualiseringsorsak 1-3.

⁴⁹ Avser sökandekategori 38, 39, 42-44, 47-51, 53, 77, 78 samt avaktualiseringsorsak 4.

⁵⁰ Avser sökandekategori 33, 36, 37.

⁵¹ Avser sökandekategori 11 samt 96-98.

⁵² Avser sökandekategori 14, 34, 84, 89 samt 91.

⁵³ Avser avaktualiseringsorsak 5-7 och 9

Arbetslivsinriktad rehabilitering

Arbetslivsinriktad rehabilitering är ett program som främst vänder sig till arbetssökande som är oklara över egna förutsättningar samt möjligheter och krav på arbetsmarknaden och som därför behöver vägledning och stöd vid återgång till arbete. Programmet är aktuellt för arbetssökande med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga och personer med lång sjukfrånvaro samt för vissa arbetssökande med lång tids arbetslöshet som till exempel unga vuxna med diffus problematik, nyanlända med stödbehov och/eller långvarigt beroende av försörjningsstöd. Arbetslivsinriktad rehabilitering innehåller fördjupad kartläggning eller arbetsprövning för att bedöma en sökandes arbetsförmåga. Insatser som arbetsprövning och fördjupad kartläggning kan ske antingen ute på en arbetsplats eller på särskilda praktikplatser vid Arbetsförmedlingen.

Regelverk

- Lag (2000:625) om arbetsmarknadspolitiska program
- Förordning (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program
- Arbetsförmedlingens föreskrifter (AFFS 2010:9) för tillämpning av förordningen (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program
- Allmänna råd (AMSFS 2001:2) om tillämpning av förordningen (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program
- Administrativa föreskrifter (AMSFS 2001:3) om handläggningen av ärenden om arbetsmarknadspolitiska program
- Förordning (1996:1100) om aktivitetsstöd
- Föreskrifter (AMSFS 2001:19) om aktivitetsstöd och utvecklingsersättning
- Allmänna råd (AMSFS 2003:1) för tillämpning av förordningen (1996:110) om aktivitetsstöd
- Administrativa föreskrifter (AMSFS 2002:4) om handläggning av ärenden om aktivitetsstöd.

Regler och ekonomiska villkor gällande 2010

Den som är eller riskerar att bli arbetslös och är arbetssökande på Arbetsförmedlingen kan anvisas till arbetslivsinriktad rehabilitering från den dag han eller hon fyller 25 år. Unga funktionshindrade och de som uppfyller villkoren för att delta i arbetslivsintroduktionen kan få ta del av insatsen innan de fyllt 25 år. Under tiden i arbetslivsinriktad rehabilitering får deltagaren aktivitetsstöd. Den som är berättigad till ersättning från arbetslöshetskassa får aktivitetsstöd motsvarande arbetslöshetsersättningen, dock lägst 320 kronor per dag vid heltid. Den som inte uppfyller villkoren för ersättning från arbetslöshetskassa, får aktivitetsstöd med 223 kronor per dag. Tidsperioden för arbetslivsinriktad rehabilitering är längst sex månader.

Förändringar inför 2011

Personer som omfattas av lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare kan få ta del av insatsen innan de fyllt 25 år.

Nya deltagare 2010

Inflödet i insatsen ökade. Under 2010 påbörjade 37 700 personer en period med arbetslivsinriktad rehabilitering, vilket var 6 300 fler än under 2009. En väsentlig förklaring till ökningen är sjukförsäkringsreformen, som medfört ökat behov av rehabiliteringsinsatser vid Arbetsförmedlingen. Kvinnor utgjorde 61 procent av de nya deltagarna. De flesta deltagarna – sammantaget 57 procent – fanns i åldersgruppen 35–44 år och 45–54 år, vilket innebär en tydlig överrepresentation jämfört med dessa åldersgruppers andel bland sökande utan arbete.⁵⁴

Personer som påbörjat arbetslivsinriktad rehabilitering för män, kvinnor och totalt. Fördelat efter ålder, utrikes födda, funktionshinder samt utbildningsnivå. Antal och procent.

	Män		Kvinnor		Totalt	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Ålder						
-24 år	2 165	14,9	1 734	7,5	3 899	10,3
25-34 år	3 166	21,8	4 022	17,3	7 188	19,1
35-44 år	3 415	23,5	7 318	31,6	10 733	28,4
45-54 år	3 743	25,7	7 016	30,3	10 759	28,5
55-60 år	1 653	11,4	2 587	11,2	4 240	11,2
61- år	396	2,7	514	2,2	910	2,4
Summa	14 538	100,0	23 191	100,0	37 729	100,0
Födelseland						
Utrikes födda	2 852	19,6	3 887	16,8	6 739	17,9
Svenskar	11 686	80,4	19 304	83,2	30 990	82,1
Summa	14 538	100,0	23 191	100,0	37 729	100,0
Funktionshinder						
Ja	10 124	69,6	14 790	63,8	24 914	66,0
Nej	4 414	30,4	8 401	36,2	12 815	34,0
Summa	14 538	100,0	23 191	100,0	37 729	100,0
Utbildningsnivå						
Förgymnasial utbildning	5 352	36,8	6 182	26,7	11 534	30,6
Gymnasium	7 056	48,5	11 597	50,0	18 653	49,4
Eftergymnasial utb < 2 år	730	5,0	1 663	7,2	2 393	6,3
Högskola > 2 år	1 400	9,6	3 749	16,2	5 149	13,6
Summa	14 538	100,0	23 191	100,0	37 729	100,0

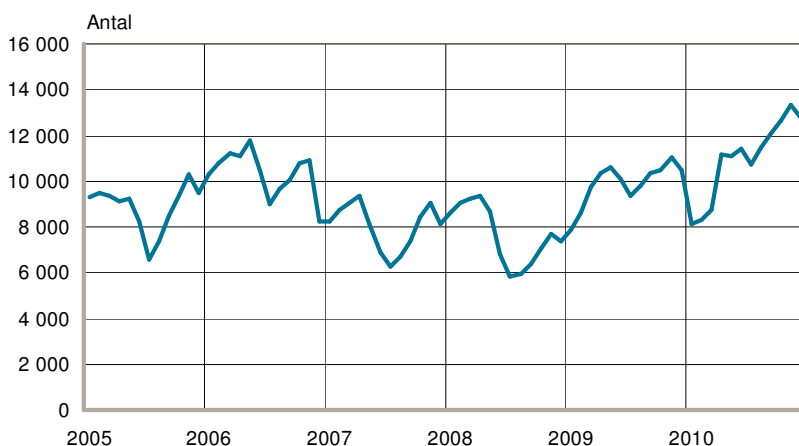
⁵⁴ Med sökande utan arbete menas kvarstående öppet arbetslösa och deltagare i samtliga program med aktivitetsstöd

Det är vidare naturligt att andelen deltagare med funktionsnedsättning är hög, då insatsen i huvudsak riktar sig till denna grupp. En förhållandevis hög andel av deltagarna hade högst förgymnasial utbildning.

Utvecklingen av antalet deltagare i ett längre perspektiv

Ökningen av antalet deltagare i arbetslivsinriktad rehabilitering under de senaste åren speglar Arbetsförmedlingens ökade ansvar för tidigare sjukskrivnas återgång i arbete. I genomsnitt deltog 11 000 personer i insatsen varje månad under år 2010, vilket var en ökning med 1 100 jämfört med 2009.

Antal kvarstående deltagare i arbetslivsinriktad rehabilitering, månadsdata

Under 2010 skedde en särskilt kraftig ökning mellan månaderna mars och april. Anledningen var att i slutet av mars lämnade 2 450 personer programmet arbetslivsintroduktion⁵⁵ som kan pågå i 3 månader och påbörjade arbetslivsinriktad rehabilitering.

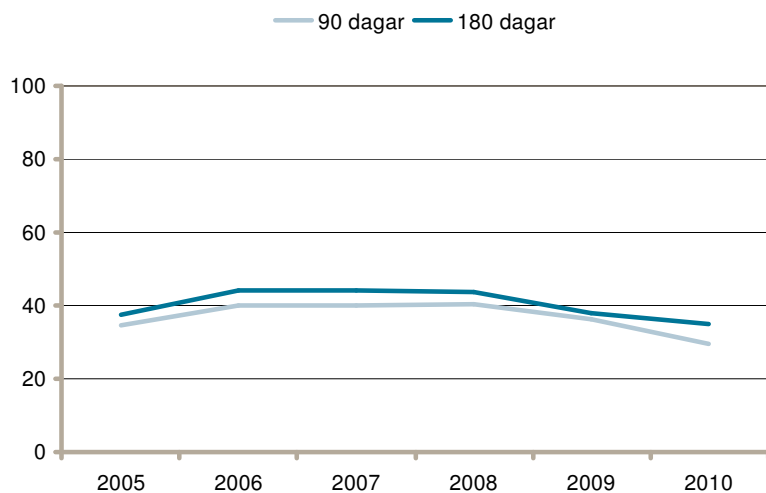
Resultat

Andelen i arbete 90 dagar efter avslutad period i arbetslivsinriktad rehabilitering uppgick till 30 procent under 2010. Det innebär att andelen i arbete har minskat med sex procentenheter i jämförelse med 2009. Som framgår av figuren var andelen som fick arbete något högre under åren 2006-2008. Det kan förklaras av att arbetsmarknadsläget var bättre. Till viss del kan den förändrade sammansättningen av

⁵⁵ Programmet arbetslivsintroduktion beskrivs i nästa avsnitt.

deltagare i programmet, framför allt den ökade andelen tidigare sjukskrivna, ha bidragit till nedgången. Vid mättidpunkten 180 dagar efter avslutat program var det 35 procent som hade arbete.

Andel i arbete 90 och 180 dagar efter avslutad arbetslivsinriktad rehabilitering⁵⁶

Tabellen nedan visar resultat efter avslutad arbetslivsinriktad rehabilitering fördelat på de olika sökandekategorier och avaktualiseringsorsaker som ingår i begreppen arbete, arbetslösa, program och övriga enligt Arbetsförmedlingens definition.⁵⁷ Där framgår att 20 procent hade arbete med stöd (främst anställningar med lönebidrag och utvecklingsanställningar).

⁵⁶ Andelen i arbete för respektive år beräknas utifrån de som avslutat insatsen under perioden oktober året innan till och med september under året.

⁵⁷ Förteckning över sökandekategorier och avaktualiseringsorsaker finns i bilaga till rapporten.

Resultat 90 och 180 dagar efter arbetslivsinriktad rehabilitering män, kvinnor, totalt⁵⁸

Nystatus	90 dagar				180 dagar			
	Totalt	Andel	Män	Kvinnor	Totalt	Andel	Män	Kvinnor
Arbete	8 148	29,6	3 695	4 453	10 150	35,1	4 449	5 701
- därav arbete utan stöd ⁵⁹	1 576	5,7	538	1 038	2 089	7,2	691	1 398
- därav arbete med stöd ⁶⁰	5 474	19,9	2 737	2 737	6 679	23,1	3 214	3 465
- därav nystartsjobb ⁶¹	1 098	4,0	420	678	1 382	4,8	544	838
Arbetslösa ⁶²	4 672	17,0	1 951	2 721	4 290	14,8	1 736	2 554
I annat program	7 666	27,8	2 530	5 136	6 248	21,6	2 119	4 129
Övriga inskrivna ⁶³	3 762	13,7	1 442	2 320	3 571	12,3	1 356	2 215
Övriga avaktualiserade ⁶⁴	3 307	12,0	1 226	2 081	4 696	16,2	1 763	2 933
Totalt	27 555	100,0	10 844	16 711	28 955	100,0	11 423	17 532

Vidare kan noteras att många deltagare fanns i annat program, även om det var färre efter 180 dagar än efter 90 dagar. De vanligaste programmen efter arbetslivsinriktad rehabilitering var arbetslivsintroduktion, jobb- och utvecklingsgarantin samt fördjupad kartläggning och vägledning. Andelen som var arbetslösa hade minskat något efter 180 dagar, jämfört med efter 90 dagar. Samtidigt hade andelen övriga avaktualiserade ökat efter 180 dagar.⁶⁵

Kostnader

Totalkostnaden för programmet arbetslivsinriktad rehabilitering utgörs till stor del av aktivitetsstöd till deltagarna. Till detta kommer vissa aktiviteter såsom praktik eller arbetsprövning, utbildning och olika insatser för att anpassa arbetsplatsen till sökandes förutsättningar som kan medföra extra kostnader. Den totala kostnaden för arbetslivsinriktad rehabilitering ökade under 2010 och uppgick till 526 miljoner kronor, en ökning med 327 miljoner kronor jämfört med året innan. Ökningen kan i

⁵⁸ Resultat avseende 90 och 180 dagar beräknas utifrån de som avslutad insatsen under perioden 200910-201009.

⁵⁹ Avser sökandekategori 21-23, 31, 35, 41 samt avaktualiseringsorsak 1-3.

⁶⁰ Avser sökandekategori 38, 39, 42-44, 47-51, 53, 77, 78 samt avaktualiseringsorsak 4.

⁶¹ Avser sökandekategori 33, 36, 37.

⁶² Avser sökandekategori 11 samt 96-98.

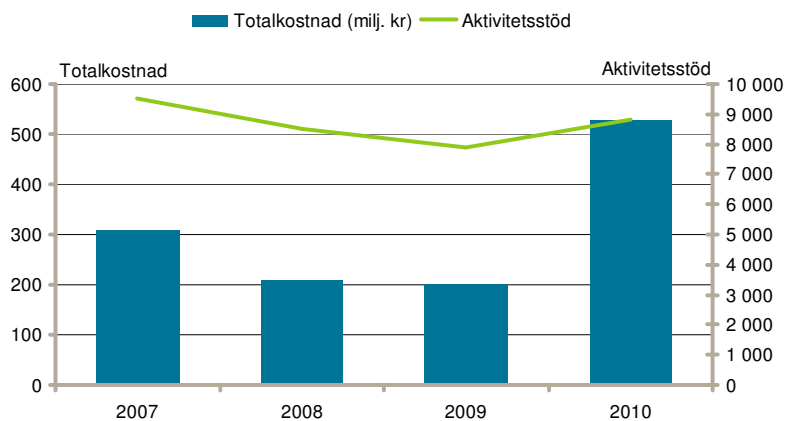
⁶³ Avser sökande kategori 14, 34, 84, 89 samt 91.

⁶⁴ Avser avaktualiseringsorsak 5-7 och 9.

⁶⁵ Övriga avaktualiserade avser dem som avaktualiserats av annat skäl än fått arbete.

huvudsak förklaras av att antalet deltagare var större. Den genomsnittliga kostnaden (aktivitetsstödet) per deltagare och månad ökade emellertid också något och uppgick till 8 800 kronor.

Total kostnad och genomsnittlig kostnad per deltagare och månad (aktivitetsstöd), löpande priser

Arbetslivsintroduktion

Arbetslivsintroduktion är en förberedande insats, som infördes den 1 januari 2010, med den specifika målgruppen personer vilkas dagar med sjukpenning eller sjukersättning har tagit slut. Dessa personer saknar arbete eller kan inte återgå till sitt tidigare arbete. Insatsen kan pågå under längst tre månader och under tiden kan deltagaren få aktivitetsstöd.

Syftet med programmet är att utreda och kartlägga behovet av fortsatta insatser på Arbetsförmedlingen. Under programtiden står arbetsförmedlingens samlade tjänsteutbud till förfogande och insatserna ska anpassas individuellt. En handlingsplan tas fram och utgör ett underlag för bedömning av vilka övriga arbetsmarknadspolitiska insatser som kan öka möjligheten att få arbete.

Regelverk

- Lag (2000:625) om arbetsmarknadspolitiska program
- Förordning (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program
- Förordning (1996:1100) om aktivitetsstöd
- Arbetsförmedlingens föreskrifter (AFFS 2010:9) för tillämpning av förordningen (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program
- Allmänna råd (2001:2) om tillämpning av förordningen om arbetsmarknadspolitiska program
- Administrativa föreskrifter (AMSFS 2001:3) om handläggningen av ärenden om arbetsmarknadspolitiska program
- Föreskrifter (AMSFS 2001:19) om aktivitetsstöd
- Administrativa föreskrifter (AMSFS 2002:4) för handläggning av ärenden om aktivitetsstöd
- Allmänna råd (AMSFS 2003:1) om tillämpning av förordningen (1996:110) om aktivitetsstöd

Regler och ekonomiska villkor gällande 2010

Med arbetslivsintroduktion avses individuellt anpassade arbetsmarknadspolitiska insatser av utredande, vägledande eller orienterande karaktär för den som efter långvarig sjukdom behöver förbereda sig för ett arbete eller för ett annat arbetsmarknadspolitiskt program.

Målgruppen för programmet är de personer vilkas dagar med sjukpenning eller tidsbegränsad sjukersättning har tagit slut. Dessa personer saknar arbete eller har en anställning, men kan inte återgå till sitt tidigare arbete. Övergången från Försäkringskassan till Arbetsförmedlingen ska ske genom ett överlämningsmöte. En anvisning ska göras så att arbetslivsintroduktion kan påbörjas i direkt anslutning till att sjukpenningen eller sjukersättningen upphör. Om det finns särskilda skäl får en anvisning göras senare, dock senast inom tre månader från den dag då ersättningen upphörde.

Arbetslivsintroduktion kan pågå under längst tre månader och under tiden kan deltagaren få aktivitetsstöd. Den som är berättigad till ersättning från arbetslöshetskassa får aktivitetsstöd motsvarande arbetslöshetsersättningen, dock lägst 320 kronor per dag. Den som inte uppfyller villkoren för ersättning från arbetslöshetskassa, får aktivitetsstöd med 223 kronor per dag. Personer under 25 år som inte har aktivitetsstöd grundat på arbetslöshetsersättningen kan få utvecklingsersättning under tiden i arbetslivsintroduktionen.

Nya deltagare

Under 2010 övergick 36 700 utförsäkrade från Försäkringskassan till Arbetsförmedlingen för utredning inom programmet arbetslivsintroduktion. Närmare 70 procent var kvinnor. Personer i åldrarna 35 – 54 år svarade för 68 procent av de nya deltagarna och var därmed klart överrepresenterade jämfört med sin andel av sökande utan arbete.⁶⁶ Vidare noterades en hög andel med funktionsnedsättning. Fördelningen efter utbildningsnivå bland deltagare avvek dock inte nämnvärt från fördelningen bland kvarstående utan arbete.

⁶⁶ Med sökande utan arbete menas kvarstående öppet arbetslösa och deltagare i samtliga program med aktivitetsstöd

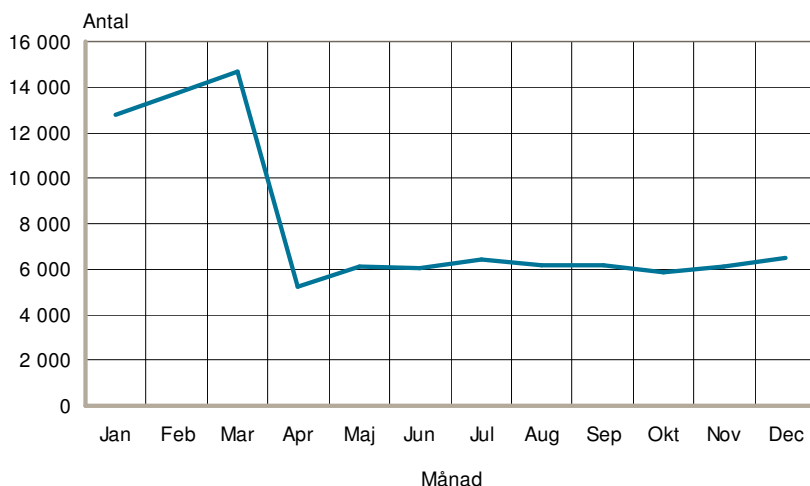
Personer som påbörjat arbetslivsintroduktion för män, kvinnor och totalt. Fördelat efter ålder, utrikes födda, funktionshinder samt utbildningsnivå. Antal och procent.

	Män		Kvinnor		Totalt	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Ålder						
-24 år	74	0,7	110	0,4	184	0,5
25-34 år	1 372	12,2	2 627	10,3	3 999	10,9
35-44 år	3 088	27,4	8 634	34,0	11 722	32,0
45-54 år	4 013	35,6	9 292	36,6	13 305	36,3
55-60 år	2 037	18,1	3 813	15,0	5 850	16,0
61- år	673	6,0	931	3,7	1 604	4,4
Summa	11 257	100,0	25 407	100,0	36 664	100,0
Födelseland						
Utrikes födda	2 823	25,1	5 022	19,8	7 845	21,4
Svenskar	8 434	74,9	20 385	80,2	28 819	78,6
Summa	11 257	100,0	25 407	100,0	36 664	100,0
Funktionshindrade						
Ja	4 654	41,3	10 184	40,1	14 838	40,5
Nej	6 603	58,7	15 223	59,9	21 826	59,5
Summa	11 257	100,0	25 407	100,0	36 664	100,0
Utbildningsnivå						
Förgymnasial utbildning	3 803	33,8	6 358	25,0	10 161	27,7
Gymnasium	5 134	45,6	11 814	46,5	16 948	46,2
Eftergymnasial utb < 2 år	727	6,5	2 032	8,0	2 759	7,5
Högskola > 2 år	1 593	14,2	5 203	20,5	6 796	18,5
Summa	11 257	100,0	25 407	100,0	36 664	100,0

Utvecklingen av antalet deltagare under året

I genomsnitt under 2010 deltog 8 000 personer i arbetslivsintroduktion. Under årets tre första månader omfattades 13 700 personer i genomsnitt. Den stora tillströmningen av deltagare beror på det nya regelverket i sjukförsäkringen som trädde i kraft från 1 januari 2010. Därefter sjönk antalet deltagare påtagligt och under perioden april – december var det genomsnittliga antalet deltagare 6 100.

Antal kvarstående deltagare i arbetslivsintroduktion, månadsdata.

Resultat

Andelen i arbete 90 dagar efter avslutad insats var drygt 10 procent. Nivån på siffrorna ses mot bakgrund av att arbetslivsintroduktion är en förberedande insats. Syftet är att utreda deltagarnas förutsättningar och behov av fortsatta insatser på Arbetsförmedlingen för att underlätta deras återinträde på arbetsmarknaden. Emellertid är det enbart positivt att vissa deltagare finner ett arbete i stort sett direkt efter programmet.

Tabellen nedan visar resultat efter avslutad arbetslivsintroduktion fördelat på de olika sökandekategorier och avaktualiseringsorsaker som ingår i begreppen arbete, arbetslösa, program och övriga enligt Arbetsförmedlingens definition.⁶⁷ Där framgår att flertalet deltagare i arbetslivsintroduktion fanns i annat program, bland övriga inskrivna eller bland övriga avaktualiserade 90 dagar efter avslutad insats.⁶⁸ Andelen som gått över till annat program uppgick till 43 procent, varav 22 procent påbörjat arbetslivsinriktad rehabilitering, 7 procent fördjupad kartläggning och vägledning och 6 procent förberedande utbildning. Vid mätningen 180 dagar efter insatsen var det färre i annat program, men samtidigt hade andelen avaktualiserade blivit större. Den relativt höga andelen övriga avaktualiserade speglar en viss återgång till fortsatt sjukskrivning.

Resultat 90 och 180 dagar efter arbetslivsintroduktion för män, kvinnor och totalt⁶⁹

Nystatus	90 dagar				180 dagar			
	Totalt	Andel	Män	Kvinnor	Totalt	Andel	Män	Kvinnor
Arbete	2 224	10	710	1 514	2 874	13,2	902	1 972
- därav arbete utan stöd ⁷⁰	959	4	223	736	1 275	5,8	301	974
- därav arbete med stöd ⁷¹	967	4	372	595	1 243	5,7	468	775
- därav nystartsjobb ⁷²	298	1	115	183	356	1,6	133	223
Arbetslösa ⁷³	1 231	6	429	802	1 309	6,0	441	868
I annat program	9 364	43	2752	6 612	7 528	34,5	2 196	5 332
Övriga inskrivna ⁷⁴	5 149	24	1 746	3 403	3 744	17,2	1 249	2 495
Övriga avaktualiserade ⁷⁵	3 839	18	1 296	2 543	6 369	29,2	2 145	4 224
Totalt	21 807	100	6 933	14 874	21 824	100,0	6 933	14 891

⁶⁷ Förteckning över sökandekategorier och avaktualiseringsorsaker finns i bilaga till rapporten.

⁶⁸ Övriga inskrivna innebär främst sökandekategori 14 sökande med förhinder, övriga avaktualiserade avser dem som avaktualiserats av annat skäl än fått arbete

⁶⁹ Resultat avseende 90 och 180 dagar beräknas utifrån de som avslutad insatsen under perioden 200910-201009.

⁷⁰ Avser sökandekategori 21-23, 31, 35, 41 samt avaktualiseringsorsak 1-3.

⁷¹ Avser sökandekategori 38, 39, 42-44, 47-51, 53, 77, 78 samt avaktualiseringsorsak 4.

⁷² Avser sökandekategori 33, 36, 37.

⁷³ Avser sökandekategori 11 samt 96-98.

⁷⁴ Avser sökande kategori 14, 34, 84, 89 samt 91.

⁷⁵ Avser avaktualiseringsorsak 5-7 och 9.

Kostnaden

Den totala kostnaden för arbetslivsintroduktion uppgick till 9 90 miljoner kronor och styckkostnad per deltagare och månad utgjorde 9 100 kronor.

Förberedande eller orienterande utbildning

Målgruppen för förberedande eller orienterande utbildningar är arbetssökande som behöver en stödinsats före arbetsmarknadsutbildning eller annat arbetsmarknadspolitiskt program. Det kan bland annat vara arbetssökande med funktionsnedsättning som prioriteras till dessa utbildningar. Utbildning av förberedande eller orienterande karaktär avser bl.a. yrkesorientering, kartläggning för att fastställa utbildningsplan inför arbetsmarknadsutbildning, yrkessvenska, validering, nivåtest samt grundläggande utbildningar som förberedelse inför programmet start av egen näringsverksamhet. Utbildningstiden får vara längst sex månader.

Förberedande utbildningar bedrivs förutom inom programmet förberedande eller orienterande utbildning, även som aktivitet inom jobb- och utvecklingsgarantin och jobbgarantin för ungdomar. Drygt 32 000 personer har deltagit i utbildning i någon av dessa former under 2010, vilket innebär en ökning med 75 procent jämfört med året innan.

Antal personer som deltagit i förberedande eller orienterande utbildning någon gång under året (både inom och utanför garantierna).

	2008	2009	2010
Totalt	17 992	18 511	32 306
Ungdomar < 25 år	1 691	1 672	4 351
55- år	723	1 554	3 570
Utrikes födda	8 454	8 361	14 556
Funktionsnedsättning	6 064	5 341	10 058

Regelverk

- Lag (2000:625) om arbetsmarknadspolitiska program
- Förordning (1996:1100) om aktivitetsstöd
- Förordning (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program
- Förordning (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten
- Arbetsförmedlingens föreskrifter (AFFS 2010:9) för tillämpning av förordningen (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program
- Allmänna råd (2001:2) om tillämpning av förordningen (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program
- Administrativa föreskrifter (AMSFS 2001:3) om handläggningen av ärenden om arbetsmarknadspolitiska program
- Föreskrifter (AMSFS 2001:19) om aktivitetsstöd och utvecklingsersättning

- Administrativa föreskrifter (AMSFS 2002:4) för handläggning av ärenden om aktivitetsstöd
- Allmänna råd (AMSFS 2003:1) för tillämpning av förordningen (1996:1100) om aktivitetsstöd.

Regler och ekonomiska villkor gällande 2010

Den som är eller riskerar att bli arbetslös och är arbetssökande på Arbetsförmedlingen kan anvisas till förberedande eller orienterande utbildning från den dag han eller hon fyller 25 år. Unga funktionshindrade och de som uppfyller villkoren för att delta i arbetslivsintroduktion kan få ta del av insatsen innan de fyllt 25 år.

Under tiden i förberedande eller orienterande utbildning får deltagaren aktivitetsstöd. Den som är berättigad till ersättning från arbetslöshetskassa får aktivitetsstöd motsvarande arbetslöshetsersättningen, dock lägst 320 kronor per dag. Den som inte uppfyller villkoren för ersättning från arbetslöshetskassa, får aktivitetsstöd med 223 kronor per dag.

Förändringar inför 2011

Personer som omfattas av lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare kan få ta del av insatsen innan de fyllt 25 år.

Nya deltagare 2010

Under 2010 började 24 900 personer en förberedande utbildning, vilket är en ökning med 12 250 personer jämfört med året innan. Könsfördelningen var ganska jämn, 53 procent kvinnor och 47 procent män. Personer i åldrarna 25–54 år utgjorde sammantaget 82 procent av de nya deltagarna, åldersgruppen 35-44 år var särskilt väl representerad i förhållande till sin andel av sökande utan arbete.⁷⁶

Vidare var både utrikes födda sökande och sökande med funktionsnedsättning väl representerade bland de nya deltagarna. Även andelen med högst förgymnasial utbildning var förhållandevis hög. Det tyder på att det är framförallt sökande med låg utbildningsnivå som behöver extra insatser för att komma närmare arbetsmarknaden.

⁷⁶ Med sökande utan arbete menas kvarstående öppet arbetslösa och deltagare i samtliga program med aktivitetsstöd

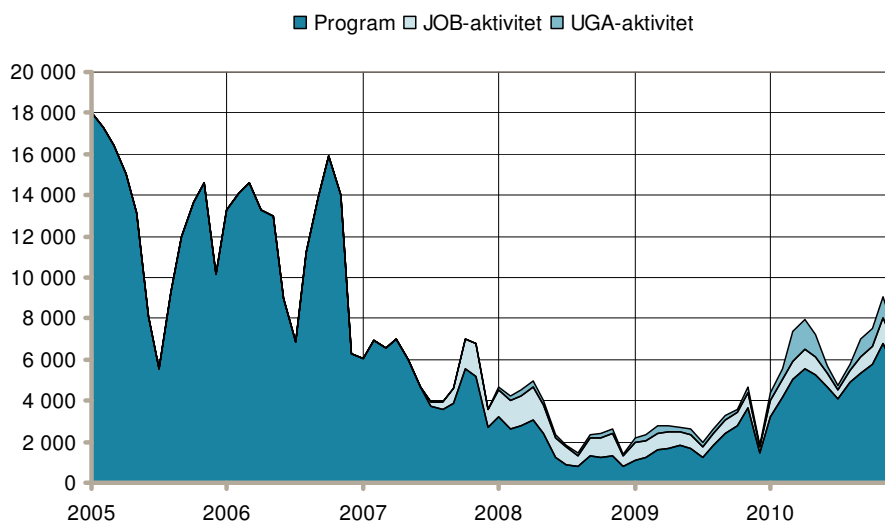
Personer som påbörjat förberedande eller orienterande utbildning för män, kvinnor och totalt. Fördelat efter ålder, utrikes födda, funktionshinder samt utbildningsnivå. Antal och procent.

	Män		Kvinnor		Totalt	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Ålder						
-24 år	1 053	8,9	780	6,0	1 833	7,4
25-34 år	3 700	31,4	3 071	23,5	6 771	27,2
35-44 år	3 216	27,3	4 202	32,2	7 418	29,9
45-54 år	2 632	22,3	3 575	27,4	6 207	25,0
55-60 år	997	8,5	1 167	8,9	2 164	8,7
61- år	191	1,6	265	2,0	456	1,8
Summa	11 789	100,0	13 060	100,0	24 849	100,0
Födelseland						
Utrikes födda	6 081	51,6	5 920	45,3	12 001	48,3
Svenskar	5 708	48,4	7 140	54,7	12 848	51,7
Summa	11 789	100,0	13 060	100,0	24 849	100,0
Funktionshindrade						
Ja	2 876	24,4	4 491	34,4	7 367	29,6
Nej	8 913	75,6	8 569	65,6	17 482	70,4
Summa	11 789	100,0	13 060	100,0	24 849	100,0
Utbildningsnivå						
Förgymnasial utbildning	4 228	35,9	4 175	32,0	8 403	33,8
Gymnasium	5 070	43,0	5 428	41,6	10 498	42,2
Eftergymnasial utb < 2 år	702	6,0	868	6,6	1 570	6,3
Högskola > 2 år	1 789	15,2	2 589	19,8	4 378	17,6
Summa	11 789	100,0	13 060	100,0	24 849	100,0

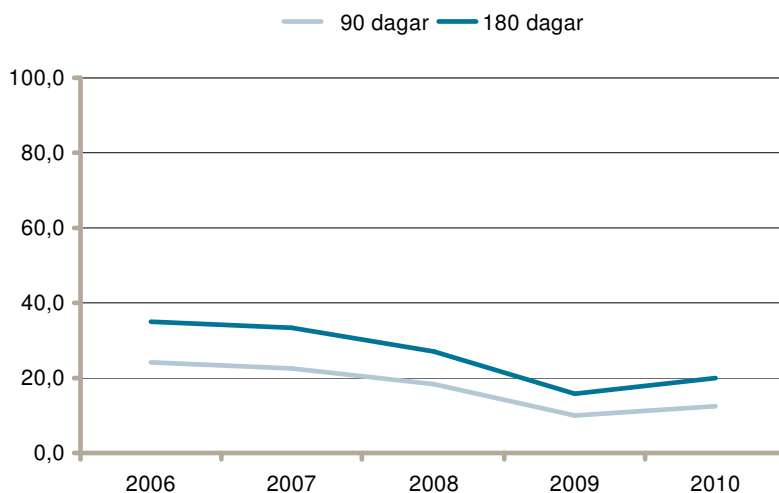
Utvecklingen i ett längre perspektiv

I genomsnitt deltog 6 600 personer per månad i förberedande eller orienterande utbildning under år 2010, vilket var en stor ökning jämfört med året innan då det var 2 800 personer som deltog i programmet. Den stora uppgången beror framförallt på att många personer som avslutade sin period i arbetslivsintroduktionen övergick till förberedande eller orienterande utbildning.

Av samtliga som deltog i förberedande eller orienterande utbildning 2010 var det 1 600 personer i genomsnitt per månad som omfattades av utbildning som aktivitet inom programmen jobb- och utvecklingsgarantin (drygt 800 personer) och jobbgarantin för ungdomar (knappt 800 personer).

Antal kvarstående deltagare i förberedande utbildning, månadsdata**Resultat**

Andel av deltagarna i förberedande eller orienterande utbildning som hade ett arbete 90 dagar efter avslutad insats var 12,5 procent och efter 180 dagar var det 20 procent. Liksom för övriga förberedande insatser (exempelvis aktiviteter inom vägledning/platsförmedling) är andelen i arbete efter förberedande eller orienterande utbildning låg i förhållande till övriga arbetsmarknadspolitiska program. Förklaringen till detta är att insatsen i huvudsak riktar sig till arbetsökande som behöver förbereda sig för ett annat arbetsmarknadspolitiskt program.

Andel i arbete 90 och 180 dagar efter avslutad förberedande utbildning⁷⁷

⁷⁷ Andelen i arbete för respektive år beräknas utifrån de som avslutat insatsen under perioden oktober året innan till och med september under året.

Tabellen nedan visar resultat efter avslutad förberedande utbildning fördelat på de olika sökandekategorier och avaktualiseringsorsaker som ingår i begreppen arbete, arbetslösa, program och övriga enligt Arbetsförmedlingens definition.⁷⁸ Där framgår att andelen som var i annat program 90 dagar efter förberedande utbildning uppgick till 45 procent. Arbetsmarknadsutbildning var det programmet som de flesta (19 procent) gick över till. Förhållandevis många hade också gått in i jobb- och utvecklingsgarantin. Vidare var 30 procent arbetslösa 90 dagar efter avslutad utbildning. Ökningen av andelen i arbete efter 180 dagar motsvarades av en minskad andel för såväl andra program som arbetslösa.

Resultat 90 och 180 dagar efter förberedande utbildning för män, kvinnor och totalt⁷⁹

Nystatus	90 dagar				180 dagar			
	Totalt	Andel	Män	Kvinnor	Totalt	Andel	Män	Kvinnor
Arbete	2 970	12,5	1 771	1 199	4 895	20,2	3 107	1 788
- därav arbete utan stöd ⁸⁰	2 159	9,1	1 262	897	3 348	13,8	2 138	1 210
- därav arbete med stöd ⁸¹	441	1,9	255	186	754	3,1	428	326
- därav nystartsjobb ⁸²	370	1,6	254	116	793	3,3	541	252
Arbetslösa ⁸³	7 194	30,3	4 249	2 945	6 252	25,9	3 764	2 488
I annat program	10 629	44,7	5 864	4 765	9 335	38,6	4 954	4 381
Övriga inskrivna ⁸⁴	1 677	7,1	663	1 014	1 539	6,4	635	904
Övriga avaktualiserade ⁸⁵	1 307	5,5	562	745	2 157	8,9	897	1 260
Totalt	23 777	100,0	13 109	10 668	24 178	100,0	13 357	10 821

Kostnader

Kostnaden för förberedande eller orienterande utbildning utgörs av två delar, dels aktivitetsstöd till deltagarna, dels köp av upphandlad utbildning. Vid utbildningar inom det reguljära utbildningsväsendet uppstår emellertid inga kurskostnader, endast aktivitetsstöd utgår. Den totala kostnaden uppgick till 867 miljoner kronor under 2010, vilket var en ökning med 494 miljoner kronor jämfört med 2009. Ökningen är en följd av den stora tillströmningen av nya deltagare. Beloppen inkluderar inte utbildning som aktivitet inom garantierna.⁸⁶

⁷⁸ Förteckning över sökandekategorier och avaktualiseringsorsaker finns i bilaga till rapporten.

⁷⁹ Resultat avseende 90 och 180 dagar beräknas utifrån de som avslutad insatsen under perioden 200910-201009.

⁸⁰ Avser sökandekategori 21-23, 31, 35, 41 samt avaktualiseringsorsak 1-3.

⁸¹ Avser sökandekategori 38, 39, 42-44, 47-51, 53, 77, 78 samt avaktualiseringsorsak 4.

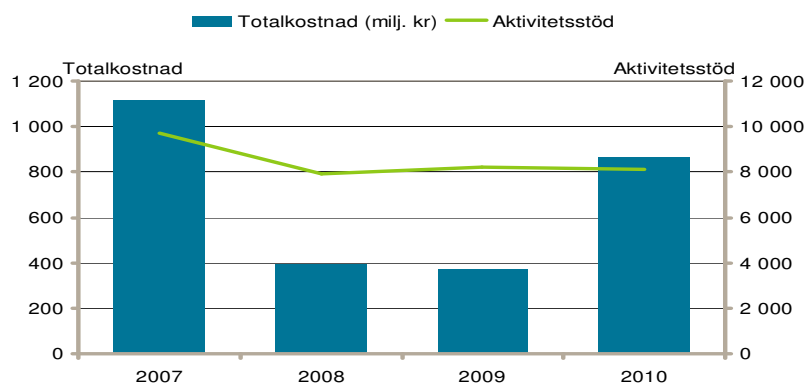
⁸² Avser sökandekategori 33, 36, 37.

⁸³ Avser sökandekategori 11 samt 96-98.

⁸⁴ Avser sökande kategori 14, 34, 84, 89 samt 91.

⁸⁵ Avser avaktualiseringsorsak 5-7 och 9.

⁸⁶ Kostnaden för köp av utbildning inom programmet förberedande utbildning 2010 uppgick till 545 miljoner kronor. Kurskostnaden för utbildning inom garantierna uppgick till 586 miljoner totalt för arbetsmarknadsutbildning och förberedande utbildning. Utifrån fördelningen av antalet deltagare torde uppskattningsvis knappt halva detta belopp hänföra sig till förberedande utbildning.

Total kostnad och genomsnittlig kostnad/deltagare/ månad (aktivitetsstöd), löpande priser

Fördjupad kartläggning och vägledning

Fördjupad kartläggning och vägledning vänder sig till sökande som är osäkra över egna förutsättningar och möjligheter och krav på arbetsmarknaden och som Arbetsförmedlingen bedömer ha särskilt behov av stöd. Insatsen kan pågå under längst 12 veckor och under tiden har den sökande rätt till aktivitetsstöd.

Deltagare får tillgång till utredande och vägledande samtal kring sin situation i syfte att kartlägga färdigheter och förutsättningar för arbete. Inom ramen för insatsen kan i vissa fall arbetspraktik användas för att få pröva på olika arbetssituationer. När behov finns ska förutsättningar för utbildning kartläggas.

Regelverk

- Lag (2000:625) om arbetsmarknadspolitiska program
- Förordning (2007:813) om jobbgaranti för ungdomar
- Förordning (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program
- Förordning (2007:1364) om Arbetsförmedlingens samarbete med kommuner om arbetsmarknadspolitiska program
- Administrativa föreskrifter (AMSFS 2001:3) om handläggning av ärenden arbetsmarknadspolitiska program
- Allmänna råd (AMSFS 2001:2) om tillämpning av förordningen (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program

Regler och ekonomiska villkor gällande 2010

En person får anvisas till fördjupad kartläggning och vägledning om han eller hon är minst 25 år och är eller riskerar att bli arbetslös samt söker arbete genom Arbetsförmedlingen. För unga funktionshindrade och för de som uppfyller villkoren för att delta i arbetslivsintroduktion får anvisning göras även för personer som inte fyllt 25 år. Insatsen kan pågå längst i 12 veckor. Den som är berättigad till ersättning från arbetslöshetskassa får aktivitetsstöd motsvarande arbetslöshetsersättningen, dock lägst 320 kronor per dag. Den som inte uppfyller villkoren för ersättning från arbetslöshetskassa får aktivitetsstöd med 223 kronor per dag.

Förändringar under 2011

Personer som omfattas av lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare kan få ta del av insatsen innan de fyllt 25 år.

Nya deltagare 2010

Totalt påbörjade 12 500 personer fördjupad kartläggning och vägledning under 2010, vilket var en ökning med 11 400 personer från 2009. En huvudförklaring till den stora ökningen är övergångar från den nya insatsen arbetslivsintroduktion för ytterligare utredning inom fördjupad kartläggning och vägledning. Andelen som kom direkt från arbetslivsintroduktionen uppgick till 63 procent.

Kvinnorna dominerade med en andel på 69 procent. Personer i åldrarna 35–54 år utgjorde nästan 70 procent av samtliga nya deltagare, vilket var betydligt mer än deras andel bland sökande utan arbete.⁸⁷ Det var också förhållandevis många i åldrarna över 55 år. Sökande med funktionsnedsättning var mycket väl representerade i programmet (45 procent). Utrikes föddas andel var något lägre bland deltagarna än bland sökande utan arbete, medan andelen med högst förgymnasial utbildning var marginellt högre.

Personer som påbörjat fördjupad kartläggning och vägledning för män, kvinnor och totalt. Fördelat efter ålder, utrikes födda, funktionshinder samt utbildningsnivå. Antal och procent.

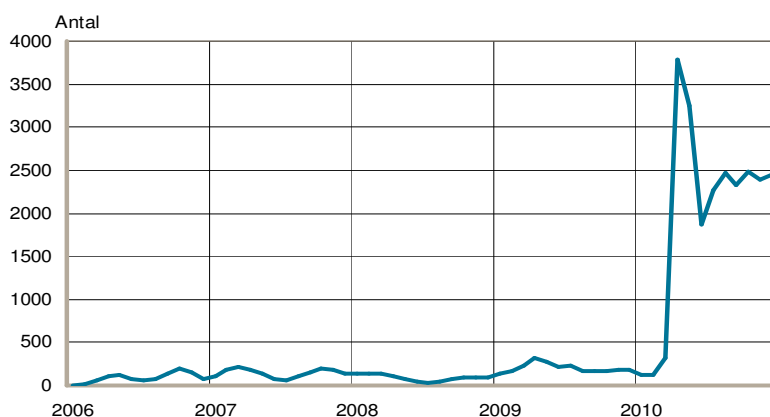
	Män		Kvinnor		Totalt	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Ålder						
-24 år	64	1,6	74	0,9	138	1,1
25-34 år	508	13,0	890	10,4	1 398	11,2
35-44 år	1 025	26,1	2 874	33,5	3 899	31,2
45-54 år	1 389	35,4	3 175	37,0	4 564	36,5
55-60 år	706	18,0	1 258	14,7	1 964	15,7
61- år	228	5,8	304	3,5	532	4,3
Summa	3 920	100,0	8 575	100,0	12 495	100,0
Födelseland						
Utrikes födda	1 085	27,7	1 943	22,7	3 028	24,2
Svenskar	2 835	72,3	6 632	77,3	9 468	75,8
Summa	3 920	100,0	8 575	100,0	12 495	100,0
Funktionshinder						
Ja	1 820	46,4	3 819	44,5	5 639	45,1
Nej	2 100	53,6	4 756	55,5	6 856	54,9
Summa	3 920	100,0	8 575	100,0	12 495	100,0
Utbildningsnivå						
Förgymnasial utbildning	1 370	34,9	2 292	26,7	3 662	29,3
Gymnasium	1 785	45,5	3 998	46,6	5 783	46,3
Eftergymnasial utb < 2 år	249	6,4	675	7,9	924	7,4
Högskola > 2 år	516	13,2	1 610	18,8	2 126	17,0
Summa	3 920	100,0	8 575	100,0	12 495	100,0

⁸⁷ Med sökande utan arbete menas kvarstående öppet arbetslösa och deltagare i samtliga program med aktivitetsstöd

Utvecklingen i ett längre perspektiv

Programmet har, som framgår av figuren, tidigare haft en liten omfattning under en följd av år. Under 2010 deltog i genomsnitt per månad drygt 2 000 personer i fördjupad kartläggning och vägledning, att jämföra med drygt 200 personer under 2009. För den stora ökningen står personer som övergick från arbetslivsintroduktionen till fördjupad kartläggning och vägledning.

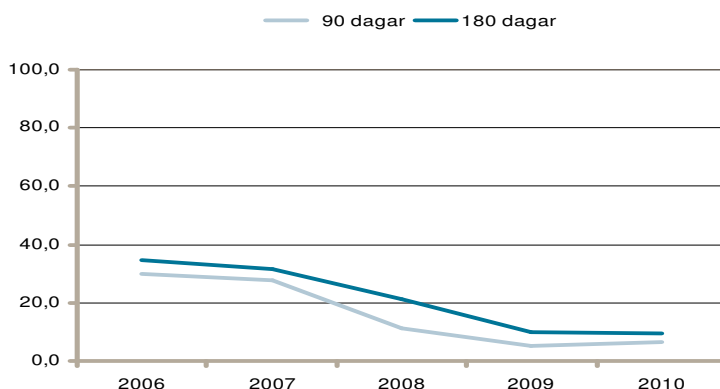
Antal kvarstående deltagare i fördjupad kartläggning och vägledning, månadsdata

Resultat

Såsom förberedande insats riktar sig fördjupad kartläggning och vägledning till arbetssökande som behöver förbereda sig för ett annat arbetsmarknadspolitiskt program. Andelen av deltagarna 2010 som hade ett arbete 90 dagar efter avslutat program var 6,7 procent.

Andel i arbete 90 och 180 dagar efter avslutad fördjupad kartläggning och vägledning⁸⁸

⁸⁸ Andelen i arbete för respektive år beräknas utifrån de som avslutat insatsen under perioden oktober året innan till och med september under året.

Resultatet efter avslutad fördjupad kartläggning och vägledning delas i nedanstående tabell upp på de olika sökandekategorier och avaktualiseringsorsaker som ingår i begreppen arbete, arbetslösa, program och övriga enligt Arbetsförmedlingens definition.⁸⁹ Där framgår att 44 procent av deltagare gått över till ett annat program efter 90 dagar, varav 24 procent påbörjat arbetslivsriktad rehabilitering, 7 procent aktiviteter inom vägledning och platsförmedling samt 6 procent förberedande utbildning. Vidare fanns förhållandevis många som övriga inskrivna, i huvudsak sökandekategorin arbetssökande med förhinder.⁹⁰ Värt att notera är att vid mättidpunkten efter 180 dagar hade både andelen i annat program och andelen övriga inskrivna minskat, medan andelen övriga avaktualiserade ökat (avaktualiserade av andra skäl än fått arbete).

Resultat 90 och 180 dagar efter fördjupad kartläggning och vägledning för män, kvinnor och totalt⁹¹

Nystatus	90 dagar				180 dagar			
	Totalt	Andel	Män	Kvinnor	Totalt	Andel	Män	Kvinnor
Arbete	550	6,7	179	371	789	9,5	256	533
- därav arbete utan stöd ⁹²	302	3,7	76	226	423	5,1	106	317
- därav arbete med stöd ⁹³	194	2,4	78	116	291	3,5	112	179
- därav nystartsjobb ⁹⁴	54	0,7	25	29	75	0,9	38	37
Arbetslösa ⁹⁵	479	5,9	178	301	527	6,4	180	347
I annat program	3 573	43,8	1 108	2 465	3 029	36,5	936	2 093
Övriga inskrivna ⁹⁶	2 070	25,3	695	1 375	1 435	17,3	476	959
Övriga avaktualiserade ⁹⁷	1 494	18,3	496	998	2 508	30,3	838	1 670
Totalt	8 166	100,0	2 656	5 510	8 288	100,0	2 686	5 602

⁸⁹ Förteckning över sökandekategorier och avaktualiseringsorsaker finns i bilaga till rapporten.

⁹⁰ Sökandekategori 14: Arbetssökande som är förhindrad att aktivt och/eller omgående tillträda på arbetsmarknaden förekommande arbeten.

⁹¹ Resultat avseende 90 och 180 dagar beräknas utifrån de som avslutad insatsen under perioden 200910-201009.

⁹² Avser sökandekategori 21-23, 31, 35, 41 samt avaktualiseringsorsak 1-3.

⁹³ Avser sökandekategori 38, 39, 42-44, 47-51, 53, 77, 78 samt avaktualiseringsorsak 4.

⁹⁴ Avser sökandekategori 33, 36, 37.

⁹⁵ Avser sökandekategori 11 samt 96-98.

⁹⁶ Avser sökande kategori 14, 34, 84, 89 samt 91.

⁹⁷ Avser avaktualiseringsorsak 5-7 och 9.

Jobb- och utvecklingsgarantin

Jobb- och utvecklingsgarantin är det största programmet och svarade under 2010 för 43 procent av det genomsnittliga antalet deltagare i samtliga program med aktivitetsstöd. Det totala antalet personer som deltagit i jobb- och utvecklingsgarantin under året uppgår till 118 900. Programmet riktar sig till dem som varit utan arbete under lång tid. Insatsen utgörs av individuellt utformade åtgärder som syftar till att deltagarna så snabbt som möjligt ska få arbete.

Programmets tre faser

Fas 1 och 2 omfattar som längst 450 dagar med aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning. Fas 1 ska pågå i högst 150 ersättningsdagar och inriktas i huvudsak på kartläggning, jobbsökaraktiviteter med coachning och förberedande insatser. Fas 2 ska därutöver inriktas på arbetspraktik, arbetsträning och förstärkt arbetsträning.

Fas 3. En deltagare, som efter 450 ersättningsdagar fortfarande inte fått arbete, ska i fas 3 anvisas en icke reguljär sysselsättning hos en anordnare som kan vara en privat eller offentlig arbetsgivare, ett socialt företag eller en ideell organisation. Med icke reguljär sysselsättning menas uppgifter som inte ordinarie personal hinner med och kan ses som kvalitetshöjning.

Regelverk

- Lag (2000:625) om arbetsmarknadspolitiska program
- Förordning (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program
- Förordning (2007:414) om jobb- och utvecklingsgarantin
- Förordning (2007:1364) om Arbetsförmedlingens samarbete med kommuner om arbetsmarknadspolitiska program
- Administrativa föreskrifter (AMSFS 2007:13) om handläggningen av jobb- och utvecklingsgarantin
- Förordning (1996:1100) om aktivitetsstöd
- Föreskrifter (AMSFS 2001:19) om aktivitetsstöd
- Administrativa föreskrifter (AMSFS 2002:4) om handläggning av ärenden om aktivitetsstöd
- Allmänna råd (AMSFS 2003:1) för tillämpning av förordningen (1996:110) om aktivitetsstöd

Regler och ekonomiska villkor gällande 2010

En anvisning till jobb- och utvecklingsgarantin kan de få som är arbetslösa och anmälda som arbetssökande hos den offentliga arbetsförmedlingen och har fått arbetslöshetsersättning enligt lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring och har förbrukat 300 ersättningsdagar i en ersättningsperiod samt inte kvalificerat sig för en ny period med arbetslöshetsersättning, eller

- ✓ är ensamstående och, på grund av vårdnad eller umgänge, har egna barn under 18 år boende helt eller delvis i sitt hem och har förbrukat 75 ersättningsdagar under tid som han eller hon utfört eller deklarerat deltidsarbete,
- ✓ inte haft arbetslöshetsersättning enligt lagen om arbetslöshetsersättning, men under 18 månader varit arbetslös och anmäld som arbetssökande hos den offentliga arbetsförmedlingen eller deltagit i arbetsmarknadspolitiska program,
- ✓ deltagit i jobbgarantin för ungdomar i 15 månader, om anvisning sker direkt efter deltagande i jobbgarantin,
- ✓ dömts till fängelse och är beviljad vistelse utanför anstalt enligt 54 § lagen (1974:203) om kriminalvård i anstalt eller är villkorligt frigiven men inte fullgjort ett år av prøvotiden, samt är arbetslös och anmäld hos den offentliga arbetsförmedlingen
- ✓ eller har deltagit i programmet arbetslivsintroduktion enligt förordningen (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program och har fyllt 25 år.

Under tiden i jobb- och utvecklingsgarantin får deltagaren aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning (när den sökande kommer direkt från jobbgaranti för ungdomar och inte är fyllda 25 år). Den som är berättigad till ersättning från arbetslöshetskassa får aktivitetsstöd motsvarande arbetslöshetsersättningen, dock lägst 320 kronor per dag vid heltid. Den som inte uppfyller villkoren för ersättning från arbetslöshetskassa, får aktivitetsstöd med 223 kronor per dag.

Den som anvisats till jobb- och utvecklingsgarantin kan ta del av den tills han eller hon:

- påbörjar en anställning med eller utan statligt stöd
- påbörjat en utbildning som inte berättigar till aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning
- påbörjar en period med föräldrapenning på heltid
- påbörjar en period med sjukfrånvaro på heltid,
- eller själv väljer att lämna jobb- och utvecklingsgarantin.

En anställning eller utbildning måste pågå i mer än 30 dagar för att den enskilde inte längre ska få delta i programmet. Förordning (2007:815)

Samverkansparter

En viktig grundtanke med jobb- och utvecklingsgarantin är att arbetet skall ske i nära samverkan med stat, kommuner, företag, arbetsmarknadens parter med flera. Till samverkanspartner som anordnar verksamhet inom jobb- och utvecklingsgarantin utgår ersättning för merkostnader under arbetsträning och förstärkt arbetsträning efter beslut av Arbetsförmedlingen.

Kompletterande aktörer

Programmet ger utrymme för samarbete med externa aktörer. Tjänsterna avser aktiviteter inom fas 1 i jobb- och utvecklingsgarantin.

Förändringar under 2011

Deltagare i fas 3 ges möjlighet i vissa fall att delta i bland annat arbetsplatsförlagd kartläggning och arbetsmarknadsutbildning. Utöver det kommer framöver alla tillgängliga program i Arbetsförmedlingens verktygslåda att öppnas för dem när det bedöms leda till en anställning.

Nya deltagare 2010

Totalt påbörjade 84 800 nya deltagare jobb- och utvecklingsgarantin under 2010 vilket var en ökning med 26 100 personer jämfört med 2009. Fler män än kvinnor deltog i programmet, 58 procent respektive 42 procent. Jämförelse mellan de olika åldersgrupperna visar en högre andel som fyllt 45 år i jobb- och utvecklingsgarantin än bland sökande utan arbete.⁹⁸ Andelen med funktionsnedsättning är också förhållandevis hög bland deltagarna i programmet, även om en viss minskning skett jämfört med tidigare år. Fördelningen efter utbildningsnivå skiljer sig däremot relativt lite från sökande utan arbete – andelen med högst förgymnasial utbildning ligger på i stort sett samma nivå, medan andelen med högskoleutbildning är marginellt lägre och andelen med högst gymnasial utbildning något högre.

⁹⁸ Med sökande utan arbete menas kvarstående öppet arbetslösa och deltagare i samtliga program med aktivitetsstöd

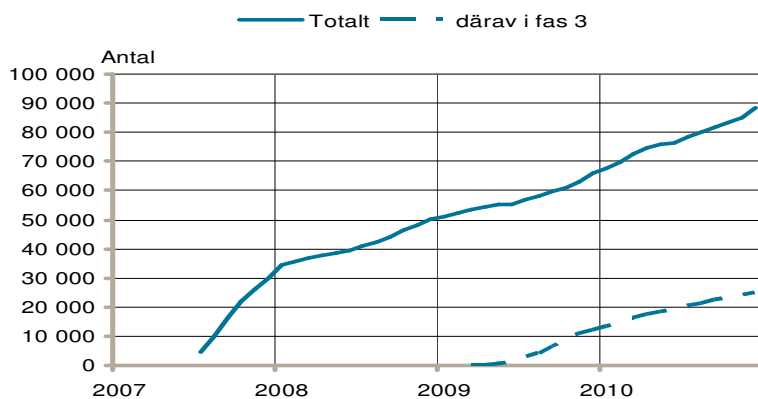
Personer som påbörjat jobb- och utvecklingsgarantin för män, kvinnor och totalt. Fördelat efter ålder, utrikes födda, funktionshinder samt utbildningsnivå. Antal och procent.

	Män		Kvinnor		Totalt	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Ålder						
-24 år	9 602	19,6	5 483	15,4	15 085	17,8
25-34 år	10 876	22,2	6 759	18,9	17 635	20,8
35-44 år	8 361	17,0	7 818	21,9	16 179	19,1
45-54 år	9 811	20,0	8 289	23,2	18 100	21,3
55-60 år	6 600	13,5	4 690	13,1	11 290	13,3
61- år	3 819	7,8	2 679	7,5	6 498	7,7
Summa	49 069	100,0	35 718	100,0	84 787	100,0
Födelseland						
Utrikes födda	13 347	27,2	9 320	26,1	22 667	26,7
Svenskar	35 722	72,8	26 398	73,9	62 120	73,3
Summa	49 069	100,0	35 718	100,0	84 787	100,0
Funktionshindrade						
Ja	8 445	17,2	7 424	20,8	15 869	18,7
Nej	40 624	82,8	28 294	79,2	68 918	81,3
Summa	49 069	100,0	35 718	100,0	84 787	100,0
Utbildningsnivå						
Förgymnasial utbildning	13 949	28,4	9 272	26,0	23 221	27,4
Gymnasium	26 253	53,5	18 721	52,4	44 974	53,0
Eftergymnasial utb < 2 år	2 619	5,3	2 324	6,5	4 943	5,8
Högskola > 2 år	6 248	12,7	5 401	15,1	11 649	13,7
Summa	49 069	100,0	35 718	100,0	84 787	100,0

Utvecklingen i ett längre perspektiv

Jobb- och utvecklingsgarantin infördes 1 juli 2007 och antalet deltagare har ökat kontinuerligt sedan dess. Ökningen fortsatte i hög takt under 2010. I genomsnitt deltog 77 900 personer per månad i programmet under året, vilket var en ökning med 20 700 deltagare jämfört med år 2009. Under 2010 har ett stort antal deltagare gått in i fas 3, som omfattade 19 600 personer i genomsnitt under året, att jämföra med 4 700 personer under 2009.

Antal kvarstående deltagare i jobb- och utvecklingsgarantin, månadsdata

Aktiviteter

Tabellen nedan visar det genomsnittliga antalet aktiviteter per månad. Jobsökaraktiviteter med coaching var 2010 liksom 2009, den allra vanligaste aktiviteten, men dess andel av samtliga aktiviteter har sjunkit något. I stället har andelen arbetsförlagda aktiviteter ökat, vilket är en positiv utveckling eftersom dessa ligger närmare arbetsmarknaden. Även antalet aktiviteter hos kompletterande aktörer har ökat.⁹⁹

Antal aktiviteter i jobb- och utvecklingsgarantin i genomsnitt per månad 2010, fördelat efter slag av aktivitet.

Aktivitet	2010	
	Antal	Andel
Jobsökaraktivitet med coaching	23 785	38%
Arbetsförlagda aktiviteter	14 282	23%
Därav: Arbetspraktik	4 502	7%
Arbetsträning	1 867	3%
Förstärkt arbetsträning	3 103	5%
Arbetsinriktad rehabilitering	465	1%
Lyft	1 409	2%
Praktisk kompetensutveckling	21	0%
Projekt	258	0%
Start av näringsverksamhet	531	1%
Utbildning	2 126	3%
Kompletterande aktörer	7 875	13%
Fördjupad kartläggning	8 247	13%
Förberedande insatser	809	1%
Arbete	915	1%
Ingen registrerad aktivitet	6 244	10%
Förhindrad	75	0%
Totalt antal aktiviteter	62 231	100%

Denna redovisning kan kompletteras med uppgifter om antalet personer som fått en aktivitet någon gång under hela sin period i garantin. Av dessa data framgår för dem som lämnat jobb- och utvecklingsgarantin under första halvåret 2010 att 79 procent hade fått jobsökaraktivitet med coaching, 57 procent hade fått fördjupad kartläggning, 36 procent hade varit hos kompletterande aktör, 28 procent hade fått ar-

⁹⁹ Det finns en viss osäkerhet i jämförelsen av aktiviteterna mellan 2009 och 2010. Registreringen av deltagarnas övergång mellan olika aktiviteter förbättrades under våren 2010, vilket ledde till att antalet förekomster av ingen registrerad aktivitet minskade markant. Relativt många av de oregistrerade aktiviteterna 2009 var arbetsplatsförlagda eller hos kompletterande aktörer. Omfattningen av dessa var alltså underskattad i statistiken, vilket innebär att ökningen av dem 2010 är överskattad.

betspraktik, 12 procent arbetsträning, 11 procent förstärkt arbetsträning, nio procent utbildning och åtta procent annan förberedande insats.¹⁰⁰

Jobb- och utvecklingsgarantins resultat

I nedanstående tabell illustreras övergångarna från jobb- och utvecklingsgarantin till arbete och utbildning. Det framgår att det har skett en tydlig uppgång under 2010, som kan förklaras med det förbättrade arbetsmarknadsläget under året. Ökningen är ungefär lika stor för tillsvidareanställningar som för olika slag av tidsbegränsade anställningar. Antalet som fått nystartsjobb har ökat kraftigt.

Även den relativa omsättningen, dvs. det genomsnittliga antalet övergångar i förhållande till antalet deltagare i genomsnitt per månad, har ökat och uppgick till 4,4 procent under 2010, att jämföra med 3,0 procent under 2009. Det kan tilläggas att omsättningen – liksom tidigare - sjunker med stigande ålder och att omsättningen bland sökande med funktionshinder och utrikes födda är något lägre än genomsnittet för samtliga deltagare.

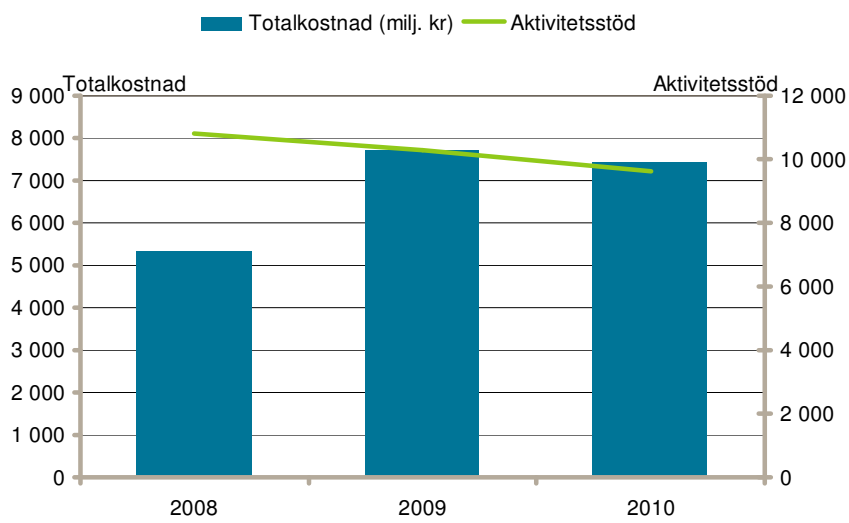
Omsättning till arbete och utbildning i jobb- och utvecklingsgarantin.

Arbete/ utbildning	År		
	2008	2009	2010
Tillsvidareanställning	2 142	1 704	3 681
Tidsbegränsad anställning	2 017	1 287	3 058
Fortsatt anställning samma arbetsgivare	271	183	261
Deltidsarbete	583	584	756
Timanställda	688	904	1 227
Tillfälligt arbete	2 346	1 644	3 890
Ombytessökande	909	708	1 224
Summa arbete utan stöd	8 956	7 014	14 097
Arbete med stöd	8 220	5 952	6 666
Nystartsjobb	3 072	4 740	10 416
Utbildning	948	1 464	2 844
Summa arbete och utbildning	21 196	19 170	34 023

Kostnader för jobb- och utvecklingsgarantin

Totalkostnaden för jobb- och utvecklingsgarantin uppgick till 7 436 miljoner kronor. Kostnaderna har minskat med 272 miljoner kronor jämfört med 2009. Detta har skett samtidigt som antalet deltagare har ökat. Förklaringen är att det har skett en förskjutning mot deltagare med i genomsnitt lägre ersättning. Den genomsnittliga ersättningen i form av aktivitetsstöd har minskat, från 10 300 kronor per deltagare och månad under 2009 till 9 600 kronor under 2010.

¹⁰⁰ En mer utförlig redogörelse för omfattningen och inriktningen av aktiviteterna inom jobb- och utvecklingsgarantin ges i Återrapporteringen till regeringen Fördjupade analyser 1 augusti.

Total kostnad och genomsnittlig kostnad per deltagare och månad (aktivitetsstöd), löpande priser

Jobbgaranti för ungdomar

Jobbgaranti för ungdomar är en viktig del i Arbetsförmedlingens arbete att motverka den höga ungdomsarbetslösheten och korta ungdomars tid i arbetslöshet. Syftet med jobbgarantin för ungdomar är att erbjuda ungdomar särskilda arbetsmarknadspolitiska insatser på ett tidigt stadium för att de så snabbt som möjligt ska få arbete motsvarande hela sitt arbetsutbud eller påbörja eller återgå till en utbildning. Med tanke på den omfattande generationsväxlingen under kommande år är det angeläget att poängtera vikten av att utbilda sig. Arbetsförmedlingen har här ett stort ansvar att vägleda ungdomarna till utbildning.

Under 2010 svarade Jobbgaranti för ungdomar för 26 procent av det genomsnittliga antalet deltagare i samtliga program med aktivitetsstöd. I programmet deltog 48 procent av alla ungdomar som var inskrivna vid Arbetsförmedlingen och var öppet arbetslösa eller i program med aktivitetsstöd. Det totala antalet personer som deltog i jobbgarantin för ungdomar under året uppgår till 115 500.

Inledningsvis, i normalfallet minst tre månader, täcker aktiviteterna deltagarnas arbetsutbud inom garantin och omfattar:

- fördjupad kartläggning,
- studie- och yrkesvägledning, och
- jobsökaraktiviteter med coaching.

Därefter kombineras aktiviteterna ovan med arbetspraktik, även i form av praktisk kompetensutveckling.

Regelverk

- Lag (2000:625) om arbetsmarknadspolitiska program
- Förordning (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program
- Förordning (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten
- Förordning (1996:1100) om aktivitetsstöd
- Förordning (2007:813) om jobbgaranti för ungdomar
- Förordning (2007:1364) om Af:s samarbete med kommuner om arbetsmarknadspolitiska program
- Föreskrifter (AMSFS 2001:19) om aktivitetsstöd och utvecklingsersättning
- Allmänna råd (AMSFS 2003:1) om tillämpning av förordningen (1996:1100) om aktivitetsstöd och utvecklingsersättning
- Administrativa föreskrifter (AMSFS 2002:4) för handläggning av ärenden om aktivitetsstöd och utvecklingsersättning

- Föreskrifter (AMSFS 2000:4) för tillämpning av förordningen (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program
- Allmänna råd (AMSFS 2001:2) om tillämpning av förordningen (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program
- Administrativa föreskrifter (AMSFS 2001:3) om handläggningen av ärenden om arbetsmarknadspolitiska program

Regler och ekonomiska villkor gällande 2010

Jobbgaranti för ungdomar kan erbjudas arbetslösa ungdomar fr.o.m. den dag de fyller 16 år och till dess de fyller 25 år och som varit arbetslösa och anmälda som arbetssökande hos den offentliga Arbetsförmedlingen under en sammanhängande period om tre månader.

En anvisning till garantin får även göras för en person som har fyllt 16 men inte 25 år, är arbetslös och anmäld hos den offentliga arbetsförmedlingen och som har deltagit i det arbetsmarknadspolitiska programmet arbetslivsintroduktion eller dömts till fängelse och beviljats vistelse utanför anstalt eller blivit villkorligt frigiven men inte fullgjort ett år av prøvotiden.

Under tiden i jobbgaranti för ungdomar får deltagaren aktivitetsstöd motsvarande arbetslöshetsersättning, dock lägst 320 kronor per dag eller en utvecklingsersättning. Utvecklingsersättningen finns i två nivåer, en för deltagare under 20 år som saknar slutbetyg från gymnasieskolan och en för övriga under 25 år.

Kompletterande aktörer

Programmet ger utrymme för samarbete med externa aktörer. Tjänsterna avser samtliga aktiviteter inom jobbgarantin för ungdomar.

Förändringar inför budgetåret 2011

En anvisning till jobbgarantin för ungdomar får göras för en arbetslös person som har fyllt 16 men inte 25 år och som har varit arbetslös och anmäld hos den offentliga arbetsförmedlingen i sammanlagt 90 kalenderdagar under en ramtid om fyra månader.

Nya deltagare 2010

Totalt började 84 100 personer i jobbgarantin för ungdomar under 2010, vilket var 7 700 fler än under 2009. Av de nya deltagarna var 58 procent män och 42 procent kvinnor. Utrikes födda ungdomar och ungdomar med funktionsnedsättning var underrepresenterade i jobbgarantin. Under året har dock skett en viss ökning av andelen utrikes födda bland deltagarna. Till detta har förmodligen bidragit att det

från och med 2010 till skillnad mot tidigare varit möjligt att kombinera programmet med studier i Svenska för invandrare (SFI). Andelen ungdomar med funktionsnedsättning har också ökat något. Även detta kan förmodligen hänföras till regelförändringar, framför allt att det blivit möjligt att ta del av aktiviteter inom arbetslivsinriktad rehabilitering.

När det gäller utbildningsnivån bland deltagarna i jobbgarantin för ungdomar är det vanligaste högst gymnasieutbildning. Detta gäller 78 procent av de nya deltagarna. Ungdomar med kortare utbildning tycks däremot var underrepresenterade i förhållande till sin andel av ungdomar utan arbete. Problemet med ungdomar med bristfällig utbildning är dock större än vad dessa siffror tyder på. Det finns en verklighet bakom siffrorna som innebär att ungdomar skulle kunna ha icke-godkänt betyg i alla ämnen och ändå anses ha en fullföljd gymnasieutbildning. Därför är det sannolikt betydligt fler ungdomar som inte har de grundkunskaper som faktiskt krävs för att gå vidare till studier eller arbete.

Personer som påbörjat jobbgarantin för ungdomar för män, kvinnor och totalt. Fördelat efter utrikes födda, funktionshinder samt utbildningsnivå. Antal och procent.

	Män		Kvinnor		Totalt	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Födelseland						
Utrikes födda	6 742	13,9	4 443	12,5	11 158	13,3
Svenskar	41 885	86,1	31 055	87,5	72 940	86,7
Summa	48 627	100,0	35 498	100,0	84 125	100,0
Funktionshinder						
Ja	1 700	3,5	923	2,6	2 623	3,1
Nej	46 927	96,5	34 575	97,4	81 502	96,9
Summa	48 627	100,0	35 498	100,0	84 125	100,0
Utbildningsnivå						
Förgymnasial utbildning	8 830	18,2	5 472	15,4	14 302	17,0
Gymnasium	37 535	77,2	27 656	77,9	65 191	77,5
Eftergymnasial utb < 2 år	1 008	2,1	1 058	3,0	2 066	2,5
Högskola > 2 år	1 254	2,6	1 312	3,7	2 566	3,1
Summa	48 627	100,0	35 498	100,0	84 125	100,0

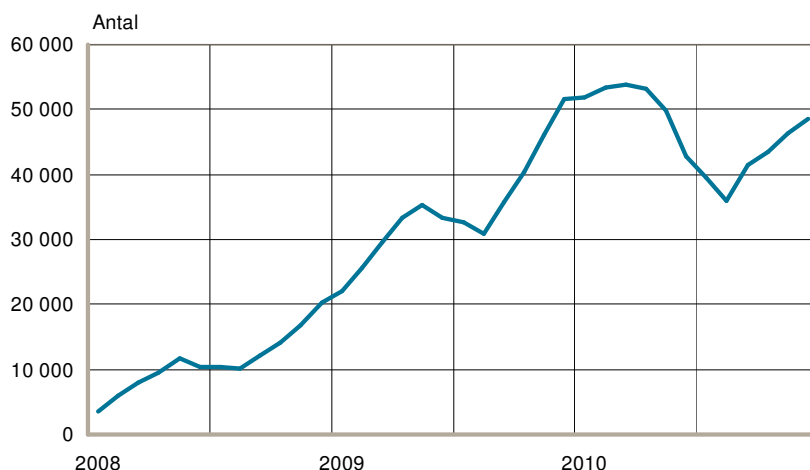
Utvecklingen i ett längre perspektiv

Under 2010 deltog i genomsnitt 46 600 personer i jobbgarantin för ungdomar, vilket är en ökning med 11 900 deltagare jämfört med 2009. Antalet deltagare i programmet ökade i stort sett kontinuerligt under 2008 och 2009. Under 2010 har uppgången bromsats upp och utvecklingen har, som illustreras i figuren, delvis varit vikande. En förklaring till den vikande utvecklingen är att fler ungdomar gått över till jobb- och utvecklingsgarantin.¹⁰¹ Dessutom har sannolikt förbättringen av ar-

¹⁰¹ Personer som deltagit i jobbgarantin för ungdomar i 15 månader ska gå över till jobb- och utvecklingsgarantin.

betsmarknadsläget under 2010 inverkat, då detta medfört att det har blivit lättare för ungdomar att få arbete.

Antal kvarstående deltagare i jobbgarantin för ungdomar, månadsdata

Aktiviteter inom Jobbgarantin för ungdomar

Inledningsvis utgörs aktiviteterna för den enskilde i garantin av fördjupad kartläggning, studie och yrkesvägledning samt jobbsökaraktiviteter med coachning. Därefter ska dessa aktiviteter kompletteras med arbetsförlagda aktiviteter, som till exempel arbetspraktik eller utbildning. Aktiviteterna i jobbgarantin för ungdomar genomförs i Arbetsförmedlingens regi eller upphandlas. Tabellen nedan visar det genomsnittliga antalet aktiviteter per månad under 2010.

Jobbsökaraktiviteter med coachning var 2010 liksom 2009, den allra vanligaste aktiviteten, med drygt 50 procent av samtliga. Andelen arbetsförlagda aktiviteter har ökat, vilket är en positiv utveckling eftersom dessa ligger närmare arbetsmarknaden. Även antalet aktiviteter hos kompletterande aktörer har ökat.¹⁰²

Denna redovisning kan kompletteras med uppgifter om antalet personer som fått en aktivitet någon gång under hela sin period i garantin. Av dessa data framgår för dem som lämnat jobbgarantin för ungdomar under första halvåret 2010 att 90 procent hade fått jobbsökaraktivitet med coachning, 33 procent hade varit hos komplette-

¹⁰² Det finns en viss osäkerhet i jämförelsen av aktiviteterna mellan 2009 och 2010. Registreringen av deltagarnas övergång mellan olika aktiviteter förbättrades under våren 2010, vilket ledde till att antalet förekomster av ingen registrerad aktivitet minskade markant. Relativt många av de oregistrerade aktiviteterna 2009 var arbetsplatsförlagda eller hos kompletterande aktörer. Omfattningen av dessa var alltså underskattad i statistiken, vilket innebär att ökningen av dem 2010 är överskattad.

rande aktör, 29 procent hade fått fördjupad kartläggning, 27 procent arbetspraktik, sju procent utbildning samt fem procent studie- och yrkesvägledning.¹⁰³

Antal aktiviteter i jobbgarantin för ungdomar i genomsnitt per månad 2010, fördelat efter slag av aktivitet.

Aktivitet	2010	
	Antal	Andel
Jobbsökaraktivitet coaching	25 591	51%
Arbetsförlagda aktiviteter	6 963	14%
Därav: Arbetspraktik	3 849	8%
Arbetsinriktad rehabilitering	220	0%
Lyft	1 066	2%
Praktisk kompetensutveckling	27	0%
Projekt	56	0%
Start av näringsverksamhet	82	0%
Utbildning	1 663	3%
Kompletterande aktörer	7 671	15%
Fördjupad kartläggning	2 897	6%
Studie- och yrkesvägledning	513	1%
Arbete	569	1%
Ingen registrerad aktivitet	6 030	12%
Förhindrad	9	0%
Totalt antal aktiviteter	50 243	100%

Resultat

I nedanstående tabell illustreras antalet övergångar från jobbgarantin för ungdomar till arbete och utbildning. Det framgår att det har skett en tydlig uppgång under 2010, som kan förklaras med att ungdomarna gynnats av det förbättrade arbetsmarknadsläget under året. Antalet som fått arbete har mer än fördubblats och antalet som gått till utbildning har ökat med 50 procent. Många har fått en tidsbegränsad anställning, men relativt sett har antalet tillsvidareanställningar ökat mest. Antalet som fått nystartsjobb har ökat kraftigt.

Även den relativa omsättningen, dvs. det genomsnittliga antalet övergångar i förhållande till antalet deltagare i genomsnitt per månad, har ökat och uppgick till 9,5 procent under 2010, att jämföra med 6,6 procent under 2009

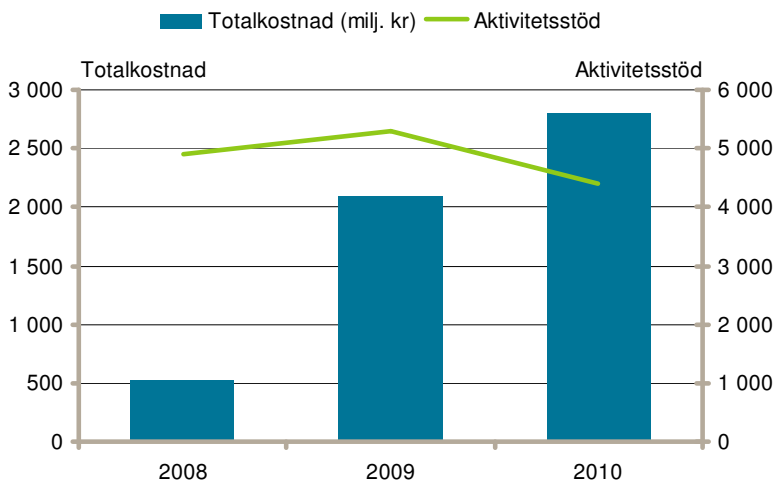
¹⁰³ En mer utförlig redogörelse för omfattningen och inriktningen av aktiviteterna inom jobbgarantin för ungdomar ges i Återrapporteringen till regeringen Fördjupade analyser 1 augusti.

Omsättning till arbete och utbildning i jobbgarantin för ungdomar.

Arbete/utbildning	År		
	2008	2009	2010
Tillsvidareanställning	1 585	3 822	10 055
Tidsbegränsad anställning	2 941	6 513	14 237
Fortsatt anställning samma arbetsgivare	183	357	661
Deltidsarbete	308	515	416
Timanställda	685	890	758
Tillfälligt arbete	1 709	4 719	8 584
Ombytessökande	249	476	1 209
Summa arbete utan stöd	7 660	17 292	35 920
Arbete med stöd	228	444	624
Nystartsjobb	754	2 213	5 624
Utbildning	1 532	7 380	11 066
Summa arbete och utbildning	10 174	27 329	53 234

Kostnader

Totalkostnaden för jobbgarantin för ungdomar uppgick till 2 804 miljoner kronor under år 2010. Det innebär en ökning från 2009 med 707 miljoner kronor, som förklaras av att fler deltagit i programmet. Styckkostnaden, bestående av aktivitetsstödet, uppgick till 4 400 kronor per deltagare och månad, vilket var en minskning med 900 kronor.

Total kostnad och genomsnittlig kostnad per deltagare och månad (aktivitetsstöd), löpande priser

Start av näringsverksamhet

Syftet med stöd till start av näringsverksamhet är att bidra till ökad sysselsättning genom att ge arbetslösa, som har förutsättningar för att starta egen verksamhet, bidrag till försörjningen under inledningsskedet av verksamheten.

Stöd till start av näringsverksamhet förekommer även inom garantierna, jobb- och utvecklingsgarantin och jobbgarantin för ungdomar. Antalet personer som någon gång under 2010 fått detta stöd, antingen i programmet start till näringsverksamhet eller inom garantierna, uppgår till 14 400.

Antal personer som deltagit i start av näringsverksamhet någon gång under året (både inom och utanför garantierna).

	2008	2009	2010
Totalt	7 036	8 194	14 427
Ungdomar < 25 år	188	59	805
55- år	427	1 028	1 723
Utrikes födda	1 560	1 823	3 078
Funktionsnedsättning	1 025	1 051	1 334

Regelverk

- Lag (2000:625) om arbetsmarknadspolitiska program
- Förordning (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program
- Förordning (1988: 764) om statligt stöd till näringslivet
- Förordning (1996:1100) om aktivitetsstöd
- Arbetsförmedlingens föreskrifter (AFFS 2010:9) för tillämpning av förordningen (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program
- Allmänna råd (2001:2) om tillämpning av förordningen om arbetsmarknadspolitiska program
- Administrativa föreskrifter (AMSFS 2001:3) om handläggningen av ärenden om arbetsmarknadspolitiska program
- Föreskrifter (AMSFS 2001:19) om aktivitetsstöd
- Administrativa föreskrifter (AMSFS 2002:4) för handläggning av ärenden om aktivitetsstöd
- Allmänna råd (AMSFS 2003:1) om tillämpning av förordningen (1996:110) om aktivitetsstöd

Regler och ekonomiska villkor gällande 2010

Stödet får lämnas till den som är arbetslös eller riskerar bli arbetslös och är arbetsökande på Arbetsförmedlingen från den dag han eller hon fyller 25 år. För unga

med funktionshinder och för personer som uppfyller villkoren för att delta i arbetslivsintroduktionen samt för personer inskrivna i jobbgarantin för ungdomar gäller 20-årsgräns. Personer inom jobb- och utvecklingsgarantin som inte har fyllt 25 år kan också anvisas stödet. Stöd kan också ges till personer som är bosatta inom ett stödområde även om de inte är arbetslösa. Stödet lämnas endast till den som bedöms ha goda förutsättningar att driva företag och om verksamheten bedöms få en tillfredsställande lönsamhet och ge varaktig sysselsättning. Vidare får stödet inte snedvrída konkurrensförutsättningarna för annan verksamhet.

Under tiden i start av näringsverksamhet får deltagaren aktivitetsstöd. Den som är berättigad till ersättning från arbetslöshetskassa får aktivitetsstöd motsvarande arbetslöshetsersättningen, dock lägst 320 kronor per dag vid heltid. Den som inte uppfyller villkoren för ersättning från arbetslöshetskassa, får aktivitetsstöd med 223 kronor per dag. Tidsperioden för stöd till start av näringsverksamhet är längst sex månader, men förlängning av stödet kan ske i vissa fall.

Förändringar inför 2011

Personer som omfattas av lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare kan få ta del av insatsen innan de fyllt 25 år.

Nya deltagare 2010

Inflödet i programmet ökade under 2010. Totalt påbörjade 9 300 personer start av näringsverksamhet, vilket är en ökning med 2 850 deltagare i förhållande till föregående år. Det var betydligt fler män än kvinnor som fick stöd. Närmare 90 procent fanns i åldrarna 25-54 år. Jämfört med åldersfördelningen bland sökande utan arbete var åldergruppen 25-34 år särskilt överrepresenterad bland deltagarna.¹⁰⁴ Både andelen utrikes födda och andelen sökande med funktionshinder var låg.

¹⁰⁴ Med sökande utan arbete menas kvarstående öppet arbetslösa och deltagare i samtliga program med aktivitetsstöd

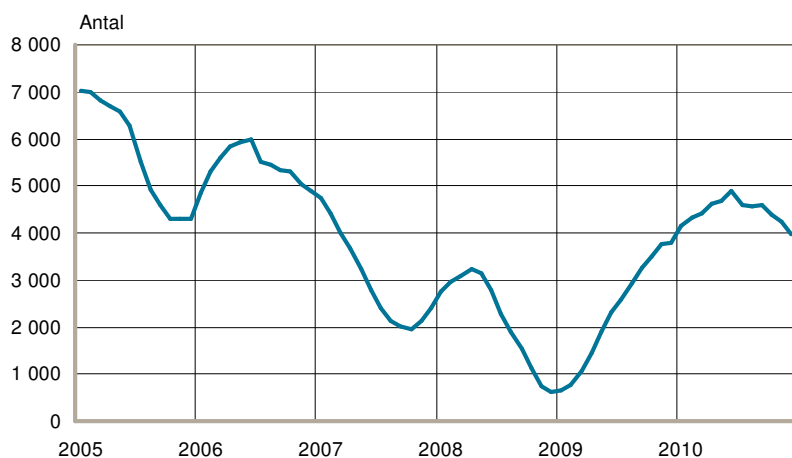
Personer som påbörjat start av näringsverksamhet för män, kvinnor och totalt. Fördelat efter ålder, utrikes födda, funktionshinder samt utbildningsnivå. Antal och procent.

	Män		Kvinnor		Totalt	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Ålder						
-24 år	78	1,5	61	1,5	139	1,5
25-34 år	1 418	27,0	1 133	28,0	2 551	27,4
35-44 år	1 774	33,8	1 488	36,7	3 262	35,1
45-54 år	1 284	24,5	1 050	25,9	2 334	25,1
55-60 år	515	9,8	270	6,7	785	8,4
61- år	178	3,4	48	1,2	226	2,4
Summa	5 247	100,0	4 050	100,0	9 297	100,0
Födelseland						
Utrikes födda	1 170	22,3	828	20,4	1 998	21,5
Svenskar	4 077	77,7	3 222	79,6	7 299	78,5
Summa	5 247	100,0	4 050	100,0	9 297	100,0
Funktionshinder						
Ja	366	7,0	476	11,8	842	9,1
Nej	4 881	93,0	3 574	88,2	8 455	90,9
Summa	5 247	100,0	4 050	100,0	9 297	100,0
Utbildningsnivå						
Förgymnasial utbildning	711	13,6	378	9,3	1 089	11,7
Gymnasium	2 254	43,0	1 403	34,6	3 657	39,3
Eftergymnasial utb < 2 år	566	10,8	537	13,3	1 103	11,9
Högskola > 2 år	1 716	32,7	1 732	42,8	3 448	37,1
Summa	5 247	100,0	4 050	100,0	9 297	100,0

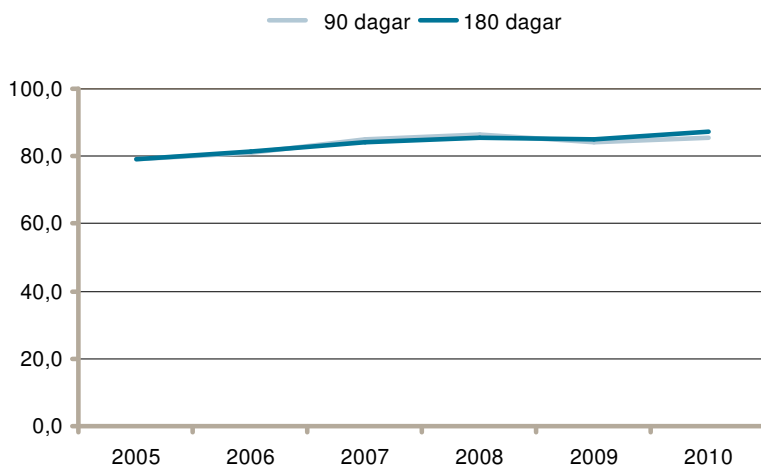
Utbildningsnivån bland sökande som fick stöd till start av näringsverksamhet var hög. Andelen som hade eftergymnasial utbildning var närmare 50 procent, vilket var det dubbla mot andelen med sådan utbildning bland sökande utan arbete. De kvinnliga deltagarna hade högre andel med eftergymnasial utbildning än de manliga, 56 respektive 44 procent.

Utvecklingen i ett längre perspektiv

Antal personer med stöd till start av näringsverksamhet har, som illustreras i diagrammet, stigit något under de senaste åren efter flera års tidigare nedgång. Förmodligen har konjunkturvändningen uppåt, som inleddes under loppet av 2009, varit en bidragande orsak till den återhämtning som skett. Under 2010 utgick stödet till 4 500 personer i genomsnitt per månad, vilket var en ökning med 2 100 personer jämfört med 2009. Ökningen, som började under 2009, tycks emellertid ha avstannat under loppet av 2010.

Antal kvarstående deltagare i start av näringsverksamhet, månadsdata**Resultat**

Stödet till start av näringsverksamhet bedöms ha goda sysselsättningseffekter. De som fått detta stöd har övergått till arbete i större utsträckning och snabbare jämfört med deltagare i andra arbetsmarknadspolitiska program. Under 2010 var andelen i arbete 90 dagar efter avslutad stödperiod 86 procent - och efter 180 dagar var 88 procent i arbete. Att vara i arbete innebär i merparten av fall att man är fortsatt sysselsatt i sitt företag.

Andel i arbete 90 och 180 dagar efter avslutad start av näringsverksamhet¹⁰⁵

¹⁰⁵ Andelen i arbete för respektive år beräknas utifrån de som avslutat insatsen under perioden oktober året innan till och med september under året.

Tabellen nedan visar resultat efter start av näringsverksamhet fördelat på de olika sökandekategorier och avaktualiseringsorsaker som ingår i begreppen arbete, arbetslösa, program och övriga enligt Arbetsförmedlingens definition.¹⁰⁶ Där framgår att den stora majoriteten hade arbete utan stöd redan 90 dagar efter programmets slut. Samtidigt var både andelen arbetslösa och andelen i annat program lägre än efter flertalet andra program – och hade sjunkit ytterligare efter 180 dagar.

Resultat 90 och 180 dagar efter start av näringsverksamhet för män, kvinnor och totalt¹⁰⁷

Nystatus	90 dagar				180 dagar			
	Totalt	Andel	Män	Kvinnor	Totalt	Andel	Män	Kvinnor
Arbete	6 885	85,6	3 994	2 891	7 081	87,5	4 106	2 975
- därav arbete utan stöd ¹⁰⁸	6 833	84,9	3 951	2 882	6 980	86,3	4 037	2 943
- därav arbete med stöd ¹⁰⁹	3	0,0	1	2	10	0,1	6	4
- därav nystartsjobb ¹¹⁰	49	0,6	42	7	91	1,1	65	28
Arbetslösa ¹¹¹	626	7,8	378	248	479	5,9	281	198
I annat program	370	4,6	201	169	319	3,9	175	144
Övriga inskrivna ¹¹²	53	0,7	22	31	51	0,6	24	27
Övriga avaktualiserade ¹¹³	112	1,4	60	52	161	2,0	84	77
Totalt	8 046	100,0	4 655	3 391	8 091	100,0	4 670	3 421

Kostnader

Kostnaden för start av näringsverksamhet består av två delar. Huvuddelen utgörs av deltagarnas aktivitetsstöd. Därutöver tillkommer kostnader för experthjälp av olika slag, företrädesvis ersättning till de konsulter som anlitas för att bedöma affärsidéer och hålla i informationsträffar. Totalkostnaden för programmet uppgick till 647 miljoner kronor 2010, vilket var en ökning med 359 miljoner jämfört med år 2009, som förklaras av det ökade antalet deltagare. Den genomsnittliga kostnaden för aktivitetsstöd per deltagare och månad uppgick till 11 800 kronor och var därmed i stort sett oförändrad.

¹⁰⁶ Förteckning över sökandekategorier och avaktualiseringsorsaker finns i bilaga till rapporten.

¹⁰⁷ Resultat avseende 90 och 180 dagar beräknas utifrån de som avslutad insatsen under perioden 200910-201009.

¹⁰⁸ Avser sökandekategori 21-23, 31, 35, 41 samt avaktualiseringsorsak 1-3.

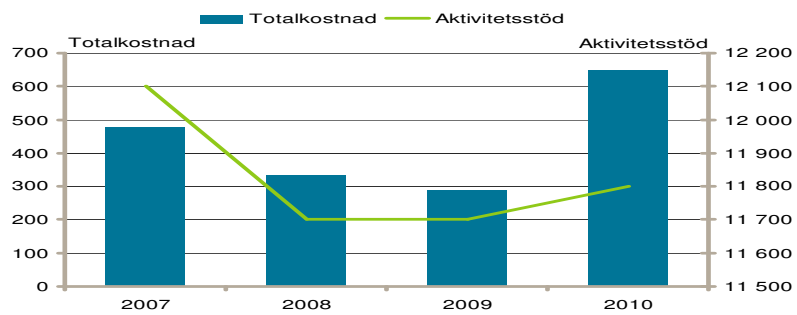
¹⁰⁹ Avser sökandekategori 38, 39, 42-44, 47-51, 53, 77, 78 samt avaktualiseringsorsak 4.

¹¹⁰ Avser sökandekategori 33, 36, 37.

¹¹¹ Avser sökandekategori 11 samt 96-98.

¹¹² Avser sökande kategori 14, 34, 84, 89 samt 91.

¹¹³ Avser avaktualiseringsorsak 5-7 och 9.

Total kostnad och genomsnittlig kostnad per deltagare och månad (aktivitetsstöd), löpande priser

Arbete med stöd – en översikt

Arbete med stöd är en form av arbetsmarknadspolitisk insats som innebär att arbetsgivaren får kompensation för att anställa personer som har svårt att få arbete. Lönebidrag, skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare, trygghetsanställning och utvecklingsanställning är särskilda insatser för arbetssökande med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. Övriga arbeten med stöd är de två anställningsstöden, särskilt anställningsstöd, som vänder sig till personer som deltagit i jobb- och utvecklingsgarantin och instegsjobb, som vänder sig till nyanlända invandrare.

Antalet personer som deltagit i program för arbete med stöd någon gång under året framgår av nedanstående tabell.

Antal personer som någon gång under året deltagit i program för arbete med stöd. ¹¹⁴

	2008	2009	2010
Lönebidrag	69 181	63 044	58 621
Skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare	6 168	5 640	5 670
Trygghetsanställning	8 306	12 833	16 972
Utvecklingsanställning	5 206	4 017	4 923
Särskilt anställningsstöd	8 285	7 377	4 863
Instegsjobb	3 440	6 304	7 009

¹¹⁴ Stor försiktighet bör iaktas vid summering av antalet personer som deltagit någon gång i de olika programmen eftersom det förekommer att samma person deltar i mer än ett program under året.

Särskilt anställningsstöd inom jobb- och utvecklingsgarantin

En person kan anvisas särskilt anställningsstöd¹¹⁵ om han eller hon har avslutat fas 1 inom jobb- och utvecklingsgarantin. Stödet får lämnas till både privat och offentlig arbetsgivare och anställningen kan vara en tillsvidare-, prov- eller visstidsanställning. Stödet får inte lämnas till arbetsgivare som senare än nio månader före den aktuella anställningen sagt upp anställda på grund av arbetsbrist.

Antal personer som deltagit i särskilt anställningsstöd någon gång under året.

	2008	2009	2010
Totalt	8 285	7 377	4 863
Ungdomar < 25 år	70	91	383
55- år	3 449	3 204	1 620
Utrikes födda	1 997	2 158	1 636
Funktionsnedsättning	2 218	1 951	1 139

Regelverk

- Förordning (SFS 1997:1275) om anställningsstöd
- Föreskrifter (AMSFS 1997:17) för anställningsstöd
- Allmänna råd (AMSFS 2001:4) om tillämpningen av förordningen (1997:1275) om anställningsstöd
- Administrativa föreskrifter (AMSFS 2001:5) om handläggningen av anställningsstöd

Regler och ekonomiska villkor gällande 2010

- Särskilt anställningsstöd kan anvisas en person om han/hon avslutat fas ett inom jobb- och utvecklingsgarantin.
- Särskilt anställningsstöd får anvisas i 12 månader.
- Stödet får lämnas med 85 procent av lönekostnaden dock högst 750 kronor per dag.

Förändringar inför 2011

En person får anvisas en anställning med särskilt anställningsstöd om han eller hon sedan sammanlagt sex månader deltar i jobb- och utvecklingsgarantin. Stödet lämnas med 85 procent av lönekostnaden, dock högst 890 kronor per dag.

¹¹⁵ För enkelhets skull används benämningen särskilt anställningsstöd i fortsättningen. Program med benämningen särskilt anställningsstöd har funnits sedan år 2000. De olika varianterna har haft ungefär samma utformning men något skiftande inriktning.

Nya deltagare 2010

Antalet nya deltagare i särskilt anställningsstöd uppgick till 4 300, varav 63 procent män. Åldersfördelningen i programmet motsvarade ganska väl fördelningen bland sökande utan arbete, men andelen i åldrarna över 55 år var något större i programmet.¹¹⁶ Utbildningsnivån var låg – var tredje deltagare hade endast förgymnasial utbildning.

Personer som påbörjat särskilt anställningsstöd för män, kvinnor och totalt. Fördelat efter ålder, utrikes födda, funktionshinder samt utbildningsnivå. Antal och procent

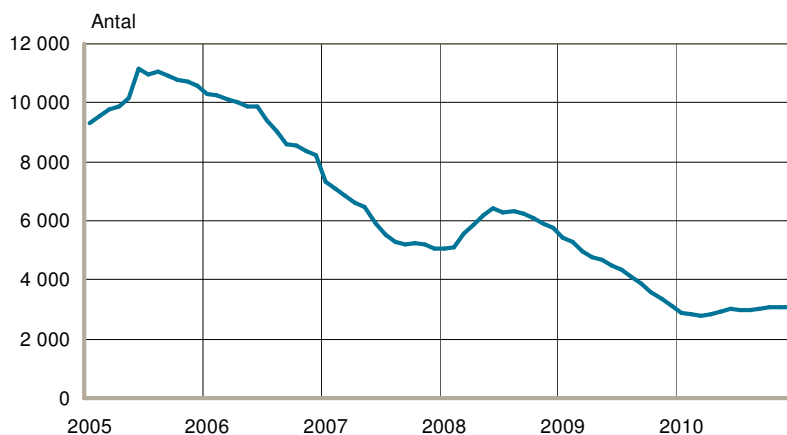
	Män		Kvinnor		Totalt	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Ålder						
-24 år	361	13,4	141	8,8	502	11,7
25-34 år	501	18,6	284	17,7	785	18,3
35-44 år	499	18,5	367	22,9	866	20,2
45-54 år	593	22,0	386	24,1	979	22,8
55-60 år	403	15,0	243	15,2	646	15,0
61- år	336	12,5	181	11,3	517	12,0
Summa	2 693	100,0	1 602	100,0	4 295	100,0
Födelseland						
Utrikes födda	920	34,2	499	31,1	1 419	33,0
Svenskar	1 773	65,8	1 103	68,9	2 876	67,0
Summa	2 693	100,0	1 602	100,0	4 295	100,0
Funktionshinder						
Ja	470	17,5	324	20,2	794	18,5
Nej	2 223	82,5	1 278	79,8	3 501	81,5
Summa	2 693	100,0	1 602	100,0	4 295	100,0
Utbildningsnivå						
Förgymnasial utbildning	940	34,9	457	23,5	1 397	32,5
Gymnasium	1 299	48,2	832	51,9	2 131	49,6
Eftergymnasial utb < 2 år	146	5,4	107	6,7	253	5,9
Högskola > 2 år	308	11,4	206	12,9	514	12,0
Summa	2 693	100,0	1 602	100,0	4 295	100,0

Enskilda företag och kommuner var de arbetsgivarkategorier som hade flest personer med särskilt anställningsstöd, 60 respektive 22 procent av samtliga.

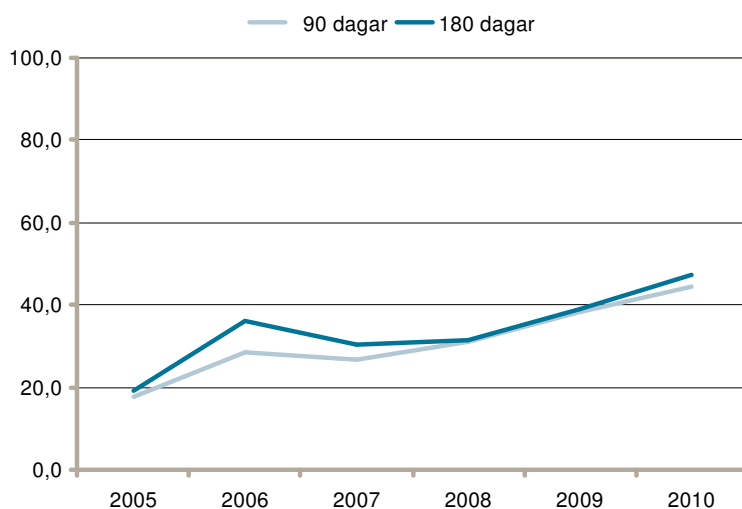
Utvecklingen i ett längre perspektiv

Omfattningen av det särskilda anställningsstödet har, som illustreras i figuren, minskat under senare år. Under 2010 deltog i genomsnitt 3 000 personer i insatsen, vilket var en minskning med 1 400 personer jämfört med 2009. Under loppet av 2010 har en stabilisering skett, som inneburit att antalet deltagare var i stort sett lika många vid årets slut som vid dess början.

¹¹⁶ Med sökande utan arbete menas kvarstående öppet arbetslösa och deltagare i samtliga program med aktivitetsstöd

Antal kvarstående deltagare i särskilt anställningsstöd, månadsdata**Resultat**

Andelen i arbete efter avslutat särskilt anställningsstöd har stigit successivt under senare år. Under 2010 uppgick andelen i arbete 90 dagar efter insatsen till 45 procent, vilket är en ökning med sex procentenheter jämfört med 2009. Det var ny-startsjobb som var den dominerande anställningsformen och omfattade 35 procent av samtliga. De senaste årens uppgång sammanhänger sannolikt med både förbättrad arbetsmarknad och minskat antal deltagare.

Andel i arbete 90 och 180 dagar efter avslutat särskilt anställningsstöd¹¹⁷

¹¹⁷ Andelen i arbete för respektive år beräknas utifrån de som avslutat insatsen under perioden oktober året innan till och med september under året.

Tabellen nedan visar resultat efter avslutat särskilt anställningsstöd fördelat på de olika sökandekategorier och avaktualiseringsorsaker som ingår i begreppen arbete, arbetslösa, program och övriga enligt Arbetsförmedlingens definition.¹¹⁸ Där framgår att en förhållandevis hög andel, 46 procent, hade övergått till ett annat arbetsmarknadspolitiskt program, varav 40 procent som skrivits in i Jobb- och utvecklingsgarantin. Knappt två procent var arbetslösa.

Resultat 90 och 180 dagar efter särskilt anställningsstöd för män, kvinnor och totalt¹¹⁹

Nystatus	90 dagar				180 dagar			
	Totalt	Andel	Män	Kvinnor	Totalt	Andel	Män	Kvinnor
Arbete	2 111	45,5	1 175	936	2 171	47,3	1 219	952
- därav arbete utan stöd ¹²⁰	202	4,4	121	81	224	4,9	126	98
- därav arbete med stöd ¹²¹	297	6,4	172	125	322	7,0	192	130
- därav nystartsjobb ¹²²	1 612	34,8	882	730	1 625	35,4	901	724
Arbetslösa ¹²³	81	1,7	41	40	97	2,1	49	48
I annat program	2 130	45,9	1 226	904	1 915	41,8	1 091	824
Övriga inskrivna ¹²⁴	53	1,1	32	21	44	1,0	23	21
Övriga avaktualiserade ¹²⁵	261	5,6	147	114	359	7,8	199	160
Totalt	4 636	100,0	2 621	2 015	4 586	100,0	2 581	2 005

Kostnader

Den totala kostnaden för särskilt anställningsstöd under 2010 uppgick till 532 miljoner kronor och det var en minskning med 283 miljoner jämfört med år 2009. Minskningen berodde på lägre antal deltagare. Den genomsnittliga kostnaden för anställningsstöd per deltagare och månad uppgick till 15 000 kronor, vilket var en svag ökning jämfört med 2009.

¹¹⁸ Förteckning över sökandekategorier och avaktualiseringsorsaker finns i bilaga till rapporten.

¹¹⁹ Resultat avseende 90 och 180 dagar beräknas utifrån de som avslutat insatsen under perioden 200910-201009.

¹²⁰ Avser sökandekategori 21-23, 31, 35, 41 samt avaktualiseringsorsak 1-3.

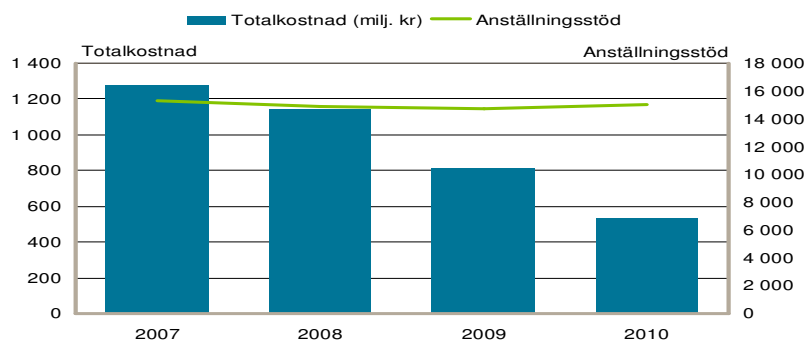
¹²¹ Avser sökandekategori 38, 39, 42-44, 47-51, 53, 77, 78 samt avaktualiseringsorsak 4.

¹²² Avser sökandekategori 33, 36, 37.

¹²³ Avser sökandekategori 11 samt 96-98.

¹²⁴ Avser sökande kategori 14, 34, 84, 89 samt 91.

¹²⁵ Avser avaktualiseringsorsak 5-7 och 9.

Total kostnad och genomsnittlig kostnad per deltagare och månad (anställningsstöd), löpande priser

Instegsjobb

Särskilt anställningsstöd i form av instegsjobb ska underlätta för nyanlända invandrare att snabbare komma in på den svenska arbetsmarknaden. En förutsättning för att få instegsjobb är att deltagare studerar Svenska för invandrare (SFI) samtidigt som han eller hon arbetar. Stöd får lämnas till både privata och offentliga arbetsgivare och anställningen kan vara tillsvidare-, prov- eller visstidsanställning.

Under 2010 har drygt 7 000 personer haft ett instegsjobb någon gång under året. Det innebär en ökning jämfört med de närmast föregående åren.

Antal personer som deltagit i instegsjobb någon gång under året (både inom och utanför garantierna).

	2008	2009	2010
Totalt	3 440	6 304	7 009
Ungdomar < 25 år	542	998	1 824
55- år	38	59	92
Utrikes födda	3 393	6 199	6 936
Funktionsnedsättning	61	90	38

Regelverk

- Förordning (1997:1275) om anställningsstöd
- Föreskrifter (AMSFS 1997:17) om anställningsstöd
- Allmänna råd (AMSFS 2001:4) om tillämpningen av förordningen (1997:1275) om anställningsstöd
- Administrativa föreskrifter (AMSFS 2001:5) om handläggning av anställningsstöd

Regler och ekonomiska villkor gällande 2010

Målgruppen för instegsjobb är personer som inom de senaste 36 månaderna beviljats uppehållstillstånd eller uppehållskort. Från och med samma datum får instegsjobb beviljas i 24 månader. Stöd för anställning som omfattar mer än halvtid får dock inte beviljas för längre tid än sex månader. Anställningsstöd i form av instegsjobb lämnas med 75 % av lönekostnaden, dock högst 750 kronor per dag.

Förändringar under 2011

Särskilt anställningsstöd i form av instegsjobb lämnas med 80 procent av lönekostnaden, dock högst 800 kronor per dag.

Nya deltagare 2010

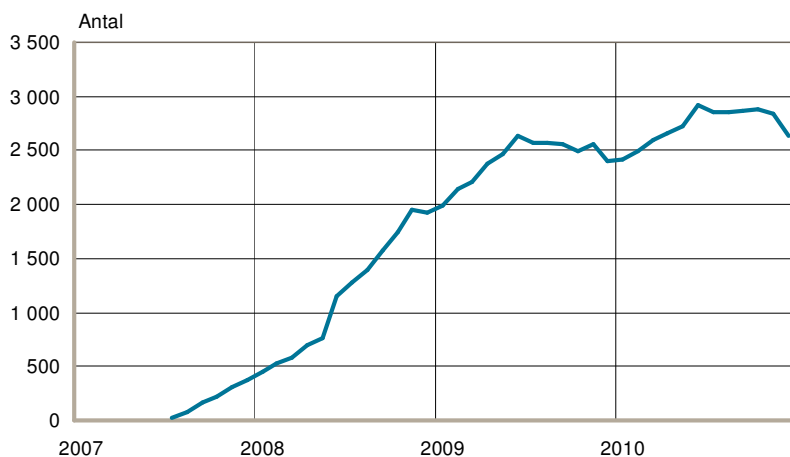
Totalt påbörjade 5 500 personer instegsjobb under 2010. Skillnaden mellan antalet män och kvinnor var stor, männen utgjorde 63 procent. Huvuddelen av dem som började insatsen var relativt unga, 50 procent var i åldern 25–34 år. Utbildningsnivån var låg genom att andelen med gymnasium som högsta utbildning var lägre än andelen som hade högst förgymnasial utbildning.

Personer som påbörjat instegsjobb för män, kvinnor och totalt. Fördelat efter ålder, utrikes födda, funktionshinder samt utbildningsnivå. Antal och procent

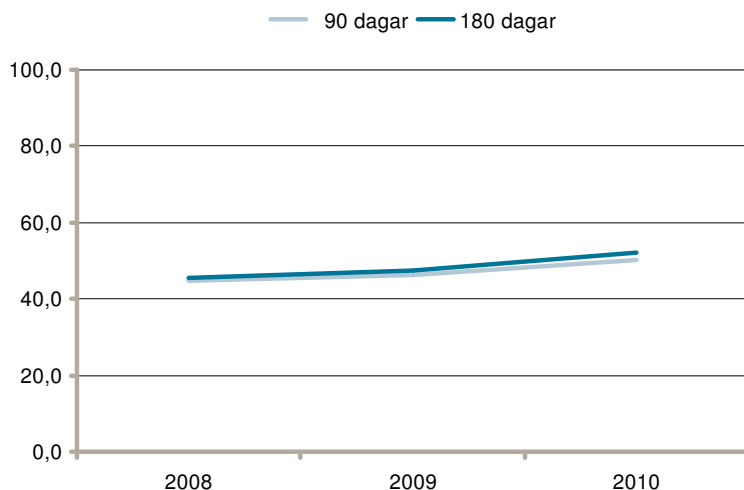
	Män		Kvinnor		Totalt	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Ålder						
-24 år	684	19,7	335	16,2	1 019	18,4
25-34 år	1 832	52,7	919	44,5	2 751	49,6
35-44 år	709	20,4	586	28,4	1 295	23,4
45-54 år	206	5,9	192	9,3	398	7,2
55-60 år	37	1,1	27	1,3	64	1,2
61- år	8	0,2	8	0,4	16	0,3
Summa	3 476	100,0	2 067	100,0	5 543	100,0
Födelseland						
Utrikes födda	3 432	98,7	2 035	98,5	5 467	98,6
Svenskar	44	1,3	32	1,5	76	1,4
Summa	3 476	100,0	2 067	100,0	5 543	100,0
Funktionshinder						
Ja	12	0,3	3	0,1	15	0,3
Nej	3 464	99,7	2 064	99,9	5 528	99,7
Summa	3 476	100,0	2 067	100,0	5 543	100,0
Utbildningsnivå						
Förgymnasial utbildning	1 455	41,9	884	42,8	2 339	42,2
Gymnasium	1 213	34,9	597	28,9	1 810	32,7
Eftergymnasial utb < 2 år	154	4,4	91	4,4	245	4,4
Högskola > 2 år	654	18,8	495	23,9	1 149	20,7
Summa	3 476	100,0	2 067	100,0	5 543	100,0

Utvecklingen i ett längre perspektiv

Antalet deltagare i instegsjobb uppgick i genomsnitt till 2 700 per månad under 2010, vilket var en ökning med 320 deltagare jämfört med 2009. Efter en kraftig ökning från programmets start under 2007 och under 2008 har uppgången dämpats under 2009 och 2010.

Antal kvarstående deltagare i instegsjobb, månadsdata**Resultat**

Under 2010 var andelen i arbete 50 procent 90 dagar efter avslutat instegsjobb och marginellt högre efter 180 dagar. Andelen i arbete har ökat successivt sedan programmet infördes.

Andel i arbete 90 och 180 dagar efter avslutat instegsjobb instegs-jobb¹²⁶

Tabellen nedan visar resultat efter avslutat instegsjobb fördelat på de olika sökandekategorier och avaktualiseringsorsaker som ingår i begreppen arbete, arbetslösa, program och övriga enligt Arbetsförmedlingens definition.¹²⁷ Där framgår att nästan 40 procent hade nystartsjobb. En förhållandevis hög andel – 33 procent - var ar-

¹²⁶ Andelen i arbete för respektive år beräknas utifrån de som avslutat insatsen under perioden oktober året innan till och med september under året.

¹²⁷ Förteckning över sökandekategorier och avaktualiseringsorsaker finns i bilaga till rapporten.

betslösa 90 dagar efter avslutat program. Resultatet var bättre efter 180 dagar då andelen arbetslösa var 26 procent.

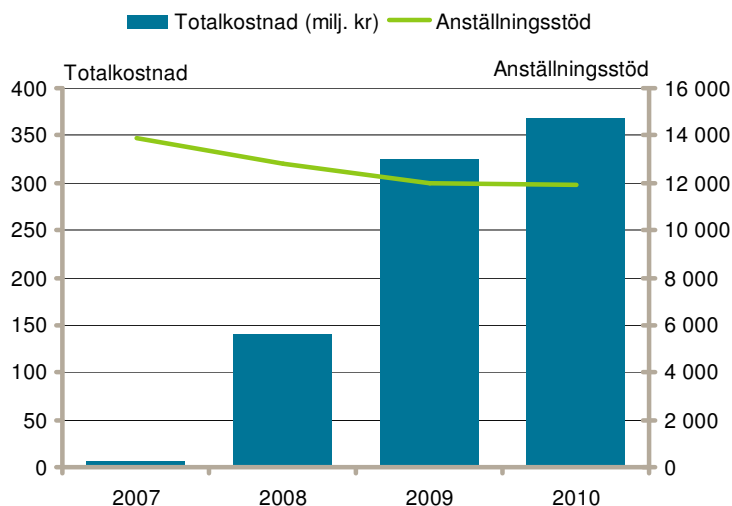
Resultat 90 och 180 dagar efter instegsjobb för män, kvinnor och totalt¹²⁸

Nystatus	90 dagar				180 dagar			
	Totalt	Andel	Män	Kvinnor	Totalt	Andel	Män	Kvinnor
Arbete	2 288	50,3	1 673	651	2 414	52,0	1 748	666
- därav arbete utan stöd ¹²⁹	473	10,4	309	164	550	11,8	366	184
- därav arbete med stöd ¹³⁰	19	0,4	15	4	23	0,5	18	5
- därav nystartsjobb ¹³¹	1 796	39,5	1 313	483	1 841	39,7	1 364	477
Arbetslösa ¹³²	1 492	32,8	998	494	1 203	25,9	841	362
I annat program	276	6,1	199	77	404	8,7	266	138
Övriga inskrivna ¹³³	171	3,8	82	89	173	3,7	73	100
Övriga avaktualiserade ¹³⁴	324	7,1	153	171	449	9,7	189	260
Totalt	4 551	100,0	3 069	1 482	4 643	100,0	3 117	1 526

Kostnader

Den totala kostnaden för instegsjobb under 2010 uppgick till 368 miljoner kronor och det var en ökning med 43 miljoner jämfört med år 2009. Ökningen berodde på att det var fler personer som deltog i programmet under 2010. Den genomsnittliga kostnaden för anställningsstödet per deltagare och månad uppgick till 11 900 kronor, vilket var i stort sett oförändrat jämfört med 2009.

Total kostnad och genomsnittlig kostnad per deltagare och månad (anställningsstöd), löpande priser

¹²⁸ Resultat avseende 90 och 180 dagar beräknas utifrån de som avslutat insatsen under perioden 200910-201009.

¹²⁹ Avser sökandekategori 21-23, 31, 35, 41 samt avaktualiseringsorsak 1-3.

¹³⁰ Avser sökandekategori 38, 39, 42-44, 47-51, 53, 77, 78 samt avaktualiseringsorsak 4.

¹³¹ Avser sökandekategori 33, 36, 37.

¹³² Avser sökandekategori 11 samt 96-98.

¹³³ Avser sökande kategori 14, 34, 84, 89 samt 91.

¹³⁴ Avser avaktualiseringsorsak 5-7 och 9.

Lönebidrag

Anställning med lönebidrag är den kvantitativt sett mest omfattande insatsen i form av arbete med stöd. Under 2010 har 58 600 personer någon gång haft en sådan anställning. Syftet med lönebidrag är att underlätta för personer med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga att få en anställning där hans eller hennes kompetens och färdigheter tas tillvara och där funktionshinder och nedsättning i arbetsförmåga beaktas. Bidragets storlek beror dels på lönekostnaden för den anställde, dels på dennes arbetsförmåga i förhållande till arbetets krav. Målet är att subventionen ska avta efterhand som den anställdes arbetsförmåga ökar.

Normalt lämnas stöd i upp till fyra år men den anställdes arbetsförmåga avgör om det kan vara aktuellt med längre tid. Ett första beslut om lönebidrag får omfatta högst ett år. Lönebidrag lämnas till anställningar på den reguljära arbetsmarknaden. En anställning med lönebidrag föregås ofta av perioder i program med aktivitetsstöd, vanligtvis arbetspraktik eller arbetslivsinriktad rehabilitering.

I tabellen framgår antalet personer som någon gång under året haft en anställning med lönebidrag. Antalet deltagare har minskat successivt under de senaste åren. Utvecklingen månadsvis 2010 visar dock på en dämpning av nedgången under lopet av året.

Antal personer som deltagit i lönebidrag någon gång under året.

	2008	2009	2010
Totalt	69 181	63 044	58 621
Ungdomar < 25 år	2 298	2 125	3 792
55- år	19 764	19 190	17 287
Utrikes födda	10 219	9 805	9 554
Funktionsnedsättning	66 625	61 835	58 032

Regelverk

- Förordning (2000:630) om särskilda insatser för personer med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga
- Förordning (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten 2000:628
- Föreskrifter (AMSFS 2000:6) om tillämpningen av förordningen (2000:630) om särskilda insatser för personer med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga.
- Allmänna råd (AMSFS 2001:20) om tillämpningen av förordningen (2000:630) om särskilda insatser för personer med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga
- Administrativa föreskrifter för handläggningen av ärenden om särskilda insatser för personer med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga.

- Lag (1992:314) om tystnadsplikt i verksamhet i Samhallgruppen
- Föreskrifter (AMSFS 2004:11) om individuella handlingsplaner
- Allmänna råd (AMSFS 2005:1) för tillämpning av Arbetsmarknadsstyrelsens föreskrifter (AMSFS 2004:11) om individuella handlingsplaner

Regler och ekonomiska villkor gällande 2010

Arbetsgivare som anställer personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, som anvisats av Arbetsförmedlingen, kan kompenseras ekonomiskt genom lönebidrag. Lönebidrag lämnas om en person med funktionsnedsättning som medfört nedsatt arbetsförmåga bedöms att inte kunna få eller behålla ett arbete om inte stödet lämnas.

Förutom vid nyanställning kan lönebidrag lämnas:

- vid återgång till arbete efter hel tidsbegränsad sjukersättning eller hel aktivitetsersättning
- när en arbetstagare, som tidigare haft en anställning med lönebidrag, får sin arbetsförmåga försämrad inom tre år från det att lönebidrag lämnades och det finns behov av att lönebidrag lämnas på nytt
- när en arbetstagare som har lönebidrag byter arbetsgivare kan den nya arbetsgivaren få bidrag för återstoden av den beslutade bidragsperioden
- när en arbetsgivare anställer en långtidssjukskriven person med nedsatt arbetsförmåga som har en anställning som hon/han inte kan återgå till och där arbetsgivaren fullgjort sina rehabiliteringsskyldigheter.
- för en arbetstagare som övergår från skyddat arbete hos en offentlig arbetsgivare till en annan anställning hos arbetsgivaren

Före anvisning till lönebidrag ska berörd arbetstagarorganisation få tillfälle att yttra sig. Lönebidraget ska relateras till individens arbetsförmåga, funktionsnedsättning och arbetets krav. Lön och andra anställningsförmåner ska följa eller vara likvärdiga med kollektivavtal i branschen. Bidragsbeloppet får inte överstiga den nivå som behövs för att kompensera nedsättningen i arbetsförmågan.

Arbetsgivaren och Arbetsförmedlingen ska tillsammans lägga upp en individuell handlingsplan med insatser som gör att den anställdes arbetsförmåga kan öka, vilket minskar behovet av lönebidrag. En första anvisning till lönebidrag får vara högst ett år. Individens arbetsförmåga avgör om stöd kan lämnas för längre tid än fyra år.

Om lönen är högre än 16 700 kr får inte den överskjutande delen ligga till grund för bidraget. För allmännyttiga organisationer gäller, om lönebidrag lämnas med mer än 80 procent av den bidragsgrundande lönekostnaden, att ersättning även lämnas för merkostnader med 70 kronor per dag och person.

Förändringar inför 2011

Inga idag kända.

Nyanställda med lönebidrag 2010

Inflödet av nya anställda med lönebidrag ökade under 2010. Totalt började 19 700 personer en anställning med lönebidrag, vilket var 3 200 fler än under 2009. Könsfördelningen är ojämn, 11 900 män och 7 800 kvinnor påbörjade sin anställning med lönebidrag under 2010, vilket var 60 respektive 40 procent. Denna fördelning har varit i det närmaste oförändrad genom åren. De flesta nyanställda med lönebidrag fanns i åldersgrupperna 35-44 år och 45-54 år, vilket innebär att åldersfördelningen bland de nya deltagarna motsvarar fördelningen bland sökande utan arbete med funktionsnedsättning.¹³⁵ Utrikes födda och sökande med funktionsnedsättning var något underrepresenterade. Fördelningen efter utbildningsnivån bland de nyanställda med lönebidrag överensstämde väl med motsvarande fördelning bland sökande utan arbete med funktionsnedsättning.

Personer som påbörjat anställning med lönebidrag för män, kvinnor och totalt. Fördelat efter ålder, utrikes födda, funktionshinder samt utbildningsnivå. Antal och procent.

	Män		Kvinnor		Totalt	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Ålder						
-24 år	1 453	12,2	516	6,6	1 969	10,0
25-34 år	2 263	19,1	1 116	14,3	3 379	17,2
35-44 år	2 542	21,4	2 272	29,1	4 814	24,5
45-54 år	3 125	26,3	2 437	31,2	5 562	28,3
55-60 år	1 694	14,3	1 075	13,8	2 769	14,1
61- år	802	6,8	388	5,0	1 190	6,0
Summa	11 879	100,0	7 804	100,0	19 683	100,0
Födelseland						
Utrikes födda	2 328	19,6	1 352	17,3	3 680	18,7
Svenskar	9 551	80,4	6 452	82,7	16 003	81,3
Summa	11 879	100,0	7 804	100,0	19 683	100,0
Funktionshindrade						
Ja	11 654	98,1	7 667	98,2	19 321	98,2
Nej	225	1,9	137	1,8	362	1,8
Summa	11 879	100,0	7 804	100,0	19 683	100,0
Utbildningsnivå						
Förgymnasial utbildning	4 904	41,3	2 272	29,1	7 176	36,5
Gymnasium	5 687	47,9	4 017	51,5	9 705	49,3
Eftergymnasial utb < 2 år	455	3,8	513	6,6	968	4,9
Högskola > 2 år	833	7,0	1 001	12,8	1 834	9,3
Summa	11 879	100,0	7 804	100,0	19 683	100,0

¹³⁵ Med sökande utan arbete menas kvarstående öppet arbetslösa och deltagare i samtliga program med aktivitetsstöd

Fördelningen efter funktionshinder

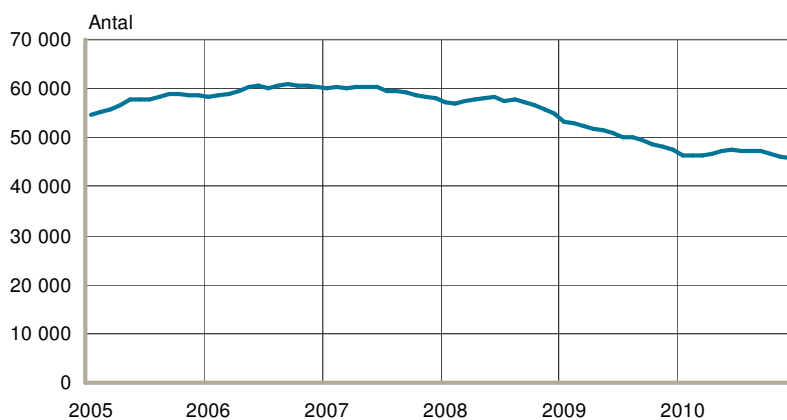
Typ av funktionshinder bland de nyanställda med lönebidrag har inte förändrats nämnvärt under de senaste åren. En viss ökning av psykiska funktionshinder kan dock noteras. Under 2010 hade 36 procent rörelsehinder som orsak till nedsättning av arbetsförmågan, 18 procent hade psykiska arbetshandikapp och 12 procent hade socialmedicinska funktionshinder.

Personer som påbörjat anställning med lönebidrag. Fördelat efter slag av funktionshinder. Procent.

Funktionshinder	År		
	2008	2009	2010
Hjärt-, kärl- och/eller lungsjukdom	3	2	2
Barndomsdövhet	1	1	1
Hörselskada	2	2	2
Grav synskada	1	1	1
Synsvaghet	1	1	1
Rörelsehinder som kräver förflyttningshjälp	1	1	1
Övriga rörelsehinder	38	36	35
Övriga somatiskt relaterade arbetshandikapp	10	10	9
Psykiskt arbetshandikapp	16	17	18
Intellektuellt arbetshandikapp	6	7	7
Socialmedicinskt arbetshandikapp	12	12	12
Astma/allergi/överkänslighet	1	1	1
Dyslexi/specifika inlärningssvårigheter	5	7	7
Förvärd hjärnskada	1	1	1
Övriga funktionshinder	1	2	2
Totalt	100	100	100

Utvecklingen av antalet deltagare i ett längre perspektiv

Antalet personer som har en anställning med lönebidrag kulminerade under 2006 och började minska mer markant under 2008. Nedgången kan förklaras med att konjunkturedgången under 2008 och 2009 gjorde det svårare att få arbetsgivare att anställa personal. Dessutom kan man peka på att nystartsjobb och trygghetsanställningar kom att användas i större utsträckning. Antalet personer i lönebidrag uppgick till 46 700 i genomsnitt under 2010, vilket var en minskning med 3 800 personer jämfört med föregående år. Under loppet av året skedde dock en stabilisering av antalet deltagare, som åtminstone till viss del berodde på en medveten satsning att utnyttja resurserna bättre.

Antal kvarstående deltagare i anställning med lönebidrag, månadsdata**Anordnare**

I tabellen nedan redovisas anställda med lönebidrag fördelat på arbetsgivarkategori. Fördelningen har inte förändrats nämnvärt de senaste åren. Under 2010, liksom tidigare, återfanns drygt hälften av anställda med lönebidrag hos enskilda företag. Vidare återfanns relativt många anställda med lönebidrag i allmännyttiga organisationer och hos kommunerna.

Anställda med lönebidrag fördelat på arbetsgivarkategori åren 2008-2010. Procent

Arbetsgivarekategori	År		
	2008	2009	2010
Statlig myndighet	2	2	1
Allmännyttiga organisationer	17	17	16
Kommun	15	14	14
Landsting	1	1	1
Affärsdrivande verk	1	1	2
Enskilt företag	54	54	55
Annan arbetsgivare	10	10	11
Totalt	100	100	100

Resultat

Resultatet för lönebidrag mäts som antalet övergångar till arbete utan stöd i förhållande till det genomsnittliga antalet anställda med lönebidrag. Det motiveras av att en anställning med lönebidrag oftast pågår i mer än ett år, vilket innebär att antalet personer som lämnar lönebidrag under ett år är förhållandevis litet. Att sätta antalet som fått arbete i förhållande till antalet som lämnat blir då missvisande.

Antal övergångar från lönebidrag till arbete utan stöd fördelat efter ny anställning; antal övergångar i procent av det genomsnittliga antalet deltagare

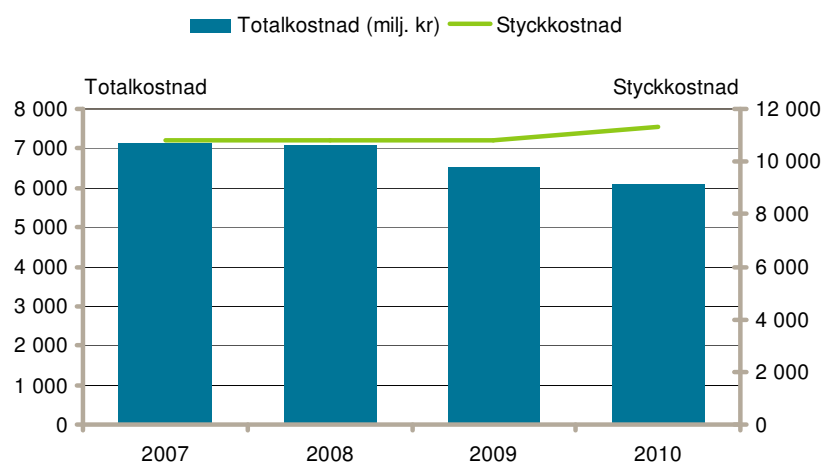
Lämnat till arbete utan stöd	År		
	2008	2009	2010
Tillsvidareanställning	704	480	455
Tidsbegränsad anställning	160	78	82
Fortsatt anställning samma arbetsgivare	930	659	409
Deltidsarbetslös	81	74	62
Timanställda	216	173	119
Tillfälligt arbete	541	420	341
Ombytessökande	458	387	344
Summa	3 090	2 271	1 812
Kvarstående i genomsnitt per månad	57 125	50 580	46 738
Andel till arbete av kvarstående, procent	5,4	4,5	3,9

Antalet övergångar till arbete utan stöd uppgick till 1 800 personer under 2010, vilket motsvarar 3,9 procent av det genomsnittliga antalet anställda med lönebidrag. Det innebär i antal en minskning med 450 personer i förhållande till 2009. Även under 2009 skedde en minskning jämfört med året dessförinnan. Nedgången var något mindre 2010 än 2009. Av samtliga som fick arbete utan stöd efter lönebidrag fick drygt 400 personer eller 23 procent fortsatt anställning på den arbetsplats där man tidigare haft sin anställning med lönebidrag.

Kostnader

Den totala kostnaden för lönebidrag består av summan av samtliga bidragsutbetalningar. Den beror både på antalet deltagare och på lönesubventionen till arbetsgivarna, som i sin tur är beroende av bidragsnivån och den anställdes lön. Totalkostnaden under budgetåret 2010 uppgick till 6 112 miljoner kronor, vilket är en minskning med 389 miljoner i förhållande till föregående år. Minskningen berodde på minskat antal deltagare.

Total kostnad och styckkostnad (genomsnittligt lönebidrag per månad), löpande priser

Styckkostnaden för lönebidrag är densamma som det utbetalade beloppet i genomsnitt per person och månad. Den påverkas både av individens lönenivå och av bidragsnivån. Under 2010 uppgick styckkostnaden till 11 300 kronor och det var en höjning med 500 kronor per deltagare och månad jämfört med de närmast föregående åren.

Skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare (OSA)

Skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare syftar till att ge vissa sökande med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga möjlighet till anställning med utvecklande inslag. Anställningen ska på sikt kunna leda till arbete på den reguljära arbetsmarknaden. I fortsättningen används för enkelhets skull beteckningen OSA.

Målgruppen för OSA är:

- arbetslösa med socialmedicinskt funktionshinder
- arbetslösa som är berättigade till insatser enligt lagen (1993:387) om stöd och service till funktionshindrade
- arbetslösa som på grund av långvarig och svår psykisk sjukdom inte tidigare har haft kontakt med arbetslivet eller varit borta ifrån det under längre tid

Som framgår av tabellen är antalet deltagare i denna insats jämförelsevis stabilt mellan åren.

Antal personer som deltagit i skyddad anställning hos offentlig arbetsgivare (OSA) någon gång under året.

	2008	2009	2010
Totalt	6 168	5 640	5 670
Ungdomar < 25 år	217	159	289
55- år	1 666	1 629	1 621
Utrikes födda	1 326	1 263	1 262
Funktionsnedsättning	5 773	5 420	5 519

Regelverk

- Förordning (2000:630) om särskilda insatser för personer med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga.
- Förordning (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten 2000:628
- Föreskrifter (AMSFS 2000:6) för tillämpningen av förordningen (2000:630) om särskilda insatser för personer med funktionshinder
- Allmänna råd (AMSFS 2001:20) om tillämpningen av förordningen (2000:630) om särskilda insatser för personer med funktionshinder

- Administrativa föreskrifter (2006:9) om tillämpningen av förordningen (2000:630) om särskilda insatser för personer med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga.
- Lag (1992:314) om tystnadsplikt i verksamhet i Samhallgruppen

Regler och ekonomiska villkor gällande 2010

Statsbidrag kan lämnas till offentliga arbetsgivare som anordnar skyddat arbete för arbetslösa som har socialmedicinska funktionsnedsättningar eller är berättigade till insatser enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade eller som på grund av långvarig och svår psykisk sjukdom inte tidigare haft kontakt med arbetslivet eller varit borta från det under lång tid. Det är Arbetsförmedlingen som ska anvisa och godkänna anställningen samt bedöma arbetsförhållandena. Före anvisning till offentligt skyddat arbete ska berörd arbetstagarorganisation ges tillfälle att yttra sig.

Bidragets storlek ska relateras till individens arbetsförmåga, funktionsnedsättning och arbetets krav. Lön och andra anställningsvillkor ska följa eller vara jämförbara med kollektivavtal på området. Arbetstagare i offentligt skyddat arbete omfattas inte av lagen (1982:80) om anställningsskydd. Bidragsbeloppet får motsvara lönekostnaden för den anställda. Om lönen är högre än 16 700 kronor får inte den överstigande delen ligga till grund för bidraget. Arbetsgivaren och Arbetsförmedlingen ska tillsammans lägga upp en individuell handlingsplan med insatser som gör att den anställdes arbetsförmåga kan öka, vilket underlättar en övergång till annan anställning. Arbetsförmedlingen skall dock regelbundet pröva om den som har Offentligt skyddat arbete kan övergå till en annan anställning.

Förändringar inför 2011

Inga kända.

Nya deltagare 2010

Under 2010 påbörjade 1 800 personer en anställning i OSA. Närmare 60 procent av dem fanns i åldrarna 35 - 54 år, vilket är något högre andel än dessa åldersgruppers andel bland sökande utan arbete med funktionsnedsättning.¹³⁶ Utbildningsnivån var låg bland deltagarna, 50 procent hade högst förgymnasial utbildning.

Programmen med lönestöd för anställningar för personer med funktionsnedsättning kännetecknas av en ojämn könsfördelning med manlig dominans. Allra mest ojämn är fördelningen inom OSA, där andelen kvinnor bland de nya deltagarna under 2010 var endast 29 procent.

¹³⁶ Med sökande utan arbete menas kvarstående öppet arbetslösa och deltagare i samtliga program med aktivitetsstöd

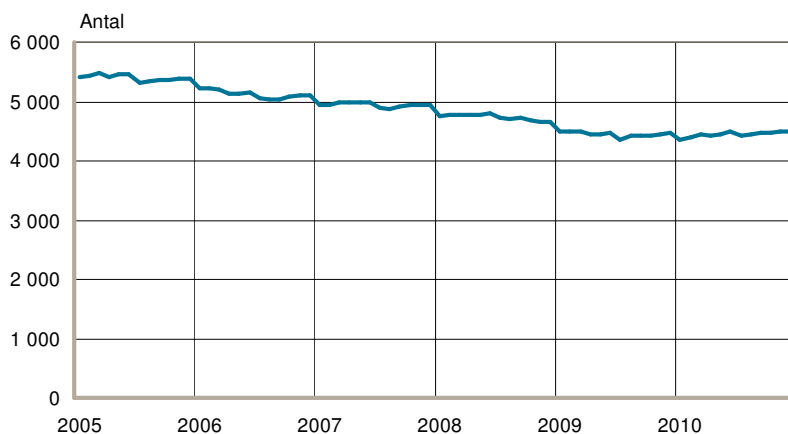
Personer som påbörjat OSA för män, kvinnor och totalt. Fördelat efter ålder, utrikes födda, funktionshinder samt utbildningsnivå. Antal och procent

	Män		Kvinnor		Totalt	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Ålder						
-24 år	104	7,9	43	8,1	147	8,0
25-34 år	249	19,0	75	14,2	324	17,6
35-44 år	312	23,8	154	29,1	466	25,3
45-54 år	424	32,4	186	35,1	610	33,2
55-60 år	182	13,9	56	10,6	238	12,9
61- år	38	2,9	16	3,0	54	2,9
Summa	1 309	100,0	530	100,0	1 839	100,0
Födelseland						
Utrikes födda	242	18,5	106	20,0	348	18,9
Svenskar	1 067	81,5	424	80,0	1 491	81,1
Summa	1 309	100,0	530	100,0	1 839	100,0
Funktionshindrade						
Ja	1 235	94,3	501	94,5	1 736	94,4
Nej	74	5,7	29	5,5	103	5,6
Summa	1 309	100,0	530	100,0	1 839	100,0
Utbildningsnivå						
Förgymnasial utbildning	686	52,4	241	45,5	927	50,4
Gymnasium	529	40,4	226	42,6	755	41,1
Eftergymnasial utb <2 år	42	3,2	28	5,3	70	3,8
Högskola > 2 år	52	4,0	35	6,6	87	4,7
Summa	1 309	100,0	530	100,0	1 839	100,0

Utvecklingen i ett längre perspektiv

Det genomsnittliga antalet deltagare i OSA har minskat svagt under en lång följd av år. För de allra senaste åren noteras dock en stabilisering. Under 2010 uppgick antalet deltagare till i genomsnitt 4 450 personer per månad, vilket var oförändrat jämfört med 2009. Vid slutet av året var antalet deltagare marginellt fler än vid dess början.

Antal kvarstående deltagare i OSA, månadsdata

Merparten av arbetstagarna inom OSA hade ett socialmedicinskt funktionshinder (56 procent). Detta följde avsikterna med programmet, som i grunden vänder sig till denna grupp, vars bakgrund ofta är långvarigt alkohol- och/eller drogmissbruk. Arbetslösa med psykiskt funktionshinder, som är en annan målgrupp för programmet, utgjorde 19 procent av deltagarna.

Resultat

Det är väsentligt att vara medveten om att deltagandet och sysselsättningen i OSA till viss del är ett resultat i sig själv. Det beror på att programmet innebär en rehabiliteringsinsats för personer med missbruksproblem och ibland med kriminellt förflutet eller är berättigade till insatser enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade eller som på grund av långvarig och svår psykisk sjukdom inte tidigare haft kontakt med arbetslivet eller varit borta från det under lång tid. Målet med OSA är alltså både att ge dessa personer meningsfull sysselsättning inom programmets ram och att på sikt möjliggöra en utveckling mot en anställning på den reguljära arbetsmarknaden.

Resultatet i form av övergångar till arbete utan stöd mäts, liksom för lönebidrag, i förhållande till det genomsnittliga antalet anställda med OSA. Det motiveras av att en anställning i OSA oftast pågår i mer än ett år, vilket innebär att antalet personer som lämnar programmet under ett år är förhållandevis litet. Att sätta antalet som fått arbete i förhållande till antalet som lämnat blir då missvisande.

Under 2010 skedde 58 övergångar till olika former av anställningar utan stöd, vilket utgjorde 1,3 procent av det genomsnittliga antalet deltagare i insatsen. Antalet övergångar har legat på en i stort sett stabil nivå de senaste åren.

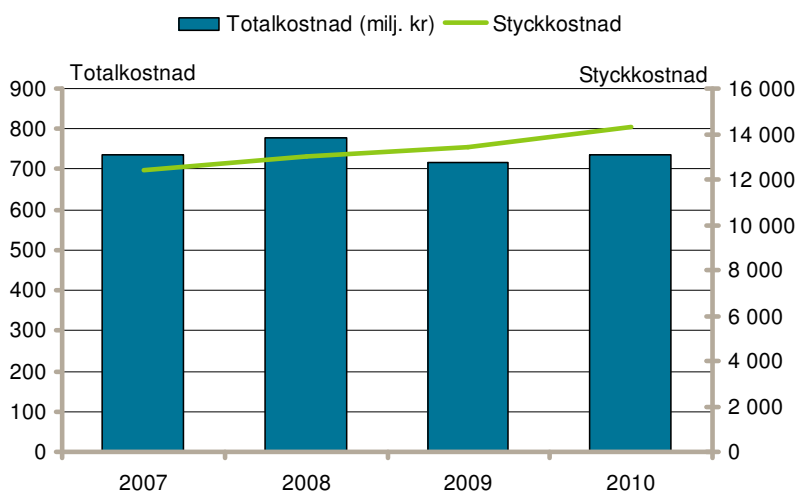
Antal övergångar från OSA till arbete utan stöd fördelat efter ny anställning; antal övergångar i procent av det genomsnittliga antalet deltagare

Lämnat till arbete utan stöd	År		
	2008	2009	2010
Tillsvidareanställning	12	8	12
Tidsbegränsad anställning	13	6	13
Fortsatt anställning samma arbetsgivare	3	4	3
Deltidsarbetslös	3	5	3
Timanställda	7	6	7
Tillfälligt arbete	10	18	10
Ombytessökande	10	5	10
Summa	58	52	58
Kvarstående i genomsnitt per månad	4 735	4 449	4 446
Andel till arbete av kvarstående, procent	1,2	1,2	1,3

Kostnader

Den totala kostnaden beror dels på antalet deltagare i insatsen, dels på hur höga de anställdas löner är. Totalkostnaden för OSA uppgick till 735 miljoner kronor under 2010, en ökning med 20 miljoner jämfört med 2009. Styckkostnaden påverkas dels av lönenivåerna, dels av den fastställda bidragsnivån. Styckkostnaden ökade något under 2010 och uppgick till 14 300 kronor per personen och månad.

Total kostnad och styckkostnad (genomsnittligt bidrag per månad), löpande priser

Trygghetsanställning

Syftet med en trygghetsanställning är att personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga och som har särskilt behov av stöd i sin anställning ska ges möjlighet till arbete över hela arbetsmarknaden.

Trygghetsanställning är avsett för sökande som har stort behov av stöd i arbetet som inte bedöms kunna tillgodose med andra stödformer. En sådan anställning ses som ett alternativ till skyddat arbete hos Samhall. Arbetsförmedlingen ackvirerar arbete som svarar mot den sökandes kompetens där arbetsmiljö, arbetsledning och arbetsförutsättningar motsvarar den sökandes särskilda behov av stöd. Ensamarbete får endast i undantagsfall förekomma.

Trygghetsanställning är en relativt ny insats och har som framgår av tabellen snabbt fått en betydande omfattning under de senaste åren.

Antal personer som deltagit i trygghetsanställning någon gång under året.

	2008	2009	2010
Totalt	8 306	12 833	16 972
Ungdomar < 25 år	604	677	1 243
55- år	2 129	3 363	4 716
Utrikes födda	1 259	1 885	2 514
Funktionsnedsättning	8 188	12 750	16 926

Regelverk

- Förordning (2000:630) om särskilda insatser för personer med funktionshinder som medfört nedsatt arbetsförmåga
- Förordning om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten (2000:628)
- Föreskrifter (AMSFS 2000:6) om tillämpningen av förordningen (2000:630) om särskilda insatser för personer med funktionshinder som medfört nedsatt arbetsförmåga.
- Allmänna råd (AMSFS 2001:20) om tillämpningen av förordningen (2000:630) om särskilda insatser för personer med funktionshinder som medfört nedsatt arbetsförmåga
- Administrativa föreskrifter för handläggningen av ärenden om särskilda insatser för personer med funktionshinder som medfört nedsatt arbetsförmåga.
- Föreskrifter (AMSFS 2004:11) om individuella handlingsplaner
- Allmänna råd (AMSFS 2005:1) för tillämpning av Arbetsmarknadsstyrelsens föreskrifter (AMSFS 2004:11) om individuella handlingsplaner

Regler och ekonomiska villkor gällande 2010

En trygghetsanställning kan vara en anställning på hela arbetsmarknaden förutom hos Samhall. Personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, vars behov av stöd och anpassade arbetsuppgifter inte kan tillgodoses genom andra insatser, kan anvisas en trygghetsanställning. Ekonomiskt stöd lämnas till arbetsgivaren på samma sätt som lönebidrag enligt 27 och 28§ §. Arbetsgivaren kan därtill få ersättning för särskilda kostnader (anordnarbidrag) med högst 130 kronor per dag och person. Anpassning och stödjande insatser ska dokumenteras i en särskild plan. Trygghetsanställning ska ses som en mer långsiktig insats och omprövning av bidragsnivå behöver inte ske förrän efter fyra år.

En anvisning till trygghetsanställning får ske om

- arbetet är lämpligt utformat efter den sökandes behov och kan bidra till att den anställde utvecklas och förbättrar sin arbetsförmåga,
- arbetsmiljön är tillfredställande och uppfyller de krav som ställs enligt arbetsmiljölagen (1977:1 160), och
- lön och andra anställningsförmåner följer av kollektivavtal eller är likvärdiga med förmåner enligt kollektivavtal i branschen

Före anvisning till trygghetsanställning ska berörd arbetstagarorganisation få tillfälle att yttra sig.

Förändringar inför 2011

Inga kända

Nya deltagare 2010

Totalt påbörjade 6 700 personer en trygghetsanställning under 2010, vilket var 1 200 personer fler än under 2009. Könsfördelningen var 62 procent män och 38 procent kvinnor. Åldersfördelningen bland de nya deltagarna följer nära motsvarande fördelning för sökande utan arbete med funktionsnedsättning, med en särskilt hög andel i åldersgruppen 45-54 år.¹³⁷ Även åldersgruppen 55-60 år var väl representerad i insatsen jämfört med sin andel av sökande arbete.

¹³⁷ Med sökande utan arbete menas kvarstående öppet arbetslösa och deltagare i samtliga program med aktivitetsstöd

Personer som påbörjat trygghetsanställning för män, kvinnor och totalt. Fördelat efter ålder, utrikes födda, funktionshinder samt utbildningsnivå. Antal och procent

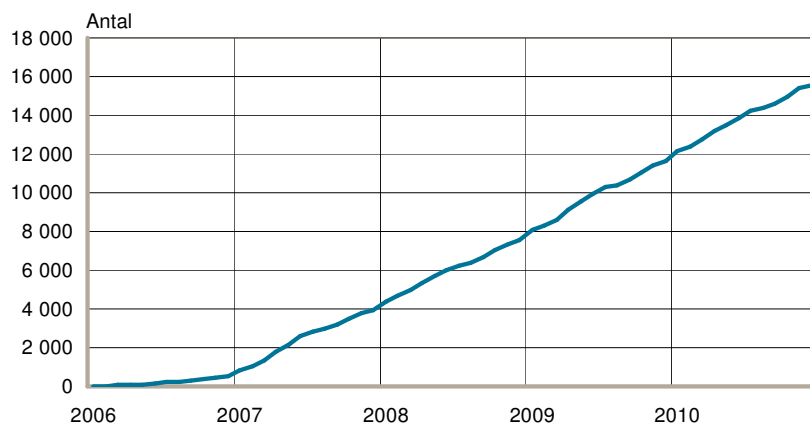
	Män		Kvinnor		Totalt	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Ålder						
-24 år	365	8,8	113	4,4	478	7,2
25-34 år	692	16,7	303	11,9	995	14,9
35-44 år	897	21,7	628	24,6	1 525	22,8
45-54 år	1 155	27,9	869	34,1	2 024	30,3
55-60 år	753	18,2	475	18,6	1 228	18,4
61- år	274	6,6	160	6,3	434	6,5
Summa	4 136	100,0	2 548	100,0	6 684	100,0
Födelseland						
Utrikes födda	634	15,3	441	17,3	1 075	16,1
Svenskar	3 502	84,7	2 107	82,7	5 609	83,9
Summa	4 136	100,0	2 548	100,0	6 684	100,0
Funktionshindrade						
Ja	4 121	99,6	2 543	99,8	6 664	99,7
Nej	15	0,4	5	0,2	20	0,3
Summa	4 136	100,0	2 548	100,0	6 684	100,0
Utbildningsnivå						
Förgymnasial utbildning	1 717	41,5	930	36,5	2 647	39,6
Gymnasium	2 065	49,9	1 229	48,2	3 294	49,3
Eftergymnasial utb < 2 år	117	2,8	125	4,9	242	3,6
Högskola > 2 år	237	5,7	264	10,4	501	7,5
Summa	4 136	100,0	2 548	100,0	6 684	100,0

Utbildningsnivån bland de anställda med trygghetsanställning var låg. Andelen med högst förgymnasial utbildning var 42 procent och endast 10 procent hade någon form av eftergymnasial utbildning.

De vanligaste orsakerna till nedsättning av arbetsförmågan bland dem som fått trygghetsanställning under budgetåret 2010 var rörelsehinder (29 procent), intellektuella funktionshinder (18 procent) samt psykiska arbetshandikapp (18 procent).

Utvecklingen i ett längre perspektiv

Antal personer i trygghetsanställningar har ökat kraftigt och kontinuerligt sedan insatsen infördes 2006. Under 2010 var det i genomsnitt 13 900 personer som omfattades av trygghetsanställningar. Den stora ökningen förklaras främst av att trygghetsanställningar håller på att ersätta lönebidragsanställningar.

Antal kvarstående deltagare i trygghetsanställning, månadsdata**Resultat**

Deltagandet och sysselsättningen i trygghetsanställning är till viss del ett resultat i sig själv. Det motiveras av att en trygghetsanställning ses som en mer långsiktig insats. Liksom för OSA är målet för trygghetsanställning både att bereda meningsfull sysselsättning inom programmets ram och att på sikt möjliggöra en utveckling mot en anställning på den reguljära arbetsmarknaden.

Under 2010 skedde 133 övergångar från trygghetsanställning till arbete utan stöd. Det var betydligt fler än 2009, vilket kan förklaras av de ökade möjligheter som uppkommit genom det förbättrade arbetsmarknadsläget.

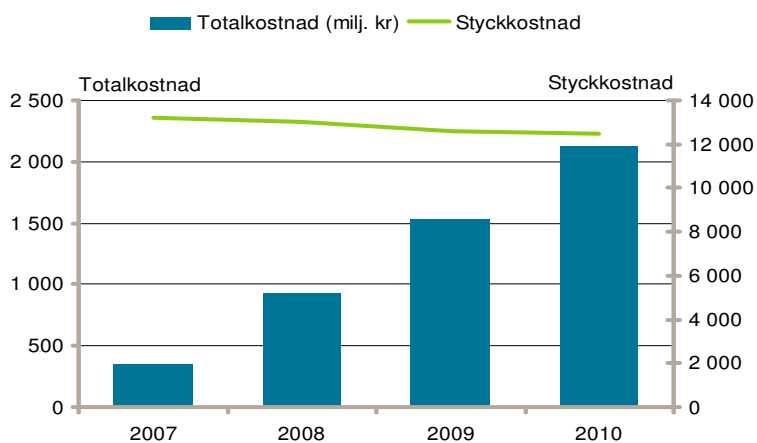
Antal övergångar från trygghetsanställning till arbete utan stöd fördelat efter slag av ny anställning; antal övergångar i procent av det genomsnittliga antalet deltagare

Lämnat till arbete utan stöd	År		
	2008	2009	2010
Tillsvidareanställning	13	11	24
Tidsbegränsad anställning	4	1	5
Fortsatt anställning samma arbetsgivare	8	6	11
Deltidsarbetslös	6	5	5
Timanställda	11	5	8
Tillfälligt arbete	18	27	54
Ombytessökande	31	17	26
Summa	91	72	133
Kvarstående i genomsnitt per månad	6 019	9 914	13 908
Andel till arbete av kvarstående, procent	1,5	0,7	1,0

Kostnader

Kostnaderna för trygghetsanställning uppgick till 2 132 miljoner kronor under 2010. Det innebär en ökning med 606 miljoner jämfört med 2009, vilket är en följd av den stora tillströmningen av nya deltagare. Styckkostnaden, det vill säga det genomsnittliga bidraget, uppgick till 12 500 kronor per personen och månad. Styckkostnaden har successivt sjunkit något år för år.

Total kostnad och styckkostnad (genomsnittligt bidrag per månad), löpande priser.

Utvecklingsanställning

Utvecklingsanställning är anpassat arbete för personer med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga och som står långt från arbetsmarknaden. Under längst tolv månader ska den som anvisas en utvecklingsanställning ges möjlighet till att utveckla sin arbetsförmåga genom arbete i kombination med andra insatser. Den sökande ska ha genomgått fördjupad kartläggning och vägledning eller tagit del av andra utredande insatser och bedömts ha behov att få utveckla sin arbetsförmåga genom arbete.

Antal deltagare har som framgår av tabellen ökat något under 2010 efter en relativt kraftig nedgång under 2009.

Antal personer som deltagit i utvecklingsanställning någon gång under året.

	2008	2009	2010
Totalt	5 206	4 017	4 923
Ungdomar < 25 år	600	526	968
55- år	449	541	635
Utrikes födda	1 201	835	919
Funktionsnedsättning	4 845	3 898	4 871

Regelverk

- Förordning (2000:630) om särskilda insatser för personer med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga.
- Förordning om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten (2000:628)
- Föreskrifter (AMSFS 2000:6) om tillämpningen av förordningen (2000:630) om särskilda insatser för personer med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga.
- Allmänna råd (AMSFS 2001:20) om tillämpningen av förordningen (2000:630) om särskilda insatser för personer med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga
- Administrativa föreskrifter för handläggningen av ärenden om särskilda insatser för personer med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga.

Regler och ekonomiska villkor gällande 2010

En utvecklingsanställning är anpassat arbete hos en offentlig eller privat arbetsgivare under längst 12 månader. Anställningen kan förlängas om det finns särskilda skäl. Den som anvisats en utvecklingsanställning är undantagen från tillämpningen av lagen (1982:80) om anställningsskydd. Ekonomiskt stöd lämnas till arbetsgivaren på samma sätt som lönebidrag enligt 27 och 28 § §. Arbetsgivaren kan därtill få ersättning för särskilda kostnader (anordnarbidrag) med högst 130 kronor per dag och

person. De utvecklande insatser som ska ske parallellt med arbetet ska dokumenteras i en särskild plan.

En anvisning till utvecklingsanställning får ske om arbetet är lämpligt utformat efter den sökandes behov och kan bidra till att den anställde utvecklas och förbättrar sin arbetsförmåga, arbetsmiljön är tillfredställande och uppfyller de krav som ställs enligt arbetsmiljölagen (1977:1160), och lön och andra anställningsförmåner följer av kollektivavtal eller är likvärdiga med förmåner enligt kollektivavtal i branschen.

Före anvisning till utvecklingsanställning ska berörd arbetstagarorganisation få tillfälle att yttra sig.

Förändringar inför 2011

Inga kända.

Nya deltagare 2010

Under 2010 påbörjade 3 650 personer en utvecklingsanställning, en ökning med 1 160 personer jämfört med 2009.

Personer som påbörjat utvecklingsanställning för män, kvinnor och totalt. Fördelat efter ålder, utrikes födda, funktionshinder samt utbildningsnivå. Antal och procent

	Män		Kvinnor		Totalt	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Ålder						
-24 år	482	23,9	196	12,0	678	18,6
25-34 år	459	22,8	283	17,3	742	20,3
35-44 år	388	19,3	476	29,1	864	23,7
45-54 år	448	22,2	487	29,7	935	25,6
55-60 år	189	9,4	160	9,8	349	9,6
61- år	49	2,4	36	2,2	85	2,3
Summa	2 015	100,0	1 638	100,0	3 653	100,0
Födelseland						
Utrikes födda	379	18,8	277	16,9	656	18,0
Svenskar	1 636	81,2	1 361	83,1	2 997	82,0
Summa	2 015	100,0	1 638	100,0	3 653	100,0
Funktionshindrade						
Ja	1 996	99,1	1 617	98,7	3 613	98,9
Nej	19	0,9	21	1,3	40	1,1
Summa	2 015	100,0	1 638	100,0	3 653	100,0
Utbildningsnivå						
Förgymnasial utbildning	839	41,6	435	26,6	1 274	34,9
Gymnasium	944	46,8	826	50,4	1 770	48,5
Eftergymnasial utb <2 år	80	4,0	128	7,8	208	5,7
Högskola > 2 år	152	7,5	249	15,2	401	11,0
Summa	2 015	100,0	1 638	100,0	3 653	100,0

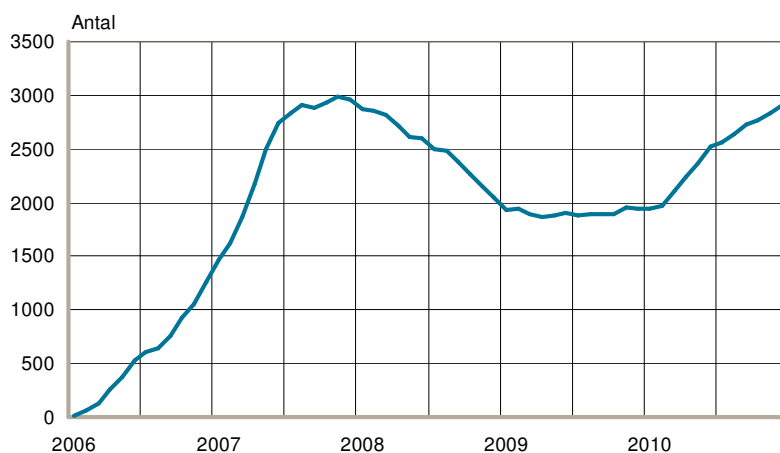
Åldersfördelningen bland de nya deltagarna i utvecklingsanställning skiljer sig något från de andra lönestöden för sökande med funktionsnedsättning. Andelen ungdomar (- 24 år) är högre, liksom andelen i åldergruppen 25-34 år, medan andelen i åldrarna över 45 år lägre. Männerna utgjorde 55 procent av anställda med utvecklingsanställning. Männerna representerade lägre utbildningsnivå än kvinnor. Andelen med högst förgymnasial utbildning var 42 procent bland män och 27 procent bland kvinnor.

Vanligaste funktionshindren bland dem som påbörjade utvecklingsanställning 2010 var psykiska funktionshinder (28 procent), rörelsehinder (25 procent) samt socialmedicinska orsaker (14 procent).

Utvecklingen i ett längre perspektiv

Antal deltagare i utvecklingsanställningar har varierat relativt kraftigt sedan insatsen infördes 2006. Denna utveckling tycks ha samband med utvecklingen på arbetsmarknaden. En relativt stark uppgång skedde under de första åren, som sammanföll med högkonjunkturen. Därpå följde en markant minskning i samband med konjunkturedgången 2008-2009. Under 2010 hade i genomsnitt 2 500 personer en utvecklingsanställning. Det innebär en ökning med 600 jämfört med 2009, vilket sannolikt förklaras av det förbättrade arbetsmarknadsläget. Under loppet av året har antalet deltagare ökat med närmare 1 000 personer.

Antal kvarstående deltagare i utvecklingsanställning, månadsdata

Resultat

Den genomsnittliga tiden i utvecklingsanställning var 280 dagar under 2010. Det är betydligt kortare tid än normalt i de övriga mer långsiktiga lönestöden för sökande med funktionsnedsättning. Det är därför många deltagare i utvecklingsanställning som avslutar insatsen under ett år. Till skillnad från de övriga lönestöden för sökande funktionsnedsättning är det därför meningsfullt att följa upp resultatet för ut-

vecklingsanställning genom andelen i arbete 90 dagar (och 180 dagar) efter avslutad insats.

Tabellen nedan visar resultat efter avslutad utvecklingsanställning fördelat på de olika sökandekategorier och avaktualiseringsorsaker som ingår i begreppen arbete, arbetslösa, program och övriga enligt Arbetsförmedlingens definition.¹³⁸ Under 2010 var det 58 procent som hade arbete 90 dagar efter avslutat program, varav 53 procent hade arbete med stöd. Andelen arbetslösa var samtidigt förhållandevis hög.

Resultat 90 och 180 dagar efter utvecklingsanställning för män, kvinnor och totalt¹³⁹

Nystatus	90 dagar				180 dagar			
	Totalt	Andel	Män	Kvinnor	Totalt	Andel	Män	Kvinnor
Arbete ¹⁴⁰	1 324	58,1	757	567	1 379	59,7	778	601
- därav arbete utan stöd ¹⁴¹	74	3,2	40	34	99	4,3	44	55
- därav arbete med stöd ¹⁴²	1 205	52,9	697	508	1 234	53,4	715	519
- därav nystartsjobb ¹⁴³	45	2,0	20	25	46	2,0	19	27
Arbetslösa ¹⁴⁴	562	24,7	316	246	488	21,1	271	217
I annat program	209	9,2	92	117	220	9,5	105	115
Övriga inskrivna ¹⁴⁵	74	3,2	42	32	75	3,2	46	29
Övriga avaktualiserade ¹⁴⁶	109	4,8	59	50	149	6,4	80	69
Totalt	2 278	100,0	1 266	1 012	2 311	100,0	1 280	1 031

Kostnader

Den totala kostnaden för utvecklingsanställning har ökat med 92 miljoner kronor från 2009 och uppgick till 432 miljoner kronor under 2010, viktet kan förklaras av det ökade antalet deltagare. Styckkostnaden, dvs. bidraget per deltagare och månad, låg på ungefär samma nivå som året innan.

¹³⁸ Förteckning över sökandekategorier och avaktualiseringsorsaker finns i bilaga till rapporten.

¹³⁹ Resultat avseende 90 och 180 dagar beräknas utifrån de som avslutad insatsen under perioden 200910-201009.

¹⁴⁰ Se fotnot 147,148,149

¹⁴¹ Avser sökandekategori 21-23, 31, 35, 41 samt avaktualiseringsorsak 1-3.

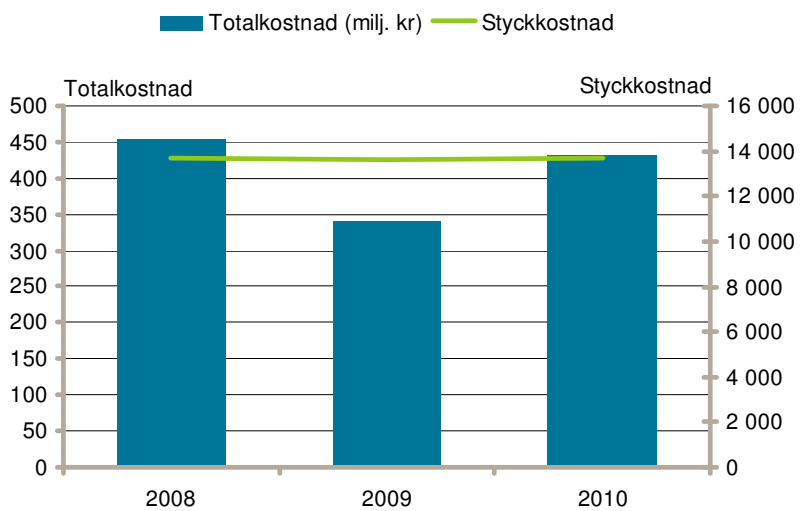
¹⁴² Avser sökandekategori 38, 39, 42-44, 47-51, 53, 77, 78 samt avaktualiseringsorsak 4.

¹⁴³ Avser sökandekategori 33, 36, 37.

¹⁴⁴ Avser sökandekategori 11 samt 96-98.

¹⁴⁵ Avser sökande kategori 14, 34, 84, 89 samt 91.

¹⁴⁶ Avser avaktualiseringsorsak 5-7 och 9.

Total kostnad och styckkostnad (genomsnittligt bidrag per månad), löpande priser

Övriga insatser:

Nystartsjobb

Nystartsjobb infördes 1 januari 2007 och riktar sig till dem som stått utanför arbetsmarknaden under längre tid. Intentionen med nystartsjobben är att stimulera arbetsgivare att anställa personer som har svårigheter att få ett reguljärt arbete. Nystartsjobbet behöver inte vara förmedlat via Arbetsförmedlingen dock skall nyrekryteringen godkännas Arbetsförmedlingen.

Arbetsgivaren får ett stöd som motsvarar dubbla arbetsgivaravgiften för dem som fyllt 26 år vid årets ingång. För de som fyllt 20 år vid årets ingång men ej 26 år motsvarar stödet en arbetsgivaravgift. Stödet är kopplat till hur lång tid personen varit frånvarande från arbetslivet. Arbetsgivaren får i normalfallet stödet lika länge som den anställde varit arbetslös, dock max 5 år. För den som fyllt 20 år vid årets start, men inte 26 år, är stödperioden max ett år. För den som fyllt 55 år vid årets start är maxtiden 10 år.

Antalet deltagare har stigit successivt sedan insatsen infördes 2007. Under 2010 har tillväxten, som framgår av tabellen, ökat kraftigt.

Antal personer som deltagit i nystartsjobb någon gång under året.

	2008	2009	2010
Totalt	27 285	33 881	55 125
Ungdomar < 25 år	2 391	2 432	7 075
55- år	5 260	7 606	10 574
Utrikes födda	9 017	12 637	21 869
Funktionsnedsättning	4 928	7 369	9 430

Regelverk för 2010

- Förordning (2006:1481) om nystartsjobb
- Arbetsförmedlingens föreskrifter (AFFS 2010:7) om stöd för nystartsjobb
- Administrativa föreskrifter (AMSFS 2006:31) om handläggning av ärenden om stöd för nystartsjobb
- Allmänna råd (AMSFS 2006:32) för tillämpning av förordningen (2006:1481) om stöd för nystartsjobb

Regler och ekonomiska villkor gällande 2010

Arbetssökande för vilka stöd lämnas

Stöd lämnas till en arbetsgivare för anställning av en person som vid årets ingång fyllt 26 år om han eller hon:

- Sedan minst ett år på heltid har varit arbetslös och anmäld hos den offentliga arbetsförmedlingen eller deltagit i arbetsmarknadspolitiskt program
- Sedan minst ett år på heltid haft skyddat arbete vid Samhall AB samt är anmäld hos den offentliga arbetsförmedlingen
- Sedan minst ett år på heltid varit arbetslös och fått ekonomiskt bistånd enligt 4. kap 1 § socialtjänstlagen (2001:453) samt är anmäld hos den offentliga arbetsförmedlingen
- Sedan minst ett år på heltid fått sjukpenning, rehabiliteringspenning, sjuk- eller aktivitetsersättning samt är anmäld hos den offentliga arbetsförmedlingen
- Sedan minst ett år på heltid omfattas av en kombination av sådana förhållanden som avses ovan samt är arbetslös och anmäld hos den offentliga arbetsförmedlingen.

Vidare lämnas stöd till en arbetsgivare för anställning av en person som:

- Vid årets ingång fyllt 20 år men ej 26 år samt de som vid årets ingång fyllt 55 år och på heltid sedan minst sex månader omfattas av sådana förhållanden som avses ovan eller en kombination av sådana förhållanden samt är arbetslös och anmäld hos den offentliga arbetsförmedlingen
- Inom de tre senaste åren beviljats uppehållstillstånd enligt 5 kap. 1, 2, 3, 3a, 4 eller 6 § utlänningslagen (2005:716) eller motsvarande äldre bestämmelser eller uppehållskort i egenskap av familjemedlem till en EES-medborgare efter ansökan enligt 3a kap 10 § andra stycket samma lag samt är arbetslös och anmäld hos den offentliga arbetsförmedlingen.
- Vid årets ingång fyllt 20 år och dömts till fängelse och är beviljad vistelse utanför anstalt eller är villkorligt frigiven men ännu inte fullgjort ett år av prøvotiden.
- Är inskriven i jobb- och utvecklingsgarantin och inte uppfyller övriga villkor ovan

Arbetsgivare

- Stöd till en arbetsgivare som den arbetssökande är eller har varit anställd hos lämnas endast om den arbetssökande, sedan den första anställningen avslutats på nytt uppfyller villkor för nystartsjobb
- Stöd får endast lämnas under förutsättning att arbetsgivaren intygar att lön lämnas enligt kollektivavtal eller är likvärdig med lön enligt kollektivavtal i branschen

- Stöd får inte beviljas om arbetsgivaren har näringsförbud, skatteskulder som lämnats till Kronofogdemyndigheten för indrivning eller betalningsanmärkning som inte är obetydlig.
- Stöd lämnas för såväl tillsvidare anställningar som tidsbegränsade anställningar och provanställningar

Tid med stöd

- Stöd för nystartsjobb lämnas under lika lång tid som den som anställts har varit frånvarande från arbetslivet eller haft skyddat arbete dock längst fem år
- För den som fyllt 55 år lämnas stöd under dubbelt så lång tid som personen varit frånvarande från arbetslivet eller haft skyddat arbete dock längst tio år eller året ut det år då han eller hon fyller 65 år
- För den som vid årets ingång fyllt 20 men inte 26 år lämnas stödet under max ett år om inte personen sedan minst ett år på heltid fått sjukpenning, rehabiliteringspenning, sjuk- eller aktivitetsersättning
- För nyanlända som vid årets ingång fyllt 20 år lämnas stöd under tre år från första tidpunkten för beslut om uppehållstillstånd dock längst året ut det år då han eller hon fyller 65 år
- För den som dömts till fängelse och beviljats vistelse utanför anstalt eller är villkorligt frigiven, lämnas stöd under lika lång tid som motsvarar den utdömda strafftiden, dock minst ett år och längst fem år.
- För den som är inskriven i jobb- och utvecklingsgarantin och inte uppfyller övriga villkor ovan eller är deltidsarbetande lämnas stöd under längst ett år

Stödets storlek

- För den som vid årets ingång fyllt 26 år lämnas stöd med ett belopp som motsvarar två gånger de arbetsgivaravgifter och den allmänna löneavgiften för den anställde som arbetsgivaren skall betala enligt socialavgiftslagen (2000:980) och lagen (1994:1920) om allmän löneavgift.
- För den som vid årets ingång fyllt 20 år men inte 26 år lämnas stöd med ett belopp som motsvarar de arbetsgivaravgifter och den allmänna löneavgiften för den anställde som arbetsgivaren skall betala enligt socialavgiftslagen (2000:980) och lagen (1994:1920) om allmän löneavgift om personen vid årets ingång fyllt 26 år.
- För den som vid årets ingång fyllt 20 år men inte 26 år och har kvalificerat sig för nystartsjobb genom att ha fått sjukpenning, rehabiliteringspenning, sjuk- eller aktivitetsersättning lämnas stöd genom återbetalning till arbetsgivaren av ett belopp som motsvarar den arbetsgivaravgift och den allmänna löneavgift som arbetsgivaren skulle ha betalat enligt socialavgiftslagen (2000:980) och lagen (1994:1920) om allmän löneavgift om personen vid årets ingång fyllt 26 år. Därtill återbetalas ett belopp som motsvarar den ar-

betsgivaravgift och den allmänna löneavgift som arbetsgivaren ska betala enligt socialavgiftslagen och lagen om allmän löneavgift.

Förändringar under 2011

Inga kända

Nya deltagare 2010

Under 2010 påbörjade 46 700 personer nystartsjobb, vilket var en kraftig ökning jämfört med 2009, då antalet som började nystartsjobb uppgick till 24 600. Männen deltagande var högre än kvinnornas, 66 procent. Ser man till åldersfördelningen så utgjorde personer i åldrarna 25-44 år drygt hälften av deltagarna, vilket är en högre andel än bland sökande utan arbete.¹⁴⁷ Även andelen utrikes födda (38 procent) var högre i nystartsjobben än bland sökande utan arbete, medan däremot sökande med funktionsnedsättning var underrepresenterade. Fördelningen efter utbildningsnivå motsvarade nästan exakt fördelningen bland sökande utan arbete.

Personer som börjat nystartsjobb för män, kvinnor och totalt. Fördelat efter ålder, utrikes födda, funktionshinder samt utbildningsnivå. Antal och procent

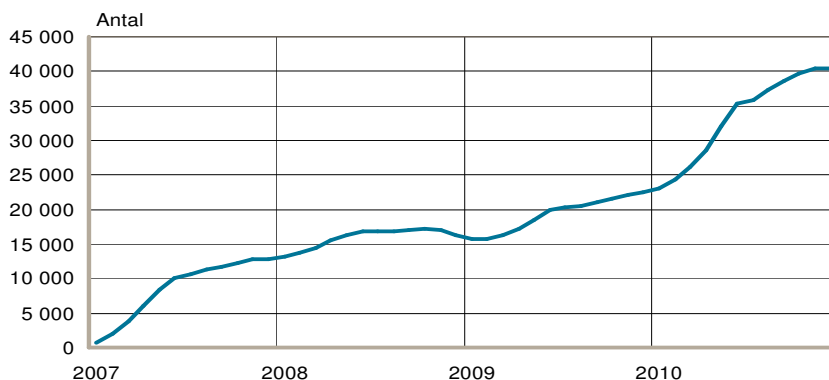
	Män		Kvinnor		Totalt	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Ålder						
-24 år	5 845	19,1	2 130	13,2	7 975	17,1
25-34 år	8 422	27,5	3 632	22,6	12 054	25,8
35-44 år	6 416	21,0	4 390	27,3	10 806	23,1
45-54 år	5 354	17,5	3 419	21,2	8 773	18,8
55-60 år	3 097	10,1	1 756	10,9	4 853	10,4
61- år	1 479	4,8	764	4,7	2 243	4,8
Summa	30 613	100,0	16 091	100,0	46 704	100,0
Födelseland						
Utrikes födda	11 986	39,2	5 760	35,8	17 746	38,0
Svenskar	18 627	60,8	10 331	64,2	28 958	62,0
Summa	30 613	100,0	16 091	100,0	46 704	100,0
Funktionshinder						
Ja	3 316	10,8	2 708	16,8	6 024	12,9
Nej	27 297	89,2	13 383	83,2	40 680	87,1
Summa	30 613	100,0	16 091	100,0	46 704	100,0
Utbildningsnivå						
Förgymnasial utbildning	8 712	28,5	3 838	23,9	12 550	26,9
Gymnasium	15 551	50,8	7 569	47,0	23 120	49,5
Eftergymnasial utb < 2 år	1 709	5,6	1 173	7,3	2 882	6,2
Högskola > 2 år	4 641	15,2	3 511	21,8	8 152	17,5
Summa	30 613	100,0	16 091	100,0	46 704	100,0

¹⁴⁷ Med sökande utan arbete menas kvarstående öppet arbetslösa och deltagare i samtliga program med aktivitetsstöd

Utvecklingen i ett längre perspektiv

Antalet deltagare i nystartsjobb har ökat successivt sedan införandet 2007. Utvecklingen var något avvaktande i samband med konjunkturdämpningen 2008-2009. Därefter har utvecklingen tagit ny fart när konjunkturen vänt uppåt och under hela 2010 var ökningen stor. Antalet deltagare per månad var i genomsnitt 33 500 under 2010, vilket var en ökning med 14 200 jämfört med 2009.

Antal kvarstående deltagare i nystartsjobb, månadsdata

Kostnader

Arbetsförmedlingen har endast administrativa kostnader för nystartsjobb, dessa särredovisas inte.

Övriga insatser:

Särskilt introduktions- och uppföljningsstöd (SIUS)

Särskilt introduktions- och uppföljningsstöd - SIUS, är ett individuellt stöd till en arbetssökande med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga inför en anställning. Det särskilda stödet ges till den arbetssökande och även till arbetsplatsen av en SIUS-konsulent som har särskild kompetens i introduktionsmetodik. Inför en anställning av en arbetssökande med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga kan SIUS-konsulenten ge ett särskilt stöd vid introduktionen.

SIUS-konsulenten samverkar med arbetsplatsen om uppläggning av introduktionen och svarar för att ge det individuella stödet till den arbetssökande enligt en introduktionsplan. Det kan ibland innebära att SIUS-konsulenten arbetar sida vid sida med den arbetssökande i de aktuella arbetsuppgifterna under en tid. Stödet trappas ned successivt under stödperioden för att helt upphöra när den arbetssökande kan utföra planerade uppgifter självständigt.

Regelverk

- Förordning (2000:630) om särskilda insatser för personer med funktionshinder
- Förordning om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten (2000:628)
- Föreskrifter (AMSFS 2000:6) för tillämpningen av förordningen (2000:630) om särskilda insatser för personer med funktionshinder
- Allmänna råd (AMSFS 2001:20) om tillämpningen av förordningen (2000:630) om särskilda insatser för personer med funktionshinder
- Administrativa föreskrifter (2006:9) om tillämpningen av förordningen (2000:630) om särskilda insatser för personer med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga

Regler och ekonomiska villkor gällande 2010

Särskilt introduktions- och uppföljningsstöd (SIUS) får anvisas arbetslösa arbetssökande med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga och som bedöms ha behov av ett särskilt stöd inför en anställning. SIUS lämnas i högst sex månader under introduktion samt under 12 månader vid uppföljning av anställningen. Under introduktionstiden (arbetspraktik) får den arbetssökande aktivitetsstöd. Den som är berättigad till ersättning från arbetslöshetskassa får aktivitetsstöd motsvarande arbetslöshetsersättningen, dock lägst 320 kronor per dag vid heltid. Den som

inte uppfyller villkoren för ersättning från arbetslöshetskassa, får aktivitetsstöd med 223 kronor per dag.

Förändringar 2011

Inga idag kända

Nya deltagare 2010

Totalt under 2010 påbörjade 4 700 personer en period med SIUS-stöd, vilket var nästan 1 500 fler än under 2009. Män utgjorde 58 procent. En förhållandevis stor andel av stöden gick till ungdomar (<25 år) och personer i åldersgruppen 25-34 år, medan åldrarna över 55 år var lågt företrädna.

Nya SIUS-insatser för män, kvinnor och totalt. Fördelat efter ålder. Antal och procent

Ålder	Män		Kvinnor		Totalt	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
-19 år	538	19,6	299	15,4	837	17,9
20-24 år	656	23,9	337	17,4	993	21,2
25-34 år	626	22,8	420	21,6	1 046	22,3
35-44 år	459	16,7	429	22,1	888	19,0
45-54 år	364	13,3	353	18,2	171	15,3
55-64 år	98	3,6	103	5,3	201	4,3
Totalt	2 741	100,0	1 941	100,0	4 682	100,0

Resultat

Tabellen nedan visar resultat efter avslutad insats med SIUS-stöd fördelat på de olika sökandekategorier och avaktualiseringsorsaker som ingår i begreppen arbete, arbetslösa, program och övriga enligt Arbetsförmedlingens definition.¹⁴⁸ Övergångar till arbete, arbetslöshet och program 90 dagar efter avslutad SIUS skiljer sig inte mycket under 2010 jämfört 2009. Det var 50 procent av deltagarna som under 2010 fick arbete, vilket innebär en svag nedgång. Andelen som fanns i annat program ökade något.

¹⁴⁸ Förteckning över sökandekategorier och avaktualiseringsorsaker finns i bilaga till rapporten.

Resultat 90 dagar efter SIUS-stöd för män, kvinnor och totalt

Status	2009	2010
Arbete	53,2	50,4
- därav arbete utan stöd ¹⁴⁹	3,2	3,1
- därav arbete med stöd ¹⁵⁰	48,7	45,7
- därav nystartsjobb ¹⁵¹	1,3	1,6
Arbetslösa ¹⁵²	12,8	13,4
I annat program	25,6	28,8
Övriga inskrivna ¹⁵³	4,8	4,4
Övriga avaktualiserade ¹⁵⁴	3,6	3,1
Totalt	100,0	100,0

Kostnader

Deltagarna i SIUS får aktivitetsstöd endast under tiden de deltar i program som t.ex. arbetspraktik eller arbetslivsinriktad rehabilitering. Denna del av kostnaden kan dock inte särredovisas från totalkostnaden för dessa program.

¹⁴⁹ Avser sökandekategori 21-23, 31, 35, 41 samt avaktualiseringsorsak1-3.

¹⁵⁰ Avser sökandekategori 38, 39, 42-44, 47-51, 53, 77, 78 samt avaktualiseringsorsak 4

¹⁵¹ Avser sökandekategori 33, 36, 37.

¹⁵² Avser sökandekategori 11 samt 96-98.

¹⁵³ Avser sökandekategori 14, 34, 84, 89 samt 91.

¹⁵⁴ Avser avaktualiseringsorsak 5-7 och 9.

Övriga insatser:

Stöd till hjälpmedel på arbetsplatsen

Stöd till hjälpmedel på arbetsplatsen ska underlätta för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga att få anställning, starta egen verksamhet, delta i arbetsmarknadspolitiska program eller i skolans praktiska arbetslivsorientering. Hjälpmedlet ska kompensera en nedsättning i arbetsförmågan. Det kan ske genom ett hjälpmedel, en anpassning av programvara eller ett befintligt datorsystem eller en fysisk anpassning av arbetsplatsen.

Regelverk

- Förordning (2000:630) om särskilda insatser för personer med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga.
- Förordning (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten 2000:628
- Föreskrifter (AMSFS 2000:6) för tillämpningen av förordningen (2000:630) om särskilda insatser för personer med funktionshinder
- Allmänna råd (AMSFS 2001:20) om tillämpningen av förordningen (2000:630) om särskilda insatser för personer med funktionshinder
- Administrativa föreskrifter för handläggningen av ärenden om särskilda insatser för personer med funktionshinder

Regler och ekonomiska villkor gällande 2010

Stöd till hjälpmedel avser både individuella arbetshjälpmedel som beviljas person med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga och särskilda anordningar på arbetsplatsen som beviljas arbetsgivaren. Stöd kan också lämnas för hyra av hjälpmedel om detta bedöms lämpligare än köp. Stöd får också lämnas till reparation av hjälpmedel och expertundersökningar som behövs för att klargöra om personen behöver hjälpmedel.

Stöd kan lämnas för behov som framkommer under anställningens första 12 månader. Därefter har arbetsgivaren och/eller Försäkringskassan ett särskilt ansvar. För den som har en anställning med lönebidrag, OSA, utvecklingsanställning eller trygghetsanställning kan dock Arbetsförmedlingen lämna stöd till hjälpmedel så länge som subvention till anställningen lämnas.

Stöd till hjälpmedel på arbetsplatsen får lämnas till den som behöver det:

- Som anställd
- Som företagare eller fri yrkesutövare

- För att kunna ta del av ett arbetsmarknadspolitiskt program, arbetslivsinriktad rehabilitering eller praktisk arbetslivsorientering.

Arbetsgivaren/anordnaren och den som har funktionsnedsättningen kan vardera få stöd med högst 100 000 kronor per år. Vid stöd till datorbaserade hjälpmedel eller om det finns synnerliga skäl kan stöd beviljas med ett högre belopp. Arbetsförmedlingen ska fatta beslut om stödet innan beställning eller hyresavtal träffas. Innan ett beslut om stöd avgörs skall berörda arbetstagarorganisationer ges tillfälle att yttra sig.

Förändringar inför 2011

Inga kända

Nya stöd under 2010

Totalt 6 100 personer fick stödet under 2010, en ökning med 1 540 personer från året innan. Det var fler kvinnor än män som fick stöd, 3 700 kvinnor och 2 400 män.

Nya stöd till hjälpmedel på arbetsplatsen för män, kvinnor och totalt. Fördelat efter ålder. Antal och procent

Ålder	Män		Kvinnor		Totalt	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
-19 år	87	4	64	2	151	2
20-24 år	161	7	144	4	305	5
25-34 år	541	22	636	17	1 150	19
35-44 år	667	28	1 268	34	1 935	32
45-54 år	635	27	1 186	32	1 821	30
55-64 år	298	13	408	11	706	12
Totalt	2 362	100	3 706	100	6 068	100

Det vanligaste funktionshindret var rörelsehinder, som gällde 53 procent av alla personer som under 2010 fick stöd till hjälpmedel. Det är i stort sett samma andel som under tidigare år.

Vanligaste arbetsgivaren var ett enskilt företag. Drygt 50 procent av dem som fick stöd till hjälpmedel arbetade hos enskilda företag. 18 procent hade allmännyttig organisation som arbetsgivare och 11 procent fanns på kommunal arbetsplats.

Kostnader

Stödet till hjälpmedel på arbetsplatsen avser både individuella arbetshjälpmedel som beviljas personer med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga och särskilda anordningar på arbetsplatsen som beviljas arbetsgivare. Kostnaden för stöd till hjälpmedel på arbetsplatsen uppgick till 75 miljoner kronor 2010 vilket är en ökning med 4 miljoner kronor jämfört med året innan.

Övriga insatser:

Stöd till personligt biträde

Syftet med stöd till personligt biträde är att underlätta för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga att kunna få och behålla ett arbete eller att kunna delta i arbetsmarknadspolitiska program eller i skolans praktiska arbetslivsorientering. Stödet avser att ge arbetsgivare ekonomisk kompensation för merkostnader till följd av att arbetsplatsen avsätter personalresurser för stöd i arbetet för den som har funktionshindret.

Regelverk

- Förordning (2000:630) om särskilda insatser för personer med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga.
- Förordning (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten 2000:628
- Föreskrifter (AMSFS 2000:6) för tillämpningen av förordningen (2000:630) om särskilda insatser för personer med funktionshinder
- Allmänna råd (AMSFS 2001:20) om tillämpningen av förordningen (2000:630) om särskilda insatser för personer med funktionshinder
- Administrativa föreskrifter för handläggningen av ärenden om särskilda insatser för personer med funktionshinder

Regler och ekonomiska villkor gällande 2010

Stöd till personligt biträde får lämnas med högst 60 000 kronor per år till arbetsgivare som anställer eller har anställt någon med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, eller till den som har kostnaden för biträdet. Stöd kan också lämnas för ungdomar med funktionsnedsättning vid praktisk arbetslivsorientering som anordnas av skolan, eller för arbetssökande med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga för att kunna ta del av ett arbetsmarknadspolitiskt program eller arbetslivsinriktad rehabilitering. Till företagare med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga och som medför stora kommunikationssvårigheter får stöd lämnas med högst 120 000 kronor per år.

Innan beslut fattas om stöd till personligt biträde skall berörd lokal arbetstagarorganisation ges tillfälle att yttra sig.

Förändringar inför 2011

Inga kända

Nya stöd till personligt biträde 2010

Totalt beviljades 9 000 nya stöd till personligt biträde under 2010. Det innebar en ökning med 2 400 från år 2009. Nära 60 procent av stöden avsåg stöd till män. Ökningen av antalet personer som fått stöd av personligt biträde under de senaste åren beror dels på en medveten satsning att använda personligt biträde i första hand i stället för lönebidrag, dels på att personligt biträde har använts när lönebidrag har upphört men där det finns ett kvarstående behov av stöd i arbetssituationen.

Nya stöd till personligt biträde för män, kvinnor och totalt. Fördelat efter ålder. Antal och procent

Ålder	Män		Kvinnor		Totalt	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
-19 år	725	13,5	378	10,4	1 103	12,3
20-24 år	590	11,0	281	7,7	871	9,7
25-34 år	1 080	20,2	612	16,8	1 693	18,8
35-44 år	1 202	22,5	1 020	28,0	2 222	24,7
45-54 år	1 166	21,8	946	26,0	2 112	23,5
55-64 år	590	11,0	403	11,1	993	11,0
Totalt	5 353	100,0	3 641	100,0	8 994	100,0

De vanligaste funktionshindren bland de personer som fick stöd till personligt biträde 2010 var rörelsehinder (23 procent), intellektuella funktionshinder (20 procent) och psykiska funktionshinder (16 procent).

Ett enskilt företag var den vanligaste arbetsgivaren. Nära hälften av de stödberättigade arbetade hos enskilda företag under 2010. Kommunen som arbetsgivare hade 23 procent och 13 procent fanns hos allmännyttiga organisationer.

Kostnader

Kostnaden för stöd till personligt biträde uppgick under 2010 till 197 miljoner, vilket var en ökning med 26 miljoner jämfört med 2009.

Övriga insatser:

Särskilt stöd vid start av näringsverksamhet

Särskilt stöd vid start av näringsverksamhet syftar till att underlätta för arbetslösa med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga att starta eget, ensam eller tillsammans med andra. Bidraget avser kostnader för arbetsmaskiner, verktyg och andra omkostnader för att börja verksamhet som egen företagare. Särskilt stöd till näringsverksamhet kan kombineras med stöd till start av näringsverksamhet.

Regelverk

- Förordning (2000:630) om särskilda insatser för personer med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga.
- Förordning (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten 2000:628
- Föreskrifter (AMSFS 2000:6) för tillämpningen av förordningen (2000:630) om särskilda insatser för personer med funktionshinder
- Allmänna råd (AMSFS 2001:20) om tillämpningen av förordningen (2000:630) om särskilda insatser för personer med funktionshinder
- Administrativa föreskrifter för handläggningen av ärenden om särskilda insatser för personer med funktionshinder

Regler och ekonomiska villkor gällande 2010

Särskilt stöd vid start av näringsverksamhet får lämnas med högst 60 000 kr för kostnader för att skaffa utrustning och andra kostnader i samband med starten av verksamheten.

Förändringar inför 2011

Inga idag kända

Nya särskilda stöd vid start av näringsverksamhet 2010

Totalt beviljades 660 nya särskilda stöd vid start av näringsverksamhet under 2010. Det var en ökning med 140 stöd jämfört med året innan. Kvinnor svarade för 56 procent och personer i åldrarna 35-44 år var särskilt väl representerade.

Nya särskilda stöd vid start av näringsverksamhet för män, kvinnor och totalt. Fördelat efter ålder. Antal och procent

Ålder	Män		Kvinnor		Totalt	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
-19 år	2	0,7	2	0,5	4	0,6
20-24 år	16	5,4	13	3,6	29	4,4
25-34 år	61	20,7	73	19,9	134	20,3
35-44 år	106	36,1	142	38,8	248	37,6
45-54 år	84	28,6	115	31,4	199	30,2
55-64 år	25	8,5	21	5,7	46	7,0
Totalt	294	100,0	366	100,0	660	100,0

Övriga insatser:

Kompletterande aktörer

De kompletterande aktörerna är en viktig del av Arbetsförmedlingens utbud av service och tjänster. Kompletterande aktör är samlingsbegreppet för de företag som samverkar med Arbetsförmedlingen och som erbjuder sökanden en kompletterande arbetsförmedlingstjänst.

Arbetsförmedlingens samarbete med kompletterande aktörer ska leda till att förbättra matchningen och motverka utanförskap, ge möjlighet till individuellt anpassade tjänster och service, låta arbetssökande få del av andra aktörers kunskap och erfarenhet. De kompletterande aktörerna ska erbjuda individuellt anpassade tjänster som innefattar personlig handledning och stöd utifrån varje deltagares specifika behov.

I nedanstående tabell framgår insatserna hos kompletterande uppdelat på huvudområdena aktiviteter inom garantierna och extern jobbcoachning samt övriga tjänster. Där framgår att den mest frekventa tjänsten under 2010 varit coachning till arbete, dvs. mer platsförmedling än programinsatser, men också att stora insatser gjorts inom jobb- och utvecklingsgarantin (JOB) och jobbgarantin för ungdomar (UGA) samt för nyanlända.¹⁵⁵

Antal personer som under året tagit del av tjänster hos kompletterande aktörer

Tjänst	Antal deltagare	
	2009	2010
Aktiviteter inom jobb- och utvecklingsgarantin och jobbgarantin för ungdomar	51 106	67 655
-därav		
Ungdomar	22 938	36 355
Nyanlända	373	413
Funktionshindrade	5 016	5 281
Extern jobbcoachning	33 968	121 640
-därav		
Ungdomar	9 117	40 398
Nyanlända	780	3 273
Funktionshindrade	2 062	6 362
Övriga tjänster	5 110	5 040
-därav		
Ungdomar	430	506
Nyanlända	3 185	2 999
Funktionshindrade	1 321	1 227

¹⁵⁵ En mer utförlig redogörelse för omfattningen och inriktningen av aktiviteterna hos kompletterande aktörer ges i Åttrapporeringen till regeringen Fördjupade analyser 1 augusti.

Bilagor

Bilaga 1

Förteckning av sökandekategorier och avaktualiseringsor-saker

Sökandekategorier

(kategorier inom parentes är ej aktuella för närvarande)

- 11 Arbetslösa
- 96-98 Arbetslösa (tillfällig kod)
- 14 Arbets sökande med förhinder
- 21 Deltidsarbetslösa
- 22 Timanställda
- 23 Yrkesfiskare
- 31 Tillfälligt arbete
- 33 Nystartsjobb
- 34 EU/EES-sökande
- 35 Ombytessökande Samhall
- 36 Särskilt nystartsjobb
- (37 Nystartsjobb för deltidsarbetslösa)
- 38 Utvecklingsanställning
- 39 Trygghetsanställning
- 41 Ombytessökande
- 42 Lönebidrag
- 43 Skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare
- (44 Akademikerjobb)
- 46 Start av näringsverksamhet
- (47 Allmänt anställningsstöd)
- (48 Förstärkt anställningsstöd för tvåårsinskrivna)
- 49 Särskilt anställningsstöd
- (50 Förstärkt anställningsstöd för fyraårsinskrivna)
- (51 Plusjobb)
- (53 Utbildningsvikariat)
- 54 Arbetspraktik
- 55 Lyft
- 59 Prova-på-plats
- (65 Kommunalt program, ungdomar under 20 år)
- (66 Ungdomsgaranti för ungdomar 20-25 år)
- 67 Praktisk Kompetensutveckling
- 70 Jobb- och utvecklingsgarantin
- 71 Arbetslivsinriktad rehabilitering
- 72 Arbetslivsintroduktion
- 73 Aktiviteter inom vägledning och platsförmedling
- 75 Projekt med arbetsmarknadspolitisk inriktning

- 76 Fördjupad kartläggning och vägledning
- (77 Anställningsstöd för långtidsinskrivna)
- 78 Instegsjobb
- 81 Arbetsmarknadsutbildning
- 83 Förberedande utbildning
- (84 Bristyrkesutbildning för anställda)
- (85 Lärlingsplatser)
- (89 Friår)

Avaktualiseringsorsaker

- 1 Tillsvidareanställning
- 2 Tidsbegränsad anställning
- 3 Fortsatt anställning hos samma arbetsgivare
- 4 Anställning inom Samhall
- 5 Kontakten upphört, annan känd orsak
- 6 Kontakten upphört av okänd orsak
- 7 Annan utbildning än arbetsmarknadsutbildning
- 8 Avliden
- 9 Till annan myndighet

Bilaga 2

Referensdata Sökande utan arbete 2010

Kvarstående sökande utan arbete (öppet arbetslösa + deltagare i program med aktivitetsstöd) för män, kvinnor och totalt i genomsnitt för 2010. Fördelat efter ålder, utrikes födda, funktionshinder samt utbildningsnivå. Procent. Samtliga sökande respektive sökande med funktionsnedsättning.

	Samtliga sökande			Sökande med funktionsnedsättning
	Män	Kvinnor	Totalt	
Ålder				
-24 år	25,1	21,4	23,4	9,1
25-34 år	22,4	21,8	22,1	14,9
35-44 år	18,7	23,1	20,7	23,1
45-54 år	18,0	19,4	18,6	29,1
55-60 år	9,8	9,1	9,5	13,7
61- år	6,0	5,1	5,6	10,1
Summa	100,0	100,0	100,0	100,0
Födelseland				
Utrikes födda	30,7	31,1	30,9	23,7
Svenskar	69,3	68,9	69,1	76,3
Summa	100,0	100,0	100,0	100,0
Funktionshinder				
Ja	13,9	16,9	15,3	
Nej	86,1	83,1	84,7	
Summa	100,0	100,0	100,0	
Utbildningsnivå				
Förgymnasial utbildning	28,1	25,4	26,9	35,8
Gymnasium	51,1	48,4	49,8	48,0
Eftergymnasial utb < 2 år	5,5	6,6	6,0	5,4
Högskola > 2 år	15,3	19,6	17,3	10,8
Summa	100,0	100,0	100,0	100,0